L. 15. Kraków, dnia 31 grudnia 1902. Rocznik XXIII.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują Dziennik rozporządzeń bezpłatnie.

Mianowania urzędników i służby.

JWPrezydent miasta zgodnie z postanowieniem § 89 statutu gm. dla stoł. król. m. Krakowa z dnia 6 października 1901 (Dz. u. kr. Nr. 108) zamianował:

1. **Józefa Pierzchałę** pachołkiem Magistratu, z płacą roczną 600 kor., relutum na mieszkanie w rocznej kwocie 200 kor. oraz umundurowaniem. (Dekret nom. z dnia 7 grudnia 1902 r. L. 793/902 pr.). —

2. **Andrzeja Woźniackiego** pachołkiem Magistratu, z płacą roczną 600 kor., relutum na mieszkanie w rocznej kwocie 200 kor. oraz umundurowaniem. (Dekret nom. z dnia 21 grudnia 1902. L. 124/99 pr.). —

3. **Mikołaja Mazura** pachołkiem Magistratu, z płacą roczną w kwocie 600 kor., relutum na mieszkanie w rocznej kwocie 200 kor. oraz umundurowaniem. (Dekret nom. z dnia 29 grudnia 1902. (L. 692/902 pr.). —

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń tajnych).

Posiedzenie tajne (9. w kad. XII.) **z dnia 31 grudnia 1902 r.**

Na posiedzeniu tem zapadły następujące uchwały:

I. Wniosek Komisyi plantacyjnej w osnowie: „Rada miejska uchwali! Oświadczyć Komitetowi budowy pomnika Artura Grottgera, iż gmina miasta Krakowa w myśl uchwały Rady miejskiej z dnia 17 kwietnia 1902 roku przyjmie na własność **pomnik Artura Grottgera**, ustawiony na skwerze plantacyjnym naprzeciw budynku Towarzystwa Przyjaciół sztuk pięknych, zastrzega sobie jednak prawo przesunięcia pomnika w miejsce, oznaczone na planie, Radzie miejskiej przedłożonym i przez nią przyjętym“ — odsyła się napowrót do Komisyi z wezwaniem, aby zasięgła jeszcze opinii znawców, czy pomnik może zostać w tem miejscu.

Sprawa ta ma być załatwiona na posiedzeniu jawnem. (L. 89766/902). —

II. P. **Maryanowi Rudnickiemu**, byłemu tymczasowemu kierownikowi szkoły XXI. męskiej, przyznaje się w drodze łaski tytułem jednorazowej remuneracyi za kierownictwo tejże szkoły w czasie od 1 września 1901 do 31 sierpnia 1902 r. kwotę 540 kor. (L. 83470/902). —

III. Przyznaje się **Franciszkowi Nowakowi**, pomocnikowi maszynisty teatru miejskiego, dodatek osobisty, do emerytury wliczalny, w rocznej kwocie 200 koron, począwszy od dnia uchwały Rady m. (L. 99572/902). —

IV. Odmawia się prośbie p. **Stanisława Byczkowskiego**, zarządcy aresztów miejskich, o przyznanie mu wynagrodzenia za 13-letnią nadobowiązkową pracę i o przyznanie poborów służbowych X. rangi. (L. 5188/901). —

V. Kierownikowi szkoły pospolitej męskiej im. św. Wojciecha, p. **Wojciechowi Guzdkowi**, udziela się remuneracyi w kwocie 300 kor. za prowadzenie klas równorzędnych w roku szkolnym 1900/1. (L. 79361/901). —

VI. Kierownikowi szkoły posp. męskiej im. Dietla, p. **Józefowi Balcarczykowi**, za prowadzenie klas równorzędnych w roku szkolnym 1900/1 udziela się remuneracyi w kwocie 200 kor. (L. 11785/901).*) —

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie zwyczajne (5. w kad. XII.) **z dnia 4. września 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.
Radców miejskich obecnych **44.**

Radcy miejscy: Bazes, dr. Benis, Bialik, dr. Bujwid, ks. dr. Bukowski, dr. Cyfrowicz, dr. Fischler, Godzicki, dr. Górski, dr. Horowitz, Jawornicki, dr. Jordan, dr. Kasparek, dr. Koy, dr. Pareński, dr. Ponikło, dr. Rothwein, dr. Szarski, dr. Ulanowski i hr. Wodzicki (**20**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m.: dr. Lustgarten, Maciołowski, Rimler, Schmelkes. Sołtysik (**5**).

Początek posi[illegible] godzinie 5 minut 30 po poł.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) Prośbę **Komitetu Wystawy prac uczniów rękodzielniczych** o subwencyę.

---

*) Uchwałę tę powzięto po zreasumowaniu uchwały Rady m., zapadłej na posiedzeniu tajnem w dniu 13 listopada 1902 r. Patrz str. 156.

Odesłano do Sekcyi IV. (L. 67850/902). —

2) Zaproszenie **krakowskiego Towarzystwa technicznego** do udziału w 25-letnim jubileuszu istnienia Towarzystwa, w niedzielę dnia 7 września b. r.

Przyjęto do wiadomości. —

Udzielono urlopów r. m.: **drowi Pareńskiemu** na miesiąc, **drowi Ułanowskiemu** do 5 października b. r. i **drowi Bąkowskiemu** na 3 tygodnie.

Przewodniczący poświęca **wspomnienie żałobne** pamięci ś. p. **Ks. Kardynała Ledóchowskiego** i ś. p. **Henryka Siemiradzkiego** w następujących słowach:

„Do strat, jakie Kościół katolicki polski w ostatnich czasach poniósł przez śmierć swoich dostojników, jeszcze jedną nam zaliczyć przyszło, tem zaś większą i dotkliwszą, że łączy się z nią utrata dla narodu naszego nader ważnego stanowiska w hierarchii kościelnej.

Taką stratę poniosło społeczeństwo nasze przez zgon ś. p. **Kardynała Prymasa Arcybiskupa Księdza Mieczysława Ledóchowskiego**, zgasłego w Rzymie w dniu 22 lipca b. r.

Sandomierskiej ziemi był zmarły synem, ujrzał bowiem światło dzienne we wsi Górkach w dniu 29 listopada 1822 r. Kształcił się w gimnazyum radomskiem i warszawskiem, poczem wstąpił do seminaryum św. Krzyża a następnie św. Jana. Przywdziawszy w r. 1841 suknię duchowną, udał się do Rzymu, gdzie w *Collegium nobilium* dokończył studyów i w roku 1845 wyświęcony został.

Przymioty umysłu i ducha zjednały mu względy i przychylność wysokich dostojników Kościoła a wreszcie i samego Papieża, który zamianowawszy go swoim prałatem domowym i protonotaryuszem, używał go do różnych ważnych posłannictw kościelno-dyplomatycznych, w Portugalii jako audytora poselstwa, następnie w Kolumbii, w Ameryce i w Belgii jako nuncyusza, w którymto okresie czasu prekonizowany był na arcybiskupa tebańskiego *in partibus*.

W roku 1865 obrany został arcybiskupem poznańsko-gnieźnieńskim, a w następstwie mianowany przez Papieża Prymasem polskim.

Lecz z wyniesieniem na tę najwyższą godność w Kościele polskim spadł na jego barki najcięższy obowiązek, bo obrona zagrożonych praw Kościoła wraz z obroną najdroższego narodowi klejnotu, jakim jest język w kościele i szkole.

Przez lat dziesięć walczył i bronił nieustraszenie praw powierzonej sobie archidyecezyi z poświęceniem swego mienia i wolności osobistej. Wreszcie wyniszczony na ciele, lecz nie złamany bynajmniej na duchu, w roku 1874 uwięziony a następnie przez rząd pruski z urzędu złożony został.

W ocenieniu i uznaniu położonych zasług obdarzony został równocześnie przez Papieża purpurą kardynalską.

Uwolniony z więzienia, pozbawiony władzy biskupiej i wydalony ze swej dyecezyi, udał się do Rzymu, gdzie w roku 1896 mianowany został prefektem propagandy, którato godność nadała mu najbliższe tronu papieskiego stanowisko.

Zmarły Kardynał nieugiętością charakteru, nieustraszonością, siłą ducha i poświęceniem zjednał sobie powszechną miłość rodaków a u nieprzyjaciół naszych, w sercach których poczucie wolności sumienia i miłości ojczyzny jeszcze nie wygasło, szacunek i poważanie.

To pełne godności, zaparcia się i poświęcenia działanie zgotowało mu los zwykły biskupów naszych w sąsiednim zaborze, których droga żywota wiedzie do więzienia i na wygnanie.

Cześć pamięci wielkiego Arcypasterza!"

„Niepowetowaną stratę poniósł naród nasz przez śmierć ś. p. **Henryka Siemiradzkiego**, zgasłego w dniu 23 sierpnia b. r w Strzałkowie, jednego z najznakomitszych naszych artystów, którego dzieła rozniosły sławę sztuki polskiej po całym cywilizowanym świecie.

Zmarły urodził się w Pieczyniegach w gubernii charkowskiej w roku 1842, a kształcił się w gimnazyum i w uniwersytecie w Charkowie, poświęcając się naukom przyrodniczym.

Nieprzeparty pociąg do rysunku, objawiający się już od najmłodszych lat, skłonił go wreszcie do porzucenia studyów, którym się poświęcał, a oddania się sztuce.

Już więc jako 21-letni młodzieniec udał się do Petersburga, aby wstąpić do akademii sztuk pięknych, a gdy z powodu przekroczonego wieku lat 16 nie został jako zwyczajny uczeń przyjęty, zapisał się jako uczeń nadzwyczajny.

Wytrwała praca, znakomite postępy i szybkie widoczne rozwijanie się talentu, odnoszone zwycięstwa na konkursach akademickich, które mu 2 złote i 5 srebrnych medali przyniosły, zwróciły nań uwagę przełożonych.

Kiedy więc w roku 1871 odznaczony wielkim medalem złotym, ukończył akademię, otrzymał stypendyum pięcioletnie dla dalszego kształcenia się, udał się do Monachium a po krótkim tamże pobycie przeniósł się w r. 1872 do Rzymu, gdzie się na stałe osiedlił.

Włoskie podniebie ze swą bujną roślinnością i malowniczymi kształtami kraju, a obok tego szczątki wszechwładnego niegdyś starożytnego Rzymu, zachwycające wspaniałością i pięknością form, musiały wywrzeć na umyśle wszechstronnie wykształconego artysty głębokie wrażenie i opanować jego fantazyę.

Ukochał też ten świat starożytny z jego bohaterstwem i tyranią, to życie Rzymian z jego przymiotami i wadami, i uczynił je przedmiotem ulubionym swych arcydzieł.

Z całem zamiłowaniem do przedmiotu i przejęciem się jego treścią wykonane obrazy doznawały nader gorącego przyjęcia, wzbudzały entuzyazm na wszystkich wystawach i zjednywały mu zaszczytne odznaczenia honorowe, jak: powołanie go na członka przez akademię petersburską, berlińską, sztokholmską, tudzież medale złote w Wiedniu i Filadelfii a wreszcie ordery różnych mocarstw i legię honorową.

Zagłębienie się w życie starożytnych nie przeszło bez wpływu na przymioty jego serca, do wrodzonej bowiem miłości bliźnich i Ojczyzny, do życzliwości i szczerości przyłączyły się wzorem obywateli ubiegłych wieków hojność i ofiarność.

Dowodu tego przymiotu doznało miasto nasze w r. 1879 przez dar prawdziwie królewski, jaki nam uczynił, ofiarując słynne i kosztowne swe dzieło „Pochodnie Nerona" do mającego się zakładać naszego Muzeum.

Tym darem umożliwił Zmarły wprowadzenie w życie myśli i położył podwalinę pod przybytek, stanowiący dla narodu skarbiec sztuki polskiej, a dla obcych dowód potęgi ducha narodu.

On odczuł potrzebę i doniosłość takiego zbioru, a darząc nas swem dziełem, dał wyraz uczuciom prawdziwie wielkiego obywatela.

Cześć pamięci znakomitego artysty i wielkiego obywatela!“

Rada wysłuchała obu przemówień, powstawszy z miejsc. —

Przewodniczący, podawszy do wiadomości treść telegramu rodziny ś. p. Henryka Siemiradzkiego, który nadszedł jako odpowiedź na telegram kondolencyjny, wysłany imieniem Rady miejskiej, przypomina, że, skoro nadeszła wiadomość o zgonie ś. p. Henryka Siemiradzkiego, zwołał posiedzenie Rady, na które przybyło jednak tylko 27 radców. Na poufnem tem zebraniu upoważniono Prezydyum do wysłania **na pogrzeb do Warszawy deputacyi**, składającej się z radców miejskich: dra Cyfrowicza, dra Guńkiewicza i dra Koya; przyłączył się do nich r. m. Bujwid, obecny wówczas w Warszawie.

Przewodniczący składa podziękowanie członkom deputacyi za poniesione trudy — a następnie wnosi:

Rada m. uchwali!

1) Zarządzenie i kroki, poczynione przez Prezydenta wskutek śmierci ś. p. Henryka Siemiradzkiego, przyjmuje się do wiadomości i zatwierdza.

2) **Sprowadzić zwłoki ś. p. Henryka Siemiradzkiego i pochować je kosztem miasta w grobie zasłużonych na Skałce.**

3) Wybrać Komitet, złożony z Prezydenta, obu Wiceprezydentów i 3 radców, celem zajęcia się urządzeniem pogrzebu.

4) Udziela się Prezydyum kredytu potrzebnego na pokrycie kosztów, stąd wynikających.

Wniosek powyższy bez rozpraw przyjęto jednomyślnie.

Przewodniczący prosi o wybranie 3 członków Komitetu.

R. m. Klemensiewicz wnosi, aby do Komitetu wybrać członków deputacyi, wysłanej do Warszawy na pogrzeb.

Wniosek r. m. Klemensiewicza przyjęto. —

R. m. Rotter zapytuje Przewodniczącego, czy poczyniono jakie kroki w odnośnych Ministerstwach we Wiedniu **o przyznanie Gminie odszkodowania za zniesienie kontumacyi**, gdyż w przeciwnym razie odnośna kwota znowu nie będzie wstawiona do państwowego budżetu na rok 1903 — oraz czy prawdą jest, **że Magistrat zarządzał wykonywanie robót pokostniczych dla Gminy przez pachołków**, co przynosi szkodę fachowym rękodzielnikom?

Przewodniczący wyjaśnia, że deputacyi do Wiednia nie wysłał dlatego, że, gdy Rada zgodziła się na jej wysłanie, już w Wiedniu nie było osób, których wpływy mogły poprzeć zabiegi deputacyi; co do robót pokostniczych zaznacza Przewodniczący, że tylko po umyciu sprzętów w Sali Rady miejskiej służba miejska pociągnęła je pokostem; czy na plantacyach służba wykonuje jakie roboty rękodzielnicze, to zbada bliżej tę sprawę i zarządzi, co potrzeba.

R. m. dr. Seinfeld oświadcza się za jak najrychlejszem wysłaniem deputacyi do Wiednia w sprawie odszkodowania za kontumacyę. —

R. m. dr. Trzebicky prosi o wyjaśnienie **sprawy mięsa, nieprzyjętego przez wojskowość na konserwy**, a mimo to dopuszczonego do sprzedaży w mieście.

Przewodniczący wyjaśnia, że organa Magistratu tylko przez pomyłkę wezwano do komisyonalnego zbadania tego mięsa, gdyż budynki, w których miano wyrabiać konserwy, leżą poza obrębem miasta i wyłącznie kompetentną władzą w tym przedmiocie jest c. k. Starostwo, wobec czego nie widział potrzeby wkraczania w tę sprawę. —

R. m. Daszyński zapytuje, co się dzieje z pracami w miejskiej Komisyi elektrycznej i czy prawdą jest, **że oświetlenie elektryczne w mieście ma być oddane Towarzystwu akcyjnemu tramwaju elektrycznego** — a następnie zaznaczając, że jedno z pism porannych doniosło dziś **o malwersacyach w jednej z tutejszych instytucyj finansowych** — uprasza Prezydenta miasta, jako przewodniczącego wielkiego Wydziału Kasy Oszczędności m. Krakowa, o dopilnowanie, aby Kasa nie udzieliła sanacyjnego kredytu temu Bankowi, gdyż mogłaby ponieść stratę.

Przewodniczący odpowiada, że nieprawdą jest, jakoby Gmina miała oddać tramwajowi elektryczne oświetlenie miasta; p. Dąbrowski, dyrektor Gazowni miejskiej, na polecenie Komisyi dla budowy miejskiej stacyi elektrycznej zebrał daty statystyczne w sprawie jej założenia i obecnie rozpoczną się obrady tej Komisyi. Co do sprawy nieporządku w jakimś banku, to nie należy do atrybucyi prezydenta miasta, aby wiedział, czego brakuje tej lub owej instytucyi finansowej; jeżeli zaś rozchodzi się o obawę, ażeby Kasa Oszczędności m Krakowa nie udzieliła ryzykownie swych funduszów, to można być o to zupełnie spokojnym, bo Dyrekcya Kasy spoczywa w tak ostrożnych rękach, że z tych funduszów nie udzieli żadnego niepewnego kredytu.

R. m. Slęk oświadcza, że Kasa Oszczędności m. Krakowa nigdy nie stała w stosunkach pożyczkowych z instytucyą, o której tu mówiono; co najwyżej eskontowała Kasa kilka weksli tej instytucyi, tak jak każdemu zwykłemu klientowi. —

R. m. dr. Rosenblatt zauważa, że zachodzą wypadki zabierania plantacyi na różne cele bez zasięgnięcia opinii Komisyi plantacyjnej, i zapytuje, **czy Komisya plantacyjna udzieliła swego zezwolenia na obcięcie plantacyi celem przeprowadzenia tam toru kolei elektrycznej z ulicy Szewskiej?**

Przewodniczący wyjaśnia, że Rada miejska zatwierdziła plany na budowę linii kolei elektrycznej do parku dra Jordana z obcięciem kawałka plantacyi, a on wykonał tylko uchwałę Rady, która też musi przyjąć na siebie w tej mierze odpowiedzialność.

Dyrektor Bud. miejsk. Wdowiszewski przedstawia uchwały Komisyi i Rady miejskiej, w tej sprawie powzięte.

Uchwalono otworzyć nad tym przedmiotem dyskusyę.

R. m. dr. Rosenblatt zauważa, że albo nie był obecny na odnośnem posiedzeniu Komisyi tramwajowej, albo też Komisyę wprowadzono w błąd.

R. m. dr. Seinfeld, przypominając, że był zawsze przeciwny oddaniu przedsiębiorstwa tramwaju elektrycznego obcemu Towarzystwu, zwraca uwagę, że Rada wiedziała, co uchwala.

R. m. Rotter zauważa, że Rada miejska kontrakt tramwajowy uchwaliła wprawdzie tylko większością głosów, ale ze świadomością. Wyraża zarazem zapatrywanie,

że prowadzenie tramwaju elektrycznego w zarządzie własnym Gminy nie byłoby korzystne.

R. m. dr. Rosenblatt wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Bez poprzedniego zasięgnięcia opinii Komisyi plantacyjnej oraz kuratora plant, nie można przedsiębrać żadnych zgoła zmian w obrębie plantacyi“.

R. m. Bartoszewicz, przyznając, że może w tej sprawie nie było złej woli, stwierdza jednak fakt, że Radę wprowadzono w błąd, i użala się, że nie wydrukowano jeszcze kontraktu tramwajowego, przez co Rada nie może mieć jasnego poglądu na tę sprawę.

II. Wiceprezydent dr. Staniszewski przypomina, że Sekcya I. wybrała Komisyę, którąby zbadała wszystkie usterki w wykonaniu kontraktu tramwajowego. Co do przeprowadzenia linii do parku dra Jordana, to miano dwa waryanty: albo prowadzić ją bez obcięcia plant, ale w takim razie groziłoby niebezpieczeństwo dla ludzi i byłby tamowany ruch przed realnościami, położonemi obok toru — albo też obciąć planty dla przeprowadzenia krzywizny toru bokiem, co wyklucza wszelkie niebezpieczeństwo i zapewnia wygodną komunikacyę w tym punkcie miasta; wybrano też waryant drugi. W odpowiedzi na końcową uwagę r. m. Bartoszewicza, mowca tłómaczy, że trudno drukować wszystkie kontrakty i akta, dotyczące interesów Gminy, gdyż wydatek na druki w budżecie wzrósłby do nadzwyczajnych rozmiarów. W końcu przemówienia stwierdza jednak, że popełniono błąd, nie zasięgając w tej sprawie zdania Komisyi plantacyjnej.

R. m. dr. Seinfeld popiera wniosek r. m. Rosenblatta.

R. m. dr. Frühling prosi o przejście do porządku dziennego.

Dyr. Bud. miejsk. Wdowiszewski zauważa, że według pierwotnego planu linię tramwaju elektrycznego do parku dra Jordana miano poprowadzić przez ulicę Wiślną i wprowadzić ją w ulicę Straszewskiego pod bardzo ostrym kątem tak, że trzebaby było obciąć bardzo znaczną część plant przed kościołem św. Norberta; sprzeciwił się jednak tej trasie i na jego żądanie linię tę skierowano przez ulicę Szewską z bardzo stosunkowo drobnym uszczerbkiem dla plant.

Wniosek r. m. dra Rosenblatta przyjęto. (L. 76044).—

R. m. dr. Gross odczytuje **okólnik c. k. Rady szkolnej okręgowej w Myślenicach**, podpisany przez tamtejszego c. k. starostę Fettera, **którym polecono zakupować zeszyty szkolne dla szkół w okręgu myślenickim wyłącznie w handlu pod firmą Jana Fischera i Ski przy linii C-D.** Mowca występuje przeciwko takiemu postępowaniu, uważając je za krzywdzące resztę kupiectwa krakowskiego, tudzież przeciw praktykowanemu w Krakowie przez niektórych nauczycieli polecaniu sklepów z zeszytami szkolnymi, gdyż dzieciom należy pozostawić zupełną w tej mierze swobodę, i uprasza Przewodniczącego, aby udał się do Rady szkolnej krajowej z protestem przeciw okólnikowi p. Starosty w Myślenicach, araz ażeby zwrócił się do Dyrekcyj szkół tutejszych z poleceniem, ażeby nauczyciele nie polecali dzieciom kupowania zeszytów w tych a nie innych handlach.

Przewodniczący odpowiada, że w sprawach, tyczących się okręgu myślenickiego, nie ma żadnej ingerencyi, co zaś do okręgu krakowskiego, to w porozumieniu z inspektorem szkolnym p. Kaweckim rzecz zbada i zarządzi odpowiednie kroki.

R. m. Kawecki wyjaśnia, że okólnika, polecającego zakupowanie przedmiotów szkolnych tylko w pewnych sklepach, tut. Rada szkolna okręgowa nie wydała, zresztą sprawa, poruszona przez r. m. dra Grossa, będzie przedmiotem ścisłego dochodzenia.

R. m. dr. Gross uprasza przewodniczącego o wystąpienie w tej sprawie *ex praesidio.*

R. m. dr. Seinfeld domaga się wydania przez Radę szkolną okręgową surowego okólnika, by nauczyciele nie spełniali roli ajentów pewnych firm kupieckich.

Przewodniczący oświadcza, że, o ile od niego zależy jako od przewodniczącego Rady szkolnej okręgowej, to uczyni wszystko, aby temu zapobiedz.

R. m. Sulikowski sprzeciwia się zapatrywaniom r. m. dra Grossa, aby Prezydyum z urzędu wkraczało w tę sprawę, uważając, że wyszczególnienie firmy Jana Fischera i Ski przez Starostwo myślenickie jest jedynie sprawą konkurencyi kupieckiej, nie uwłaczającej w niczem interesom kupiectwa krakowskiego wogóle, a jeżeli się rozchodzi o wykluczenie w danym razie kupców izraelickich, to mowca na przyszłem posiedzeniu może dać tysiące przykładów, gdzie firmy izraelickie na prowincyi wykluczyły zupełnie konkurencyę kupców chrześcijańskich.

R. m. dr. Trzebicky popiera zapatrywanie r. m dra Grossa.

Na wniosek r. m. Schwarza uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Gross, zauważywszy, że w sprawie tej udali się do niego nie tylko kupcy izraeliccy ale i chrześcijańscy, formułuje swój wniosek w następujących słowach:

Rada miejska uchwali!

„Uprasza się p. Prezydenta, aby się użalił imieniem miasta w Radzie szkolnej krajowej przeciw Radzie szkolnej okręgowej w Myślenicach z powodu reskryptu p. Przewodniczącego tejże Rady z dnia 22 sierpnia 1902 roku L. 928, którymto reskryptem w wysokim stopniu szkodzi miastu względnie kupiectwu krakowskiemu“.

Wniosek r. m. dra Grossa przyjęto. (L. 76043).—

R. m. Kosobucki, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Rada miejska poleca Komisyi inwestycyjnej **wstrzymanie robót ślusarskich w rzeźni miejskiej**, dalej poleca, ażeby jeszcze raz zbadała oferty na roboty ślusarskie pp. Sebastyana Szymczykiewicza, Adama Staszczyka i Karola Uznańskiego, jako średnich oferentów, a jeżeli się okaże, że firmy te, jako średnie w cenie, nie są uzdolnione do wykonania robót ślusarskich w rzeźni miejskiej, podtrzymała pierwszą swoją uchwałę, uwzględniającą najdroższego oferenta, który jest od średnich oferentów droższy o 570 koron“.

Nagłość wniosku uchwalono.

R. m. Markus zapytuje, czy Komisya inwestycyjna ma prawo zatwierdzać oferty.

Przewodniczący stwierdza, że ma prawo.

R. m. Daszyński zauważa, że na dzisiejszem posiedzeniu, nie znając bliżej tej sprawy, nie można wkraczać w jej *meritum.*

I. Wiceprezydent dr. Leo wnosi, aby wniosek r. m. Kosobuckiego przekazać Komisyi inwestycyjnej do

rozpatrzenia, gdyż subkomitet, zajmujący się rozpatrywaniem ofert, może nie był należycie poinformowany.

Wnioskodawca zgadza się na odesłanie swego wniosku do Komisyi inwestycyjnej.

Wniosek I. Wiceprezydenta dra Leo przyjęto. (L. 76.068). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i II. sekretarz Mgtu dr. Zawadzki wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 300 kor. dla Dz. I. poz. 10 lit. *d)* budżetu roku 1902 **(sprzęty kancelaryjne)**".

Przyjęto bez rozpraw. (L. 59085). —

Imieniem Sekcyi VI. i II. sekretarz Mgtu Banaś wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 1301 kor. 60 hal. dla Dz. I. poz. 13 budżetu roku 1902 **na zaspokojenie kosztów sądowych w sporze Gminy miasta Krakowa ze spadkobiercami ś. p. Karola Mieroszewskiego o zapis na rzecz ubogich miasta Krakowa**".

Przyjęto bez rozpraw. (L. 56947). —

Imieniem Sekcyi I. i II. sekretarz Mgtu dr. Zawadzki wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 500 kor. dla Dz. I. poz. 10 lit. *g)* budżetu roku 1902 **(roboty introligatorskie)**".

R. m. dr. Rosenblatt zapytuje, jaka kwota na ten cel wstawioną była do budżetu.

Sprawozdawca wyjaśnia, że na roboty introligatorskie od szeregu lat jest wstawiana kwota 1400 kor., jednak kwota ta od kilku lat nie jest wystarczającą, zwłaszcza po utworzeniu departamentu VI. Magistratu.

R. m. dr. Frühling zapytuje, czy dostawa ta jest ofertową, czy też z wolnej ręki.

Przewodniczący wyjaśnia, że dostawa odbywa się w drodze ofert.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto. (L. 59086). —

Imieniem Sekcyi VI. i II. sekretarz Mgtu Banaś wnosi:

Rada miejska uchwali!

„Przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 1000 kor. dla Dz. IX. — wydatki nadzwyczajne — budżetu 1902 r. **na wypłacenie konwentowi Braci Miłosierdzia 4-tej raty subwencyi**, przez Radę miejską uchwałą z dnia 12 czerwca 1899 r. przyznanej, a przez przeoczenie w budżet na rok 1902 nie wstawionej".

Przyjęto bez rozpraw. (L. 42258). —

Imieniem Sekcyi III. i II. radca Mgtu dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

Ustanawia się dla 10 praktykantów manipulacyjnych Magistratu następujący wymiar płac:

1) płaca roczna 1200 koron, dodatek kwaterowy 240 koron rocznie;

2) przyznaje się praktykantom manipulacyjnym Magistratu prawo do dwóch pięcioleci po 150 kor. rocznie;

3) bieg pięcioleci rozpoczyna się od dnia złożenia pierwszej przysięgi służbowej w charakterze praktykanta manipulacyjnego Magistratu z tem, iż każdy awans przerywa bieg pięcioleci;

4) powyższa regulacya wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca, następującego po uchwaleniu jej przez Radę miejską;

5) przyznaje się praktykantom manipulacyjnym Magistratu dodatek drożyźniany w wysokości różnicy pomiędzy płacą dotychczasową a poborami nowymi za czas od 1 kwietnia 1902 r. do wejścia w życie powyższej regulacyi.

R. m. Klemensiewicz zapytuje, czy praktykanci manipulacyjni zdają jaki egzamin, a otrzymawszy odpowiedź Przewodniczącego, że nie składają egzaminu, oświadcza się przeciw przyznaniu im pięcioleci, gdyż nie może ich uważać za urzędników.

R. m. dr. Frühling popiera wnioski Sekcyi III., zauważywszy, że pięciolecia należą się praktykantom, gdyż nie mają widoków na szybki awans.

R. m. Klemensiewicz wniosek swój o skreślenie pięcioleci cofa.

Wniosek Sekcyi III. i II. przyjęto. (L. 87563/901).

Imieniem Sekcyi ekonomicznej sekretarz Mgtu dr. Zawadzki wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyjmuje **ofertę ajencyi sprzedaży jaworznickiego gwarectwa węgli kamiennych** z dnia 22 maja 1902 r., mocą której podjęła się dostawy węgla kamiennego kostkowego Nr. 1 z kopalni jaworznickiej na opał dla budynków i zakładów miejskich w czasie od 1 lipca 1902 r. do 30 czerwca 1903 r. w cenie po 1 kor. 16 hal. za 100 kg i pod warunkami, dla tej dostawy obowiązującymi.

R. m. Birnbaum zapytuje, czy oferta opiewa na dostawę *loco* Kraków.

Sprawozdawca wyjaśnia, że cena jest postawiona wraz z kosztem zniesienia do piwnicy.

R. m. dr. Bąkowski dziwi się pominięciu własnego składu węgla przy dostawie na potrzeby budynków miejskich zwłaszcza, że wedle oświadczenia zarządu miejskiego składu węgla, jakie otrzymał, węgiel mógłby być dostarczony przez tenże skład po cenie 1 kor. 15 hal. za 100 kg. Mowca wnosi:

„Rada miejska przechodzi nad wnioskiem Sekcyi ekonomicznej o przyjęcie oferty gwarectwa jaworznickiego, do porządku dziennego i postanawia pobierać węgiel ze składu miejskiego po oferowanej przez tenże skład cenie po 1 kor. 15 hal. za 100 kg."

R. m. dr. Guńkiewicz wnosi:

„Rada miejska odracza decyzyę co do wniosku Sekcyi ekonomicznej i poleca Komisyi węglowej, aby wniesioną ofertę miejskiego składu węgla formalnie uzupełniła i co do dostarczania węgla po minimalnej cenie swe wnioski postawiła".

R. m. dr. Frühling zauważa, że przez utworzenie miejskiego składu węgla odebrano byt przeszło stu rodzinom.

R. m. Birnbaum sprzeciwia się odroczeniu tej sprawy, gdyż oferent może potem cenę podwyższyć.

R. m. Daszyński zauważa, że filantropijne względy przemawiają raczej za oddaniem dostawy miejskiemu składowi węgla, gdyż jest to najprzyzwoitszy sposób poparcia tego składu.

R. m. dr. Gross wnosi:

„Rada miejska poleca Magistratowi i Komisyi węglowej, aby poczyniły odpowiednie kroki w celu zaopatrze-

nia się w odpowiednią ilość węgla i zapewnienia dostawy dla miasta przez miejski skład po cenie możliwie najniższej".

R. m. dr. Domański popiera wniosek Sekcyi I.

Po przemówieniu r. m. dra Grossa i dra Bąkowskiego na wniosek r. m. Rottera uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Bąkowski i r. m. dr. Gross wnioski swe cofają, przyłączając się do wniosku r. m. dra Guńkiewicza.

Wniosek r. m. dra Guńkiewicza przyjęto.

Wniosek Sekcyi I. upadł. (L. 64.803). —

Przewodniczący zarządza **wybór radców, upoważnionych do podpisywania pełnomocnictw imieniem Gminy w myśl § 86 statutu gminnego.**

I. Wiceprezydent dr. Leo wnosi, aby wybrać r. m. dra Domańskiego Stanisława, Federowicza Jana Kantego. Mendelsburga Alberta, Schwarza Henryka.

Wniosek I. Wiceprezydenta dra Leo przyjęto. —

Przewodniczący z powodu spóźnionej pory o godzinie 8 minut 30 wieczorem posiedzenie zamyka. —

Posiedzenie nadzwyczajne (6. w kad. XII.) **z dnia 18 września 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent: dr. Leo Juliusz.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **49.**

Radcy miejscy: Bazes, dr. Bąkowski, Beringer, Bialik, dr. Cyfrowicz, Daszyński, dr. Horowitz, dr. Jordan, dr. Muczkowski, dr. Pareński, dr. Paszkowski, Rimler, dr. Rosenblatt, dr. Rothwein, II. wiceprezydent dr. Staniszewski, Szatkowski, dr. Tomkowicz, dr. Ulanowski (**18**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m. dr. Seinfeld, Slęk (**2**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 45 po południu.

Rada udzieliła urlopów: II. wiceprezydentowi **drowi Staniszewskiemu** na 4 tygodnie, r. m. **drowi Paszowskiemu** na 3 tygodnie, r. m. **Rimlerowi** na 6 tygodni, r. m. **Szatkowskiemu** na 4 tygodnie; r. m. **drowi Rothweinowi** przedłużono urlop do 25 września b. r.

Przewodniczący zaznacza, że znanym jest Radzie **wynik sądu rozjemczego w Gracu w sporze o Morskie Oko.** Członkami sądu polubownego z naszej strony byli pp. **J. E. Tchórznicki, dr. Korn** i **dr. Balzer,** również bardzo gorliwie około sprawy pracowali: poseł **dr. Kozłowski, dr. Ponikło** i **dr. Czołowski.** Praca wymienionych osób i zebranie przez nie cennego materyału przyczyniły się niemało do pomyślnego wyniku sporu. Sądzi więc Przewodniczący, że postąpi w myśl życzeń Rady, jeżeli wymienionym mężom wyrazi pisemnie **podziękowanie** za ich prace, zabiegi i starania w obronie Morskiego Oka — obecnemu zaś na posiedzeniu r. m. drowi Ponikle wyraża tymczasem ustne podziękowanie.

Przemówienie to przyjęto oklaskami. (L. 647/pr.). —

R. m. dr. Guńkiewicz, uzasadniwszy nagłość sprawy okolicznością, że obecnie zaległości dyrekcyi teatru miejskiego na rzecz gminy wynoszą 31.562 koron, wnosi:

Rada miejska uchwali!

I. Poleca się Komisyi teatralnej, aby na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej złożyła dokładne sprawozdanie i postawiła odpowiednie wnioski w kwestyach:

a) Czy **teatr krakowski** pomimo wielkiego ubytku najlepszych sił artystycznych w ubiegłym sezonie utrzymany był na artystycznym poziomie, odpowiadającym znaczeniu i stanowisku m. Krakowa?

b) Czy teatr krakowski przy obecnym *ensemblu* utrzymanym być może na artystycznym poziomie, odpowiadającym znaczeniu i stanowisku m. Krakowa, i czy nie należałoby w tym względzie skorzystać z przepisu §§ 6 i 7 kontraktu dzierżawy?

c) Czy nie byłoby koniecznem zażądać natychmiast od dzierżawcy, aby na swój koszt utrzymywał stale stróża do ciągłego pilnowania bramy teatralnej od strony sceny?

II. Poleca się Komisyi teatralnej i Sekcyom: skarbowej i prawniczej, by na najbliższem posiedzeniu Rady miejskiej złożyły sprawozdanie i postawiły odpowiednie wnioski w kwestyach:

a) Czy i w jaki sposób dotychczasowa **zaległość u dzierżawcy,** wynosząca 31.562 kor. 79 hal., jest zabezpieczoną, czy ewentualnie dane zabezpieczenie jest dostateczne i prawnie niewzruszalne tak, aby gmina miasta Krakowa nie poniosła żadnej straty? Czy ruchomości, stanowiące zabezpieczenie tej zaległości, są przez dzierżawcę od ognia zabezpieczone stosownie do przepisu § 44 kontraktu dzierżawy i w jaki sposób i kiedy zaległość ta zostanie ściągnięta?

b) Czy nie należałoby natychmiast zaprowadzić sądowej sekwestracyi dochodów teatru krakowskiego celem ściągnięcia powyższej zaległości?

c) Czy nie należałoby w myśl § 46 kontraktu dzierżawy **rozwiązać** ten **kontrakt** obecnie z dniem 30 czerwca 1903, wdrożyć w tym celu odpowiednie kroki sądowe, a po zapadnięciu wyroku objąć przedsiębiorstwo teatralne i prowadzić je we własnej administracyi gminy aż do dnia 30 czerwca 1903 na koszt dzierżawcy?

Przewodniczący wyjaśnia, że co do strony finansowej poruszonego przedmiotu, to rzecz ta już jest w toku; osobna Komisya odbyła już jedno posiedzenie, a w najbliższy poniedziałek odbędzie się posiedzenie następne, na którem sprawa ta będzie prawdopodobnie już załatwiona.

Nagłość wniosku upadła Wniosek r. m. dra Guńkiewicza przekazano Komisyi teatralnej. (L. 648/pr.). —

R. m. dr. Gross zapytuje, czy wniesiono już do Rady szkolnej krajowej **zażalenie na Starostę myślenickiego w sprawie zakupowania przyborów szkolnych u jednej tylko firmy?**

Przewodniczący odpowiada, że zażalenie już wysłał.

R. m. Rotter wyjaśnia, że jako delegat Rady miejskiej był na ostatniem posiedzeniu Rady szkolnej krajowej, która sprawę, poruszoną przez r. m. dra Grossa, rozpatrywała. Pokazało się, że rozporządzenie starosty Fettera było sprzeczne z intencyami Rady szkolnej krajowej, poczynione też będą kroki, aby podobne nadużycia więcej się nie powtarzały. —

R. m. dr. Gross, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Poleca się Wydziałowi IV. Magistratu, aby poczynił

odpowiednie kroki w celu jak najszybszego sporządzenia **nowego wydania schematyzmu nauczycielskiego.**

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. Chyliński popiera ten wniosek.

R. m. ks. dr. Spis przypomina, że już istnieje uchwała Rady, aby schematyzm nauczycielski wydawać co pewien czas.

Przewodniczący wyjaśnia, że przed rokiem był już schematyzm nauczycielski przygotowany do druku, ale przy układaniu budżetu Komisya budżetowa odnośny wydatek skreśliła.

Wniosek r. m. dra Grossa przyjęto. (L. 82360). —

R. m. Kosobucki, podnosząc znaczenie odbyć się mającej w Krakowie **wystawy prac terminatorów rękodzielniczych**, przedkłada wniosek nagły o udzielenie Komitetowi, urządzającemu wystawę, subwencyi w kwocie 400 Kor.

Przewodniczący zauważa, że Komitet wystawowy wniósł już podanie o subwencyę; przydzielono je Komisyi przemysłowej, do której też odesłać należy wniosek r. m. Kosobuckiego.

Wniosek r. m. Kosobuckiego przekazano Komisyi przemysłowej. (L. 82361). —

Imieniem Sekcyi III. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rozstrzyganie odwołań od orzeczeń i rozporządzeń Magistratu oraz Prezydenta w sprawach budowlanych, tudzież we wszystkich innych sprawach zakresu własnego powierzonem zostaje komisyi wybieralnej z Rady miejsk.

Komisya ta składać się będzie z 15 członków, których Rada miejska ze swego grona wybierze.

Komisya rekursowa wodociągowa zostaje zwinięta.

Wszelkie rekursa odsyłane być mają przez odnośny departament bezpośrednio powyższej **Komisyi rekursowej** do załatwienia.

R. m. dr. Lustgarten, zaznaczywszy ważność tej komisyi, oświadcza, że będzie głosował przeciw wnioskowi Sekcyi III., gdyż wedle jego zdania sposób wyboru tej komisyi wedle dawnego trybu był lepszy.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 54003). —

Imieniem Komisyi przemysłowej radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyjmuje do wiadomości załączony **statut normalny** dla 6-ciu tutejszych **szkół przemysłowych uzupełniających**, a mianowicie:

1) dla szkoły przemysł. uzup. przy szkole wydz. im. św. Jana Kantego;

2) dla szkoły przemysł. uzup. przy szkole wydz. im. św. Floryana;

3) dla szkoły przemysł. uzup. przy szkole posp. im. św. Mikołaja (w Ogrodzie angielskim);

4) dla szkoły przemysł. uzup. przy szkole pospol. Kazimierza Wielkiego (na Kazimierzu);

5) dla szkoły przemysł. uzup. przy szkole pospol. Dietla (na Dajworze);

6) dla szkoły przemysł. uzup. przy wyższej szkole handlowej.

R. m. dr. Bandrowski wnosi, aby skreślić punkt 6), gdyż wyższa szkoła handlowa, mając własny statut, nie podlega Komisyi przemysłowej.

Sprawozdawca godzi się na tę poprawkę.

Wniosek Komisyi przemysłowej z poprawką r. m. dra Bandrowskiego przyjęto. (L. 81992/901). —

Imieniem Sekcyi I. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad prośbą p. **Franciszka Ptaka**, dostawcy furażu dla pociągów miejskich, z dnia 26 marca, względnie z dnia 2 sierpnia 1902 o zwrot strat, na dostawie furażu poniesionych, względnie o oddanie mu tej dostawy z wolnej ręki na dalsze trzy lata pod warunkami, w prośbie z dnia 2 sierpnia b. r. podanymi, przechodzi się do porządku dziennego.

Wniosek Sekcyi I. przyjęto bez rozpraw. (L. 65333). —

Imieniem Sekcyi I. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyjmuje **ofertę** p. **Antoniego Perkowskiego** z dnia 6 marca 1902 r., **mocą której podjął się dostawy furmanek i robotników oraz robót ziemnych i pomocniczych dla gminy miasta Krakowa** w czasie od dnia 1 kwietnia 1902 r. do 31 marca 1903 r. po cenach, w ofercie podanych, i pod warunkami, dla tej dostawy obowiązującymi.

R. m. Turski krytykuje dotychczasowy system czyszczenia miasta, uważając go za niedołężny, i wynajmu robocizny, przy którym przedsiębiorca zarabia na robotnikach od głowy po 10 lub więcej centów. Dlatego też wnosi:

Rada miejska uchwali!

Uznaje się dotychczasowy system czyszczenia miasta i wynajmu robocizny na potrzeby gminy za nieodpowiedni.

Poleca się Magistratowi, aby niebawem, a w każdym razie przed końcem r. b. po przeprowadzeniu należytych studyów i opracowań projektu — przedłożył odnośne wnioski celem zmiany dotychczasowego systemu.

Przemówienie i wniosek przyjęto oklaskami. (L. 82362). —

R. m. dr. Frühling wnosi:

Wzywa się Magistrat, aby w nieprzekraczalnym terminie czterech tygodni przedłożył Radzie miejskiej dokładne wnioski co do utworzenia **miejskiego biura pośrednictwa pracy.**

R. m. Rotter zwraca uwagę, że Sekcya I. oddawna już zajmowała się sprawą zmiany systemu czyszczenia miasta.

R. m. dr. Gross oświadcza się za przyjęciem oferty tylko co do dostawy furmanek, robotników zaś Magistrat powinien już teraz wynajmować bezpośrednio.

R. m. Rotter i I. wiceprezydent dr. Leo popierają wniosek Sekcyi I., uważając, że czyszczenia miasta we własnym zarządzie nie da się prowadzić bez poprzednich przygotowań i obliczeń.

R. m. Sulikowski wnosi, aby nie przyjmować żadnej oferty i polecić Sekcyi I., aby obmyśliła sposób bezzwłocznego objęcia czyszczenia miasta we własny zarząd gminy.

R. m. dr. Ponikło przypomina, że Sekcya I. wezwała już Magistrat o przedstawienie wniosków, aby traktować wprost z robotnikami lub ze związkami robotniczymi, bez współudziału przedsiębiorców.

R. m dr. Domański oświadcza się za przyjęciem tymczasowo oferty, gdyż naraz niepodobna zrywać z dotychczasowym systemem czyszczenia miasta; przypisuje winę złego utrzymania czystości i porządku w mieście

częściowo także właścicielom realności, którzy nie dbają o porządek wewnątrz i zewnątrz swych domów.

Na wniosek r. m. Rottera uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Frühling zauważa, że Budownictwo miejskie lekceważy polecenia Rady i Sekcyi, gdyż nie przedłożyło żądanego już od kilku lat projektu nowego systemu czyszczenia miasta.

R. m. dr. Lustgarten przy tej sposobności zwraca uwagę na upośledzenie dzielnicy VIII. co do zamiatania ulic, wskutek czego na Kazimierzu panują bardzo opłakane stosunki sanitarne.

R. m. dr. Górski uprasza Przewodniczącego o poczynienie energicznych kroków, aby Dyrektor Budownictwa wykonał w jak najkrótszym czasie udzielone mu polecenie.

R. m. Sulikowski motywuje w dalszym ciągu podany przez siebie wniosek niezatwierdzenia żadnej oferty.

R. m. dr. Gross wnosi:

Rada miejska uchwali!

Wstrzymuje się załatwienie wniosku Sekcyi ekonomicznej co do oddania Perkowskiemu dostawy robocizny i furmanek, a poleca się Magistratowi, aby na najbliższem posiedzeniu przedłożył wnioski co do objęcia we własny zarząd robocizny i dostawy furmanek.

Przewodniczący wyjaśnia, że projekt założenia miejskiego biura pośrednictwa pracy jest już wypracowany i niebawem będzie przedstawiony do rozpatrzenia Radzie miejskiej. — Co do systemu czyszczenia miasta zaś, to wypracowano już 3 projekty, a czwarty, opracowany przez Dyrektora Budownictwa miejskiego Wdowiszewskiego, jest już na ukończeniu.

Wniosek r. m. dra Grossa upadł.

Wniosek r. m. dra Frühlinga upadł.

Wniosek Sekcyi I. przyjęto.

Wniosek r. m. Turskiego przyjęto. (L. 22124). —

Imieniem Komisyi przemysłowej r. m. dr. Bandrowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Dodaje się od przyszłego roku szkolnego do **planu nauk kursów handlowych przy szkole wydziałowej św. Scholastyki** język francuski jako nadobowiązkowy (dla uczenic, które zechcą się uczyć i mają odpowiednie przygotowanie), a to 3 godziny tygodniowo.

2) Zmienia się rozkład poszczególnych przedmiotów według następującego planu:*)

3) Aby zapobiedz przepełnieniu i nienależytemu przygotowaniu wpisujących się na kursa handlowe uczenic, ustanawia się jako normę, że na I. kurs handlowy mogą być przyjęte tylko te uczenice z ukończoną szkołą wydziałową, które mają przynajmniej postęp dobry z następujących przedmiotów: język polski, historya powszechna, geografia, historya naturalna, fizyka i arytmetyka — a gdyby po przyjęciu tych uczenic było jeszcze miejsce, mogą być przyjęte i inne z pozostałych uczenic z ukończoną szkołą wydziałową w miarę lepszych świadectw.

R. m. ks. dr. Bukowski wnosi następujący dodatek: „Wprowadza się naukę religii, dwie godziny tygodniowo, tak na I-szym, jak na II-gim kursie“.

Sprawozdawca wyjaśnia, że uczenice kursów poprzednio przez lat 7 pobierały naukę religii, na kursach zaś praktyki religijne są zachowane.

*) Zobatrz tabelkę na następnej szpalcie.

PRZEDMIOT	Ilość godzin			
	na I. kursie		na II. kursie	
	I. półr.	II. półr.	I. półr.	II. półr.
Język polski	2	2	—	—
Korespondencya handlowa	—	—	3	3
Język niemiecki	3	3	3	3
Geografia handlowa	2	2	2	2
Kaligrafia	2	2	2	—
Stenografia	2	2	2	1
Buchalterya	—	4	2	5
Ćwiczenia handlowe	4	—	—	—
Nauka o handlu	—	2	2	—
Nauka o wekslach	—	—	2	—
Rachunkowość państwowa	—	—	—	3
Arytmetyka handlowa	4	4	3	3
Razem	19	21	21	20
	I. kurs 40 godz.		II. kurs 41 godz.	
Język francuski nadobowiązk.	3	3	3	3

Wniosek Komisyi przemysłowej z dodatkiem r. m. ks. dra Bukowskiego przyjęto. (L. 63571). —

Imieniem Sekcyi II r. m. Schwarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Sprawozdanie **o zamknięciu rachunkowem funduszu amortyzacyjnego za rok 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 78535). —

Tenże imieniem Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Sprawozdanie **o zamknięciu rachunkowem funduszu pożyczkowego (pragskiego) za rok 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 78534). —

Tenże imieniem Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Sprawozdanie **o zamknięciu rachunkowem funduszu emerytalnego urzędników i sług Magistratu za rok 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 78533). —

Tenże imieniem Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Sprawozdanie **o zamknięciu rachunkowem Muzeum narodowego za rok 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 78532). —

Imieniem Sekcyi III. i II. radca Mgtu dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

Gmina miasta Krakowa przystępuje **do Towarzystwa obrony polskiego przemysłu i handlu „o własnych siłach“** jako członek założyciel z jednorazową wkładką w kwocie 200 koron.

Wydatek powyższy ma być pokryty z Działu XIV. poz. 6 funduszu obrotowego budżetu na rok 1902.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 47526). —

Imieniem Komisyi kanałowo-wodnej sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zaprosić **na członków Komisyi kanałowo-wodnej** następujących Panów z poza Rady miejskiej:

Jana Matulę, Radcę Dworu; Stanisława Chrząszczewskiego, star. inżyniera i kierownika biura meliorac.; Tadeusza Sikorskiego, prof. Uniw.; dra Arnolda Rappoporta, posła do Rady Państwa i członka Izby handl.; Karola Szukiewicza, zast. dyrektora kolei państwowej; Stanisława Warzeszkiewicza, nadinż. kolei; Jana Kwiatkowskiego, b. radcę miejsk.; Bernarda Wachtla, spedytora; Zygmunta Rescha, przemysłowca.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 78703). —

Imieniem Sekcyi III. radca Mgtu dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

Odmawia się prośbie **woźnych i pachołków Magistratu, tudzież funkcyonaryuszy miejskiej Straży pożarn.** o udzielenie jednorazowego datku drożyźnianego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 35887). —

Wybór trzech **delegatów do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej** odroczono.

Przystąpiono do **wyboru dwóch delegatów do Rady nadzorczej Spółki tramwajowej.**

I. wiceprezydent dr L e o oświadcza, że nadal mandatu jako delegat Rady zatrzymaćby nie mógł, gdyż, jako zastępca prezydenta miasta, mógłby popaść w kolizyę z Towarzystwem tramwajowem; wnosi, aby na delegatów wybrać radców miejskich dra Bujaka i Sarego.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto. (L. 82363). —

Przystąpiono do **wyboru jednego delegata do Rady nadzorczej kolei kocmyrzowskiej.**

I. wiceprezydent dr. L e o wnosi, aby wybrać dotychczasowego delegata, II. wiceprezydenta dra Staniszewskiego.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto. (L. 82364). —

Przystąpiono do **wyboru dwóch zastępców gminy do przeprowadzenia rokowań** z c. k. delegatem Namiestnictwa:

1) w sprawie **powiększenia straży wojskowo-policyjnej**, tudzież przyczyniania się gminy do ponoszenia zwiększonych wskutek tego kosztów utrzymania tejże straży;

2) w sprawie wzajemnych pretensyj gminy miasta Krakowa do c. k. Rządu **o zwrot wydatków za sprawowanie jurysdykcyi w ciężkich przestępstwach policyjnych** za czas od 1 listopada 1849 do 31 października 1855 w zastępstwie Rządu — tudzież pretensyi c. k. Rządu do gminy miasta Krakowa **o zwrot Rządowi kosztów sprawowania policyi miejscowej** w tym samym czasie.

I. wiceprezydent dr. L e o wnosi, aby na delegatów wybrać r. m. dra Koya i dra Szarskiego, oraz upoważnić p. Prezydenta do wysłania jednego członka Prezydyum jako trzeciego delegata.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto. (L. 68179). —

P r e z y d e n t m i a s t a, wyjaśniwszy, że wedle pisma Wydziału krajowego gmina miasta Krakowa może wysłać tylko jednego delegata do krajowej Komisyi dla sprawy dróg wodnych — imieniem Komisyi kanałowo-wodnej wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przedstawić Wydziałowi Krajowemu I. wiceprezydenta dra Juliusza Leo jako zastępcę gminy w krajowej Komisyi dla sprawy dróg wodnych.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 40161). —

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący zamyka o godzinie 7 minut 30 wieczorem posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (7. w kad. XII.) **z dnia 9 października 1902.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **55**.

Radcy miejscy: Bazes, dr. Benis, dr. Cyfrowicz, dr. Gross, Rotter, Sare, Schwarz, Turski (**8**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m. ks. dr. Bukowski, Epstein, Landau, Rimler, Slęk (**5**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 wieczorem.

P r z e w o d n i c z ą c y poświęca **wspomnienie żałobne** pamięci b. radcy miejskiego, **bł. p. dra Maksymiliana Kohna** w następujących słowach:

„W dniu 20 z. m. śmierć pozbawiła miasto nasze nader zdolnego lekarza i zacnego obywatela, przecinając pasmo żywota bł. p. dra Maksymiliana Kohna, byłego członka naszej Rady.

Urodził się zmarły w r 1849 w Limanowej, studya gimnazyalne pobierał w latach 1858—1866 w Bochni, w Nowym Sączu i w Krakowie w gimnazyum Nowodworskiem W roku 1866 wstąpił na Uniwersytet Jagielloński, w którym też ukończywszy wydział, uzyskał w roku 1876 stopień doktora wszech nauk lekarskich. Już jako doktor udał się do Wiednia celem dalszego wykształcenia się, poczem w r. 1878 przyznany mu został przez Uniwersytet wiedeński stopień magistra położnictwa. Powróciwszy do Krakowa, pełnił w latach 1879—1882 obowiązki sekundaryusza w szpitalu św. Łazarza przy boku prof. dra Madurowicza a przytem był członkiem Wydziału administracyjnego tegoż szpitala.

W roku 1884 obywatele, poznawszy przymioty jego umysłu i serca, powierzyli mu mandat radziecki, a jak dalece wybór ten był trafnym, dowiodła tego cała Zmarłego służba radziecka. Początkowo pracował w Sekcyi V.

a następnie przeniósł się do Sekcyi I., w której aż do wygaśnięcia mandatu pozostawał. Obok tego był członkiem Komisyi sanitarnej, Komitetu Muzeum Narodowego i członkiem Rady szkolnej okręgowej, do której w r. 1899 przez Radę miejską był wybrany.

Biorąc żywy udział w rozprawach, toczących się w tej sali, okazał się dzielnym szermierzem, wyrażającym swe zdanie z godnością i powagą, odpierającym zarzuty przeciwników z taktem, spokojem i wyrozumiałością, którymito przymiotami głosy przeciwników dla bronionej przez się sprawy zjednywał.

Idąc za popędem serca, przepełnionego współczuciem dla cierpiących i nieszczęśliwych, utworzył w tutejszym szpitalu izraelickim własnym kosztem oddział położniczy, którego do końca życia był prymaryuszem. Urządził kolonię wakacyjną dla biednej dziatwy izraelickiej.

Nie było żadnego Towarzystwa dobroczynnego współwyznawców, do któregoby szlachetnej swej ręki nie był przyłożył. Jakim był współobywatelem i jak był ceniony i szanowany w naszem mieście, wystarczy, zda się, przypomnieć ten nader liczny orszak pogrzebowy, złożony z mieszkańców wszystkich wyznań i stanów, odprowadzający Jego śmiertelne szczątki na miejsce wiecznego spoczynku.

Cześć pamięci prawego i szlachetnego obywatela!"

Rada wysłuchała przemówienia, powstawszy z miejsc. —

Rada udziela **urlopu** na miesiąc **r. m. Turskiemu.** —

Sekretarz dr. Nowicki odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) Zawiadomienie **Komitetu dla obchodu jubileuszu Maryi Konopnickiej** o dniu i programie uroczystości z zaproszeniem Rady miejskiej na tę uroczystość.

R. m. Bartoszewicz, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska upoważnia Prezydyum miasta do złożenia w jej imieniu hołdu Maryi Konopnickiej i do wzięcia oficyalnego udziału w jubileuszu znakomitej poetki.

Wniosek r. m. Bartoszewicza przyjęto. (L. 83827). —

2) Prośbę **Komitetu włościańskiego jubileuszu Maryi Konopnickiej** o wyznaczenie noclegów i o subwencyę na koszta przyjęcia około 2000 włościan.

Odesłano do Sekcyi IV. (L. 83828/902). —

3) Prośbę **dyetaryuszy Magistratu** o unormowanie ich stosunków służbowych na wzór c. k. Rządu. (L. 83673). —

4) Prośbę **polowych miejskich** Józefa Mikołajczyka i Jana Woźniaka o podwyższenie płacy przez przeniesienie ich do kategoryi woźnych I. klasy. (L. 82746/902). —

5) Prośbę **Antoniego Kustowskiego,** miejskiego stróża nocnego, o przeniesienie go w stan spoczynku i udzielenie mu emerytury w drodze łaski. (L. 82318/902). —

6) Prośbę **Kazimierza Gromczakiewicza** o udzielenie datku na ukończenie studyów. (L. 60882/902). —

7) Prośbę **sierżantów miejskiej Straży pożarnej** o podwyższenie płacy. (L. 76145/902). —

8) Prośbę **Wojciecha Smołkowicza** o zwrot wkładek emerytalnych. (L. 78264/902). —

9) Prośbę **dróżników miejskich** o podwyższenie pensyi. (L. 78272/902). —

10) Prośbę **Andrzeja Trzaski,** stróża nocnego w miejskim Zakładzie Tallarda, o wyznaczenie emerytury. (L. 79771/902). —

11) Prośbę **woźnych i pachołków Magistratu** o przyspieszenie załatwienia sprawy podwyższenia ich płac. (L. 79789/902). —

12) Prośbę **Reginy Opolskiej,** wdowy po stróżu, o udzielenie datku w drodze łaski. (L. 80788/902). —

13) Prośbę **Maryi, Zofii i Józefy Kiełbasówien,** córek woźnego Magistratu, o wyznaczenie im pensyi sierocińskiej. (L. 80803/902). —

14) Prośbę **Rozalii Bochenek** o udzielenie pensyi wdowiej. (L. 71080/902). —

15) Prośbę p. **Bolesława Maleckiego,** inspektora ogrodów miejskich, o wliczenie do emerytury 3 lat służby, przy gminie m. Kołomyi przebytych. (L. 72387/902). —

16) Prośbę Teodora Kalitowskiego, opiekuna **Antoniny i Maryi Schmidt,** o przedłużenie im pensyi sierocińskiej. (L. 72445/902). —

17) Podanie p. **Józefa Kotarbińskiego,** dzierżawcy teatru miejskiego, w przedmiocie uregulowania należytości, przypadających gminie ze stosunku dzierżawnego. (L. 677/902/pr.). —

Powyższe pisma odesłano do Sekcyi III.

Przewodniczący podaje do wiadomości, że **Komitet pierwszego wiecu rękodzielniczego krajowego** wniósł prośbę o udzielenie sali posiedzeń Rady miejskiej na odbycie wiecu. Przewodniczący dał jednak odpowiedź odmowną ze względu, że obecnie nikomu sali nie udziela.

R. m. Daszyński wnosi, aby upoważnić Prezydenta miasta do udzielenia w tym wypadku sali, albowiem w mieście nie można obecnie dostać sali publicznej za przystępną cenę dla odbycia tego rodzaju zgromadzeń.

Wniosek r. m. Daszyńskiego przyjęto. (L. 680/02/pr.).

R. m. dr. Muczkowski imieniem szerszego grona radców miejskich odczytuje interpelacyę, załączoną do niniejszego protokołu i stanowiącą jego część integralną.

Interpelacya ta brzmi:

I. Przeprowadzona przeciw Mieczysławowi Borysiewiczowi, urzędnikowi Mgtu krakowskiego, rozprawa karna o zbrodnię sprzeniewierzenia wykazała rażący **brak** wszelkiej **kontroli nad organami egzekucyjnymi Magistratu.**

Podpisani zapytują przeto JWPana Prezydenta, czy winni zaniedbania kontroli funkcyonaryusze pociągnięci zostali do odpowiedzialności i czy wydane zostały zarządzenia, uniemożliwiające na przyszłość podobne nadużycia.

II. Z dziennikarskich wzmianek, oraz dyskusyi na posiedzeniu Sekcyi ekonomicznej doszło do wiadomości podpisanych, iż **w funduszu czyszczenia miasta już od dłuższego czasu miały się dziać nadużycia i malwersacye,** które dopiero teraz na jaw wyszły.

Podpisani zapytują przeto JWPrezydenta:

1) Czy pogłoski te są z prawdą zgodne? — a w razie twierdzącym

2) czy wdrożono przeciw odpowiedzialnym funkcyonaryuszom dochodzenia dyscyplinarne i czy funkcyonaryusze ci w urzędowaniu zawieszeni zostali?

3) Czem usprawiedliwić można, że nadużycia te przez tak długi czas na jaw nie wyszły, względnie dlaczego tak długo były tolerowane?

4) Czy JWPan Prezydent skłonny jest **sprawozdanie urzędu Budownictwa miejskiego o czyszczeniu miasta** w jak najkrótszym czasie udzielić do wiadomości Rady miejskiej?

Przewodniczący odpowiada, że sprawę defraudacyi

Mieczysława Borysiewicza przedstawi Radzie po odesłaniu aktów przez Sąd i c. k. krajową Dyrekcyę Skarbu.

Dochodzenia co do nieprawidłowości w Zarządzie czyszczenia miasta są w toku, a po ich ukończeniu wynik również Radzie przedłoży. Celem ukończenia projektu czyszczenia miasta p. Wdowiszewski, dyrektor Budownictwa miejskiego, prosił o kilkunastodniowy urlop, jednak urlop ten może mu być udzielony dopiero w początkach zimy, gdyż obecnie prowadzi się pilne roboty około wieży Maryackiej.

R. m. dr. Rosenblatt zapytuje Przewodniczącego, o ile zgodne jest z prawdą tłómaczenie się **Borysiewicza**, że ze swej płacy tak mało pobierał, że z płacy tej wraz z rodziną nie mógł wyżyć. Mowca zauważa, że urzędnicy, mający do czynienia bezpośrednio z pieniądzmi, powinni być materyalnie dobrze sytuowani.

W dalszym ciągu mowca prosi o wyjaśnienie, w jakim stanie znajdują się **badania wody wodociągowej pod względem ilościowym i jakościowym**, albowiem od dłuższego czasu Radzie nie przedłożono w tej mierze sprawozdania.

Wkońcu zapytuje, kiedy będą stale obsadzone **posady dyrektora Magistratu i fizyka miejskiego?**

Przewodniczący odpowiada, że co do położenia finansowego Borysiewicza nie może dać teraz stanowczych wyjaśnień, gdyż nie ma pod ręką odpowiednich cyfr.

Co do rezultatu badań wody z wodociągu miejskiego, to jeden z członków Komisyi wodociągowej ma w ręku wszystkie analizy i przedłoży ich zestawienie Komisyi wodociągowej, która ze sprawozdaniem przyjdzie przed Radę.

Wreszcie Przewodniczący wyjaśnia, że dawna Rada nie zgodziła się na rozpisanie konkursu celem obsadzenia posady dyrektora Magistratu, a co do osoby kandydata w dawnej Radzie nie doszło do porozumienia.

Dawna Komisya sanitarna sprawę obsadzenia posady fizyka miejskiego odroczyła do nowego ukonstytuowania się Komisyi, po przeprowadzonych wyborach do Rady miejskiej. —

R. m. dr. Paszkowski przypomina, że jeszcze dnia 13 maja 1901 poruszył sprawę zbyt kosztownego urządzenia **dzwonków elektrycznych w Kasie miejskiej**, a dotychczas nie przedstawiono Radzie sprawozdania o wyniku dochodzeń, prowadzonych w tym przedmiocie.

Przewodniczący wyjaśnia, że przedsiębiorca, który dzwonków dostarczył, zgodził się na sumę, oznaczoną przez znawców, jednak dotychczas potrzebnego urządzenia tych dzwonków nie przeprowadził. Kasy zabezpieczone będą w inny sposób, mianowicie przez asekuracyę. —

Imieniem Sekcyi I. sekretarz Mgtu Grodyński, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zmieniając częściowo uchwałę Rady miejskiej z 29 września 1898 r. co do składu **Komisyi budżetowej**, powiększa się liczbę delegatów, wybierać się mających do tejże Komisyi przez Sekcyę ekonomiczną, z czterech do sześciu, a liczbę delegatów z Sekcyi szkolnej z dwóch do trzech.

Po uchwaleniu nagłości wniosek Sekcyi I. przyjęto bez rozpraw. (L. 84039/902). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi II. i III. r. m. dr. Frühling wnosi:

Rada miejska uchwali!

Ustanawia się dla pięciu praktykantów rachunkowych Magistratu następujący **wymiar poborów służbowych:**

1) płaca roczna 1200 koron;

2) przyznaje się praktykantom rachunkowym Magistratu prawo do dwóch pięcioleci po 150 kor. rocznie;

3) bieg pięcioleci rozpoczyna się od dnia złożenia pierwszej przysięgi służbowej w charakterze praktykanta rachunkowego Magistratu z tem, iż każdy awans przerywa bieg pięcioleci.

Wniosek Sekcyi II.

4) Przyznaje się praktykantom rachunkowym Magistratu dodatek kwaterowy w kwocie 240 kor. rocznie.

Wniosek Sekcyi III.

5) Powyższa regulacya wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1903 r.

Wniosek Sekcyi II.

6) Powyższa regulacya wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca, następującego po uchwaleniu jej przez Radę miejską.

Sprawozdawca powołuje się na podwyższenie poborów służbowych praktykantom manipulacyjnym na jednem z ostatnich posiedzeń Rady, którzyto praktykanci mają po większej części mniejsze wykształcenie niż praktykanci rachunkowi, gdyż ci muszą wykazać się złożonym egzaminem z rachunkowości państwowej — i prosi o przyjęcie wniosków Sekcyi II. jako korzystniejszych dla praktykantów rachunkowych.

Ustęp 1), 2), 3), 4), 6) przyjęto — ustęp 5), obejmujący wniosek Sekcyi III, upadł. (L. 52821/902). —

Przewodniczący z powodu nieobecności sprawozdawcy r. m. Rottera cofa z porządku dziennego wniosek Komisyi wodociągowej w przedmiocie **składu i płac Biura wodociągowego.**

R. m. Federowicz nadmienia, że na ostatniem posiedzeniu Komisyi wodociągowej r. m. Turski zauważył, że **projekt etatu biura wodociągowego** jest za szeroki i że nadmiernie obciąży budżet wodociągowy — i zażądał, aby zebrano daty co do etatu z innych miast, posługujących się wodociągami pompowymi, i aby dopiero na podstawie tego materyału stwierdzono, czy projektowany etat nie jest dla Krakowa za wysoki. Ponieważ żądany materyał zaczęto zbierać dopiero po owem posiedzeniu Komisyi wodociągowej i daty co do etatu nie są jeszcze dokładnie zbadane, dalej wobec tego, że łatwiej utworzyć później techniczną posadę w razie potrzeby, aniżeli zwinąć istniejącą, mowca wnosi:

Rada miejska uchwali!

Wzywa się Komisyę wodociągową, aby w jak najkrótszym czasie na podstawie dat statystycznych, otrzymanych od miast, posiadających wodociągi pompowe, zbadała, w jakim stosunku do ilości wyprodukowanej wody koszta administracyjne w ogólności, a płaca urzędników i sług w szczególności budżet wodociągowy obciążają, i ażeby Komisya na podstawie tych wyników wnioski, dotyczące składu i płac urzędników i sług biura wodociągowego, Radzie miejskiej przedłożyła.

Wniosek r. m. Federowicza przyjęto. (L. 85432/02). —

Przewodniczący, wspominając o wielkim braku sił w Wydziale skarbowym Magistratu, zauważa, że na razie można uchwalić przynajmniej część etatu, objętego ustępem pod *d)* wniosków Komisyi wodociągowej.

R. m. dr. Górski jest zdania, że sprawa ta została już rozstrzygnięta przyjęciem przez Radę wniosku r. m. Federowicza. —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Rada miejska, uznając potrzebę natychmiastowej **restauracyi wieży alarmowej kościoła Panny Maryi**, przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości zarządzenie Sekcyi I z dnia 6 sierpnia 1902 r., którem polecono Budownictwu miejskiemu bezzwłoczne przedsięwzięcie restauracyi górnej, ośmiobocznej części wieży, i na najniezbędniejsze roboty restauracyjne, w roku bieżącym dokonać się mające, udziela się w wydatkach nadzwyczajnych Działu XI. budżetu na rok bieżący kredytu w kwocie 17000 koron.

2) Rada miejska wzywa Magistrat, aby polecił wypracować jak najśpieszniej kosztorys wszystkich robót, jakie celem całkowitego odrestaurowania i zabezpieczenia wieży tak zewnątrz jak wewnątrz tejże okażą się potrzebne, i kosztorys taki Radzie miejskiej najpóźniej do 1 lutego 1903 przedłożył, aby Rada miejska mogła wcześnie poczynić starania o uzyskanie subwencyi na restauracyę od c. k. Rządu i od Sejmu krajowego.

3) Do nadzoru i kontroli nad restauracyą deleguje Rada miejska komisyę, złożoną z r. m. Wandalina Beringera, Stanisława Drozdowskiego, Józefa Sarego i dra Stanisława Tomkowicza.

R. m. dr. Tomkowicz zauważa, że wogóle roboty restauracyjne Budownictwo miejskie wykonało dobrze i sumiennie z zastrzeżeniem jednak co do robót murarskich ceglanych. Wymienianie cegły na nową na całej powierzchni ścian górnego ośmioboku wieży zarządziło Budownictwo miejskie na swoją rękę bez wiedzy Komisyi, ustanowionej z łona Rady do czuwania nad robotami restauracyjnemi, i bez wiedzy konserwatora zabytków, który jako radca miejski do tej Komisyi należy. Mowca, popierając zresztą wnioski Sekcyi I. i II., wnosi następujący dodatek:

Rada miejska ubolewa nad tem, że przy restauracyi wieży Maryackiej niektóre roboty, wpływające na estetyczny wygląd wieży, zostały przez Budownictwo miejskie przeprowadzone bez wiedzy Komisyi, ustanowionej do czuwania nad tą sprawą, i poleca, aby nadal wszelkie ważniejsze decyzye działy się w porozumieniu z tąż Komisyą miejską.

R. m. dr. Guńkiewicz wnosi, aby w 1-szym ustępie wniosków opuścić słowa: „natychmiastowej".

Sprawozdawca wyjaśnia, że słowo „natychmiastowej" usprawiedliwia zarządzenie robót bez poprzedniej uchwały Rady miejskiej. Na zarzut, uczyniony przez r. m. dra Tomkowicza, usprawiedliwia zarządzenie wymiany cegieł bez zasięgnięcia pierwej zdania Komisyi — brakiem czasu i porą letnią, w której trudno było zebrać komplet radców miejskich, do tej Komisyi należących.

R. m dr. Tomkowicz zauważa, że krytykował tylko formalne postępowanie Budownictwa, i że udział Komisyi odnosi się tylko do rzeczy ważniejszych a nie do drobnych szczegółów budowy, nadto dodaje, że w wypadku, o którym wspomniał, Komisya o zamierzonej robocie mogła być na czas zawiadomiona, gdyż cegłę specyalną na zmianę płaszcza ośmioboku wieży zamówiono już w lipcu b. r.

R. m. Klemensiewicz zapytuje, czy dodatek r. m. Tomkowicza obejmuje dwa wnioski, na które można oddzielnie głosować, czy tylko jeden?

R. m. dr. Paszkowski prosi Przewodniczącego, aby przedłożył Sekcyi III. do rozpatrzenia sprawę, na kim cięży obowiązek utrzymywania wieży, a dla ewentualnego zabezpieczenia praw, względnie uniknięcia ciężarów dla gminy, wnosi następujący dodatek do wniosków Sekcyi I. i II:

Uchwałą powyższą Rada miejska nie przesądza obowiązku utrzymywania wieży alarmowej kościoła Panny Maryi przez Gminę miasta Krakowa.

R. m. dr. Muczkowski sądzi, że w dodatku, wniesionym przez r. m Tomkowicza, wyrażenie: „ubolewa" należałoby zmienić na „wyraża niezadowolenie".

R. m. dr. Bandrowski sprzeciwia się dodatkowi w brzmieniu, proponowanem przez r. m. dra Tomkowicza, i wnosi:

Rada miejska poleca Budownictwu miejskiemu, aby wszelkie decyzye przy restauracyi wieży Maryackiej podejmowało i przeprowadzało w najściślejszem porozumieniu z Komisyą miejską, *ad hoc* wybraną.

R. m. dr. Łepkowski uważa, że druga część wniosku r. m Tomkowicza jest niepotrzebna, gdyż organa miejskie wedle statutu miejskiego i regulaminów obowiązane są ściśle stosować się do poleceń komisyi, z łona Rady miejskiej wybranych.

Na wniosek r m. dra Seinfelda uchwalono dyskusyę zamknąć.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto.

Dodatek r. m. dra Tomkowicza upadł.

Dodatek r. m. dra Bandrowskiego przyjęto.

Dodatek r. m. dra Paszkowskiego przyjęto. (L. 70478/902). —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **osuszenie i uzdrowotnienie mieszkania Inspektora ogrodów miejskich** udziela się w wydatkach nadzwyczajnych Dz. VII. budżetu na rok bieżący dodatkowego kredytu 5000 koron.

R. m. Sulikowski zaznacza, że budynek, który ma być restaurowany, przedstawia małą wartość, bo ledwie 8000 koron, wydatek więc na jego odnowienie w kwocie 5 tysięcy koron jest nieproporcyonalnie wysoki, a nadto niema pewności, czy pomimo przeprowadzonych robót wilgoć stamtąd będzie usuniętą. W sprawie tej Magistrat postąpił samowolnie, gdyż rozpoczął roboty przed uzyskaniem potrzebnego kredytu od Rady miejsk.

R. m. dr. Paszkowski sądzi, że Rada musi się zastrzedz przeciwko temu, ażeby uchwalała już dokonane wydatki. Postępowanie takie nie może być cierpiane w żadnem gospodarstwie gminnem. Budownictwo miejskie postąpiło niewłaściwie i dlatego mowca wnosi, aby wniosek Sekcyi I. i II. odrzucić.

R. m. dr. Frühling domaga się, aby oddzielić sprawę przyznania kredytu dodatkowego od sprawy nieprawidłowego w tym wypadku postąpienia Budownictwa miejskiego.

R. m. dr. Seinfeld, broniąc wniosków Sekcyi I. i II., zauważa, że Sekcya I. uznała, że roboty te są potrzebne, a Sekcya II. oświadczyła, że znajdzie się pokrycie na ten wydatek, a nadto Sekcya I. uprosiła

Prezydenta miasta, aby zarządził wykonanie tych robót przed uzyskaniem kredytu od Rady miejskiej.

R. m. dr. Domański stwierdza, że mieszkanie inspektora ogrodów miejskich jest wilgotne i że z tego powodu p. Malecki nabawił się silnego reumatyzmu, dlatego robót zamierzonych, osuszenie mieszkania na celu mających, nie można było odkładać do następnego roku.

R. m. dr. Paszkowki wykazuje, że wedle statutu miejskiego żadna Sekcya nie ma prawa uchwalać wydatków, przekraczających kwotę 400 kor.; w przypadku tym przeto Sekcya I. przekroczyła zakres swego działania

R. m. dr. Łepkowski popiera wniosek r. m. dra Paszkowskiego.

R. m. dr. Trzebicky, broniąc wniosków Sekcyi, wyraża ubolewanie, że wilgoci z mieszkania p. Maleckiego nie usunięto już przed kilku laty.

R. m. Sulikowki podkreśla jeszcze raz małą wartość objektu, który miał być restaurowany, i podnosi, że kiedy rozpoczęto roboty, to Sekcya I. jeszcze nie zadecydowała ostatecznie o ich konieczności, a Sekcyi II. wogóle ta sprawa jeszcze nie była przedstawiona.

I. wiceprezydent dr. Leo zaznacza, że Komisya inwestycyjna w zasadzie roboty, mające na celu asanacyę mieszkania p. Maleckiego, uznała za pilne, jednak samego wydatku nie uchwaliła.

R. m. Daszyński oświadcza się za przyjęciem wniosku Sekcyi ze względów ludzkości, gdyż rozchodzi się tutaj o zdrowie p. Maleckiego i jego rodziny; osobno zaś głosowałby za wnioskiem, gdyby taki wniosek przedstawiono, o wytoczenie śledztwa dyscyplinarnego Budownictwu miejskiemu za przekroczenie zakresu działania.

R. m. Beringer stwierdza, że roboty, wykonane podług planów, które poprawiono wedle jego wskazówek, w zupełności zabezpieczają usunięcie wilgoci; restauracya domu, zamieszkanego przez p. Maleckiego, opłaci się, gdyż dom ten przedstawia wartość około 25000 koron.

R. m. dr. Cybulski wyraża zdziwienie, że Budownictwo miejskie i Zarząd sanitarny nie wiedziały wcześniej o tem, że inspektor ogrodów, a więc urzędnik gminy, ma wilgotne mieszkanie, które naraża go na chorobę.

R. m. dr. Łepkowski jest zdania, że zamiast dzisiaj uchwalać kredyt dodatkowy, lepiej będzie odpowiednią sumę wstawić do przyszłorocznego budżetu.

Po przemówieniu r. m. Kosobuckiego uchwalono na wniosek r. m. dra Łepkowskiego dyskusyę zamknąć.

Z zapisanych do głosu przemawiają:

R. m. dr. Rosenblatt, który wnosi następujący dodatek:

Wobec dokonanego faktu, że wniosek Sekcyi I. i II. został już wykonany, Rada miejska, będąc w położeniu przymusowem, uchwala wniosek powyższy, uważa jednak za wysoce nieprawidłowe, szkodliwe i z zasadami poprawnej gospodarki miejskiej sprzeczne, czynienie zarządzeń i wydatków bez uchwały Rady miejskiej, zwłaszcza w przypadkach, w których wczesne przedstawienie sprawy Radzie miejskiej było możliwe i wskazane.

R. m. Daszyński i Sulikowski popierają wniosek r. m. dra Rosenblatta.

Przewodniczący tłómaczy rozpoczęcie robót przed uzyskaniem zezwalającej na to uchwały Rady miejskiej okolicznością, że w nowym statucie jest dużo zmian, do których się trudno przyzwyczaić. Dawniej było 60 radców i było wiadomo, że jeżeli Sekcya ekonomiczna i skarbowa jaki wniosek uchwaliły, to wniosek taki miał zapewnioną większość i w Radzie miejskiej. Obecnie, nie licząc się z faktem, że w Radzie zasiada 72 członków, postąpiono jak dawniej, a sądząc, że wniosek będzie uchwalony, roboty rozpoczęto.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto.

Wniosek r. m. dra Rosenblatta przyjęto. (L. 71363/902). —

Przewodniczący zarządza **wybór 15 członków do Komisyi rekursowej.**

I. wiceprezydent dr. Leo wnosi, aby w skład Komisyi rekursowej weszli następujący radcy miejscy:

Beringer, dr Bujak, dr. Domański, dr Fischler, dr. Horowitz, dr. Koy, dr. Muczkowski, Sare, dr. Rothwein, Markus, dr. Tomkowicz, Turski, dr. Gunkiewicz, dr. Frühling, Katyński.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo jednomyślnie przyjęto, a nadto na wniosek r. m. Federowicza uchwalono, aby do Komisyi rekursowej, jako 16 jej członek, należał *ex praesidio* II. wiceprezydent miasta dr. Staniszewski. (L. 85378/902). —

Przewodniczący z powodu spóźnionej pory zamyka posiedzenie o godzinie 8 minut 30 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (8. w kad. XII.) z dnia 20 października 1902 r.

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **57**.

Radcy miejscy: dr Cyfrowicz, Daszyński, Epstein, dr. Górski, Jawornicki, dr. Paszkowski, Turski, dr. Ulanowski, hr. Wodzicki (**9**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m.: ks. dr. Bukowski, Drobner (**2**).

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 wieczorem.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) Zaproszenie **Komitetu I. wystawy prac uczniów rękodzielniczych w Krakowie** do wzięcia udziału w otwarciu wystawy dnia 26 b. m.

Odesłano do Komisyi przemysłowej. (L. 87739/02). —

2) Zaproszenie **Komitetu I-go wiecu rękodzielników i przemysłowców w Krakowie** do wzięcia udziału w wiecu, który ma się odbyć w dniach 26 i 27 października b. r.

Odesłano do Komisyi przemysłowej. (L. 87740/02). —

3) Prośbę **Koła III-go Towarzystwa szkoły ludowej** o subwencyę w kwocie 600 kor. dla każdej z czterech wypożyczalni bezpłatnych.

Odesłano do Sekcyi IV. (L. 87741/02). —

4) Prośbę **Szczepana Janosza**, stróża nocnego, o przeniesienie go w stan spoczynku i udzielenie mu emerytury.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 85443/02). —

5) Prośbę **Wojciecha Luteńskiego**, stróża nocnego, o przeniesienie go w stan spoczynku i udzielenie mu emerytury.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 84880/02). —

6) Prośbę **Maryi Bielowej** o podwyższenie pensyi wdowiej.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 84450/02). —

7) Podanie **Stowarzyszenia właścicieli realności dla VI., VII. i VIII. dzielnicy w Krakowie** z prośbą o ponowne wniesienie petycyi o przeniesienie Krakowa z I. klasy podatku domowo-czynszowego do klasy II-giej.

R. m. dr. Seinfeld zaznacza, że w sprawie tej gmina wniosła już przed rokiem petycyę do odnośnych czynników i że krążyły pogłoski o pomyślnym jej wyniku. Tymczasem ani przedłożony budżet państwowy, ani obecny wymiar podatków nie wskazują na to, aby liczono się z słusznem żądaniem Krakowa. Mowca ubolewa, że deputacya miejska nie udała się w odpowiednim czasie do Wiednia, jakto Rada uchwaliła, celem poparcia na miejscu tej petycyi.

R. m. Rotter oświadcza, że z powodu zbyt krótkiego czasu wątpi, aby tę sprawę jeszcze w tym roku można było pomyślnie załatwić.

I. wiceprezydent dr. Leo uważa za potrzebne wysłać obecnie deputacyę do Koła polskiego i Rządu tak w sprawach podatkowych, jak również w sprawie subwencyi dla Krakowa, akcyzy, Szkoły przemysłowej i innych, które dotychczas nie zostały załatwione.

R. m. dr. Seinfeld sądzi, że teraz wysłanie deputacyi jest zbytecznem; lepiej o tych sprawach przypomnieć pisemnie posłom krakowskim.

Podanie odesłano do Sekcyi II. (L. 89990/02). —

R. m. dr Seinfeld uznaje potrzebę poczynienia dalszych kroków w sprawie **opróżnienia Wawelu** i rozpoczęcia robót, na które już leżą pieniądze tak w Kasie oszczędności m. Krakowa, jak i w Kasie krajowej. Ponieważ wojskowość zwleka z załatwieniem tej sprawy, a i Rząd nie okazał w tym wypadku życzliwości dla naszego kraju, przeto należy wysłać deputacyę z posłów całej ziemi krakowskiej do Rady Państwa, do Najjaśniejszego Pana celem przyśpieszenia rozpoczęcia robót, mogących dać zarobek naszym rękodzielnikom i robotnikom.

I. wiceprezydent dr. Leo zauważa, że sprawą tą zajmuje się obecnie Wydział krajowy; należałoby przeto przed wysłaniem deputacyi porozumieć się z Marszałkiem krajowym. Sprawa utknęła na punkcie budowy szpitala wojskowego, trudności jednak w tej mierze mają być w najbliższym czasie usunięte.

R. m. dr. Seinfeld zgadza się na dodatek I. wiceprezydenta dra Leo.

R. m. Rotter uważa poruszenie tej sprawy za bardzo na czasie.

I. wiceprezydent dr. Leo stwierdza, że intencyą jego przemówienia nie była chęć brania w obronę czynników, które w przedmiocie opróżnienia Wawelu spowodowały zwłokę, względnie okazały brak dobrej woli.

Wniosek r. m. dra Seinfelda z dodatkiem I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto. (L. 89989/02)*). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i II. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Udziela się **kredytu dodatkowego** dla Dz. I. „wydatki nadzwyczajne" budżetu r. b. w sumie nieprzekraczalnej 5500 kor. **na urządzenie biur dla PP. Wiceprezydentów miasta, odnowienie urządzenia biura Dyrektora Magistratu,** na adaptacye potrzebne w celu rozszerzenia biura prezydyalnego i odmalowanie klatki schodowej od strony klasztoru OO. Franciszkanów.

R. m. Klemensiewicz zauważa, że podobno wykonanie robót, objętych kredytem, już zarządzono przed wyjednaniem uchwały Rady miejskiej. Mowca imieniem grona swoich przyjaciół politycznych zastrzega się przeciw takiemu postępowaniu.

R. m. dr. Lustgarten wnosi:

„Rada miejska uchwala przejść do porządku dziennego nad wnioskiem pierwszym porządku dzisiejszego, aż do uregulowania budżetu w dochodach i w wydatkach w budżecie miejskim".

R. m. dr. Frühling wyraża zdziwienie, że, gdy rozchodziło się o adaptacyę mieszkania urzędnika miejskiego celem usunięcia stamtąd wilgoci i gdy z powodu braku czasu roboty rozpoczęto przed uzyskaniem kredytu u Rady miejskiej, odezwały się na ostatniem posiedzeniu Rady liczne głosy, potępiające taki sposób postępowania; obecnie zachodzi identyczny wypadek a nikt nie występuje z opozycyą. Następnie mowca zwraca uwagę, iż większa część biur Magistratu mieści się poza ratuszem, co utrudnia kontrolę urzędowania i powoduje znaczne wydatki; dlatego wnosi:

Rada miejska poleca Komisyi inwestycyjnej, aby w jak najkrótszym czasie przedłożyła Radzie miejskiej **projekt przebudowy względnie budowy ratusza.**

R. m. Miedniak wskazuje na lokal Wydziału V., gdzie woda z dachu przecieka do ubikacyi biurowych na podłogę, i sądzi, że, zanim rozstrzygniętą zostanie sprawa nowego ratusza, należałoby część biur Magistratu umieścić w starym teatrze.

Przewodniczący wyjaśnia, że wniosek r. m. dra Frühlinga jest bezprzedmiotowym, gdyż Komisya inwestycyjna jako pierwszy i najpilniejszy punkt programu dalszych robót przyjęła sprawę nowego ratusza. Opóźnienie nastąpiło z powodu wątpliwości, czy przebudować tylko dzisiejszy gmach, czy też postawić nowy ratusz na placu św. Ducha. Umieszczenie tymczasowe biur Magistratu w starym teatrze byłoby rzeczą niepraktyczną, gdyż potrzebne adaptacye byłyby bardzo kosztowne, a na pomieszczenie wszystkich biur budynek ten jest za mały. Co do Wydziału V., to Przewodniczący oświadcza, iż na własną odpowiedzialność kazał dach pokryć papą.

Wniosek r. m. dra Lustgartena upadł.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto. (L. 78900/02). —

R. m. dr. Seinfeld stwierdza, że z powodu utworzenia biura PP. Wiceprezydentów Prezydent miasta wynajął już lokal dla jednego z Wydziałów Magistratu bez poprzedniej uchwały Rady miejskiej.

Przewodniczący odpowiada, że uważał się za upoważnionego do tego kroku na podstawie postanowienia nowego statutu.

R. m. dr. Seinfeld wnosi:

Sekcya prawnicza zbada, kto ma zawierać umowy najmu imieniem gminy, Prezydent czy Rada?

R. m. dr. Frühling popiera ten wniosek.

Wniosek r. m. dra Seinfelda przyjęto. (L. 89383/02). —

Imieniem Komisyi węglowej sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

*) Wniosku na piśmie Przewodniczącemu nie złożono.

Na potrzeby biur Magistratu, szkół i zakładów miejskich dostarczać ma miejski skład węgla w czasie do 30 czerwca 1903 r. węgla kostkowego sierszańskiego Nr. 1 po cenie 1 kor. 15 hal. za każdych 100 kg.

R. m. dr. Seinfeld oświadcza się za odesłaniem wniosku do Komisyi węglowej, celem zbadania wydatności kaloryi węgla, którego ma dostarczyć miejski skład, i gatunków, oferowanych przez prywatnych przedsiębiorców.

R. m. dr. Szarski wnosi:

Rada miejska nie zatwierdza oferty miejsk. składu węgla i poleca Magistratowi, by rozpisał natychmiast nową rozprawę ofertową na dostawę węgla krajowego z terminem nieprzekraczalnym dni 14. W ofertach prócz cen ma być podaną wartość kaloryczna węgla, dostarczyć się mającego, stwierdzona przez jedną z galicyjskich dyrekcyi kolei państwowych względnie w inny niewątpliwy sposób.

R. m. Bartoszewicz broni wniosków Komisyi węglowej, zaznaczając, że zawartość kaloryi w węglu stanowi tajemnicę urzędową, zachowywaną ściśle tak przez dyrekcye kolejowe, jak i przez wiele przedsiębiorstw.

Radcy miejscy dr. Ponikło i dr. Guńkiewicz bronią wniosków Komisyi.

R. m. dr. Rosenblatt wnosi, aby wniosek Komisyi węglowej przyjąć w następującej stylizacyi:

O węgle na potrzeby biur Magistratu, szkół i zakładów miejskich postara się Magistrat we własnym zarządzie za pośrednictwem miejskiego składu węgla na czas do 30 czerwca 1903 r. po cenie własnych kosztów.

R. m. dr. Cybulski popiera wniosek Komisyi węglowej.

Na wniosek r. m. Rottera uchwalono dyskusyę zamknąć.

R. m. dr. Gross i dr. Ponikło popierają wniosek r. m. dra Rosenblatta.

R. m. dr. Szarski w dalszym ciągu uzasadnia swój wniosek.

R. m. dr. Rothwein przychyla się do zapatrywania r. m. dra Seinfelda.

R. m. Bartoszewicz i Beringer popierają wniosek r. m. dra Rosenblatta.

Wniosek r. m. dra Szarskiego upadł.

Wniosek Komisyi w stylizacyi, przedstawionej przez r. m. dra Rosenblatta, przyjęto. (L. 83681/02). —

Imieniem Prezydyum radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Do **podpisania kontraktu**, jaki na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia 27 lutego 1902 r. **ze Zgromadzeniem OO. Karmelitów w Czernej o nabycie** na rzecz gminy **na cele cmentarza miejskiego gruntu** zawarty być ma, upoważnia Rada miejska w miejsce p. Jana Kwiatkowskiego, który radcą miejskim być przestał, r. m. dra Domańskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 22763/900). —

Imieniem Sekcyi III. radca Mgtu dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

W miejsce ustępującego dra Franciszka Kasparka zaprasza Rada miejska do pełnienia obowiązków radcy miejskiego do najbliższych wyborów p. **Edwarda Uderskiego,** inżyniera.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 74247/02). —

R. m. dr. Rosenblatt wnosi, aby Rada miejska wyraziła podziękowanie i uznanie b. radcy miejskiemu **prof. drowi Kasparkowi** za jego długoletnią pracę w Radzie i w Komisyach.

Wniosek r. m. dra Rosenblatta przyjęto oklaskami. (L. 739/pr.). —

R. m. Rotter zapytuje, **kiedy Komisya weryfikacyjna ukończy swoje czynności?**

Przewodniczący odpowiada, że posiedzenie Komisyi weryfikacyjnej odbędzie się w dniach najbliższych. —

R. m. Rotter wnosi, aby przystąpić do obrad nad sprawą przyznania kredytu w kwocie 350.000 kor. **na pokrycie wydatków budowy wodociągu,** zamieszczoną na porządku dziennym pod punktem IV. —

I. wiceprezydent dr. Leo wnosi, aby przystąpić do wyborów, zamieszczonych na końcu porządku dziennego.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto.

Przewodniczący zawiesza na 10 minut posiedzenie celem możności porozumienia się co do osób kandydatów.

Po otwarciu posiedzenia Przewodniczący zarządza **wybór uzupełniający 14 członków do wielkiego Wydziału Kasy oszczędności.**

R. m. dr. Bandrowski oświadcza imieniem grona kolegów, że stronnictwo, do którego należy, wstrzyma się od głosowania, gdyż nie przyszło między stronnictwami do porozumienia.

Przewodniczący do skrutynium powołuje r. m. dra Benisa, dra Łepkowskiego i Schwarza.

R. m. Schwarz ogłasza wynik głosowania:

Głosów oddano 35, wstrzymało się od głosowania 14.

Na przeciąg lat 3 wybrani zostali 33 głosami:

1) dr. Markiewicz Władysław; 2) Schwarz Henryk; 3) Kwiatkowski Jan; 4) dr. Rosenblatt Józef; 5) dr. Koy Michał; 6) Klemensiewicz Edmund; 7) dr. Górski Piotr; 8) Bazes Gustaw; 9) Drozdowski Stanisław; 10) dr. Muczkowski Józef; 11) dr. Bąkowski Klemens — wreszcie 12) dr. Guńkiewicz Bronisław 23 głosami.

Na przeciąg lat 2 zostali wybrani:
13) dr. Fischler Adolf; 14) dr. Łepkowski Karol.

R. m. dr. Gross oświadcza, że ze względów politycznych nie zgodzono się na jego wybór, chociaż jest wiadomem, że jest znawcą w sprawach finansowych.

R. m. dr. Bąkowski odpiera zarzut, jakoby niezgodzenie się na wybór r. m. dra Grossa nastąpiło z motywów politycznych.

Z powodu odmówienia głosu r. m. Rotterowi przez Przewodniczącego wywiązuje się dyskusya między Przewodniczącym a r. m. drem Seinfeldem. (L. 50923). —

Przewodniczący zarządza **wybór 3 delegatów Rady miejskiej do c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej.**

Skład skrutynium jak wyżej.

Głosujących 45, absolutna większość 23.

Wybrani zostali radcy miejscy:

Dr. Rosenblatt 45 głos., dr. Bandrowski 42 głos. i dr. Domański 39 głos.

Przewodniczący o godzinie 8 minut 15 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (9. w kad. XII.) **z dnia 30 października 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.
II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **62**. Radcy miejscy: Daszyński, dr. Górski, ks. dr. Spis, Turski, hr. Wodzicki **(5)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: dr. Guńkiewicz, dr. Rosenblatt **(2)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 30 wieczorem.

Nowo wstępujący radca miejski p. **Edward Uderski** składa do rąk Przewodniczącego przyrzeczenie radzieckie.

Sekretarz odczytuje podziękowanie:
a) JE. dra Tchórznickiego (L. 719/902 pr.);
b) dra Wiktora Korna (L. 720/902 pr.);
c) dra Oswalda Balzera (L. 721/902 pr.);
d) dra Stanisława Ponikły (L 722/902 pr.);
e) dra Aleksandra Czołowskiego (L. 723/902 pr.)
za pisemnie złożone wyrazy uznania ze strony Rady miejskiej z powodu **sprawy Morskiego Oka.**

Przyjęto do wiadomości. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Komisyi wodociągowej i Sekcyi II. kierownik biura wodociągowego Jaszczurowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na pokrycie dalszych wydatków budowy wodociągu przyznaje się kredyt do wysokości 350.000 koron.

Na poczet tego kredytu udzielać będzie fundusz amortyzacyjny funduszowi budowy wodociągu w miarę potrzeby zaliczek, zwrócić się mających z dodatkowej pożyczki wodociągowej.

Od powyższych zaliczek opłacać będzie fundusz budowy wodociągu procent, równający się stopie procentowej Banku austro-węgierskiego, pobieranej przy lombardzie papierów wartościowych.

Sprawozdawca, uzasadniając wniosek, przytacza, że rachunki z budowy wodociągów nie są wprawdzie jeszcze zamknięte, ale żądana kwota posłuży na pokrycie wszystkich zalegających rachunków przedsiębiorców. Na poczet tego kredytu udzielać będzie fundusz amortyzacyjny funduszowi budowy wodociągu w miarę potrzeby zaliczek, które będą zwrócone z dodatkowej pożyczki wodociągowej. Zresztą sprawozdawca powołuje się na pisemne sprawozdanie, rozesłane wraz z porządkiem dziennym a dołączone do niniejszego protokołu, jako jego część integralna.

R. m. Federowicz imieniem licznego grona radców składa oświadczenie, że będą głosowali przeciw udzieleniu żądanego kredytu, chociaż im dobrze wiadomo, że przez to zaspokojenie pretensyj przedsiębiorców dalszej ulegnie zwłoce, a w następstwie okoliczność ta podkopie kredyt Gminy. Obecna większość Rady miejskiej i członkowie tej większości, którzy w dawnej Radzie zasiadali, nie ponoszą żadnej w tej mierze winy, a odpowiedzialność za zwłokę spada na tych radców, którzy samodzielnie prowadzili egzekutywę budowy wodociągu.

Mowca przypomina, że dla ustalenia ostatecznej cyfry kosztów budowy wodociągów wybrano osobny podkomitet, który już poprzednio za pośrednictwem Komisyi wodociągowej zażądał ostatecznego kredytu 350.000 koron, w czem mieściła się kwota 115.000 koron na nieprzewidziane wydatki, chociaż na ten cel żądano tylko kwoty 45.000 koron. Nie tylko kredyt ten wyczerpano, ale obecnie zaskoczono Radę żądaniem udzielenia nowego kredytu 350.000 koron na zaspokojenie niepopłaconych rachunków. Trzeba więc przedewszystkiem stwierdzić, które cyfry są autentyczne, czy w żądanym poprzednio kredycie, czy też w sprawozdaniu, rozdanem obecnie. Ponieważ mowca stracił zupełnie zaufanie do cyfr pierwszych, przeto musi żądać odroczenia sprawy celem dokładnego sprawdzenia jeszcze raz tych cyfr; przytem przestrzega, aby z funduszem budowy wodociągu nie powtórzyło się to, co zaszło z funduszem budowy teatru, z którego mianowicie nie przedłożono jeszcze zamknięcia rachunkowego. Dlatego mowca wnosi: „Sprawę kredytu dodatkowego na pokrycie dalszych wydatków budowy wodociągów odracza się do chwili przedłożenia ostatecznego zamknięcia rachunków i sprawozdania Komisyi kolaudacyjnej. Wzywa się Komisyę wodociągową, aby sprawozdanie z zamknięcia rachunkowego oraz wnioski, dotyczące kredytu dodatkowego, Radzie miejskiej w jak najkrótszym czasie przedłożyła“.

R. m. Rotter zauważa, że r. m. Federowicz niepotrzebnie poruszył szczegóły, podane w drugiej części przemówienia; wystarczyłoby samo żądanie, aby sprawę udzielenia kredytu odłożyć do czasu, gdy będzie ostatecznie ukończone sprawozdanie Komisyi wodociągowej, a to celem oszczędzenia Radzie dwóch dyskusyj, tj. dzisiaj i przy ostatecznem przedłożeniu rachunków. Temu się nie sprzeciwia. Mowca oświadcza, że teraz nie wdaje się w cyfrowe wywody celem odparcia zarzutów, czynionych przez r. m. Federowicza, gdyż zabrałoby to kilka godzin czasu; odkłada to do dyskusyi, jaka toczyć się będzie przy sposobności przedstawienia Radzie ostatecznych zamknięć rachunkowych z funduszów budowy wodociągu. Z powodu złożenia winy za przekroczenie uchwalonego funduszu budowy wodociągów na dawną większość Rady, mowca przypomina, że w dawnej Komisyi wodociągowej przewagę liczebną miała dzisiejsza większość, w Radzie zasiadająca, a do podkomisyi wodociągowej należeli od początku radcy miejscy Beringer i Sare oraz nadinżynier Chrząszczewski, do których przecież dzisiejsza większość w Radzie zupełne ma zaufanie.

R. m. dr. Seinfeld zaznacza, że początek przemówienia r. m. Federowicza nie zgadzał się z końcowym wnioskiem. Rady nie zaskoczono żądaniem nowego kredytu, gdyż żądanie to weszło na porządek obrad jako wniosek Komisyi wodociągowej i Sekcyi II., gdzie stronnictwo r. m. Federowicza, będące i tam w większości, miało sposobność zdanie swe objawić, iż uważa za przedwczesne wprowadzenie tej sprawy na porządek dzienny obrad Rady miejskiej. Nie uczyniono tego jednak, gdyż sprawę wodociągów wyzyskuje przeciwne stronnictwo w celach agitacyi politycznej, czego dowodzi i obecnie wniosek r. m. Federowicza, podany na dzisiejszem posiedzeniu. Rzeczowo zgadza się z wnioskiem r. m. Federowicza, sądząc, że kredyt można dopiero wtenczas uchwalić, gdy rachunki będą zupełnie ukończone.

R. m. dr. Gross wyjaśnia, że na posiedzeniu Sekcyi skarbowej badano szczegółowo pozycyę za pozycyą, a wniosek Sekcyi II. jest wnioskiem I. wiceprezydenta dra Leo, gdy tymczasem przeciwny wniosek,

podany przez mowcę, nie uzyskał większości. Prosi o traktowanie tej sprawy tylko ze stanowiska ekonomicznego z wykluczeniem polityki, gdyż inaczej Gmina poniesie straty materyalne i moralne. Zwraca następnie uwagę, że sprawa kolaudacyi pozostaje w związku tylko z udzieleniem absolutoryum odnośnym czynnikom, a nie z wypłatą należytości — odwlekanie zaś zapłaty należytości przedsiębiorcom może narazić Gminę na proces, jak się to stało z Zieleniewskim. Mowca, podając za przykład, jak się postępuje ze sprawą wodociągów, czyni zarzut, że budżet wodociągowy jest tak zestawiony pod względem finansowym, aby wykazał jak najmniejszą rentowność tego zakładu.

I. wiceprezydent dr. L e o przyznaje, że sformułowanie obecnie przedłożonego wniosku wyszło z uchwały Sekcyi skarbowej. Komisya wodociągowa zażądała kredytu 350.000 koron, nie wykluczając dalszych wydatków, gdyż rachunki z budowy wodociągów nie są jeszcze zamknięte, i że — jak zaznaczył to dzisiaj sam sprawozdawca — obecnie robią się próby ilościowe i jakościowe, a dopiero za kilka miesięcy przyjdzie Komisya wodociągowa do przekonania, czy nie zajdzie potrzeba powiększenia ilości wody lub jej polepszenia, co przecież wymagałoby dalszych wydatków na nowe urządzenia wodociągowe. Sekcya skarbowa uchwaliła więc, żeby nie zaciągać specyalnej pożyczki 350 000 koron, lecz w chęci ulżenia funduszowi wodociągowemu postanowiono pobrać zaliczki z funduszu amortyzacyjnego. Po obradach Sekcyi skarbowej odbyły się obrady większości Rady i tam pojawiła się opozycya przeciw udzielaniu zaliczki, tem więcej, że r. m. Sare oświadczył, że rachunki za kilka tygodni będą w całości wykończone i wtedy będzie można sprawę ostatecznie załatwić. Tym życzeniom większości poddał się mowca. Większość kierowała się tylko rzeczowymi motywami, aby zaczekać na złożenie rachunków i wtedy po zbadaniu ich uchwalić pokrycie.

R. m. dr. Ł e p k o w s k i przypomina, że koszta budowy wodociągów obliczono na 1,200.000, tymczasem koszta wynoszą blisko trzy razy tyle. Na wodociąg za kwotę milion dwakroć stać było gminę m. Krakowa, zwiększona zaś kwota kosztów jest bardzo wielkim ciężarem a radcy miejscy, którzy w Radzie zasiadają dopiero od obecnej kadencyi, nie mogą być odpowiedzialni ani za rezultat budowy wodociągu, ani za wysokość kosztów.

R. m. dr. P o n i k ł o odpiera zarzuty r. m. dra Grossa, poczynione budżetowi wodociągowemu, przypominając, że, gdy przed dwoma laty pierwszy raz układano budżet wodociągowy, starano się o możliwie najmniejsze obciążenie tego budżetu.

R. m. dr. F r ü h l i n g wnosi ewentualnie następujący dodatek do wniosku r. m. Federowicza: „Rada uprasza Prezydenta miasta, aby sprawę wypłaty należytości przedsiębiorców postawił na porządek obrad Rady miejskiej przed dniem 15 listopada 1902 r“

R. m. dr. G r o s s zauważa, że jeżeli większość nie chciała na razie uchwalić kredytu, to powinna była porozumieć się z Prezydentem, aby sprawy tej nie wprowadzał jeszcze na porządek dzienny.

R. m. E p s t e i n, broniąc częściowo wniosków Komisyi wodociągowej i Sekcyi II, wnosi:

„Na pokrycie dalszych wydatków budowy wodociągu przyznaje się zaliczkowo kredyt do wysokości 160.000 koron“.

R m F e d e r o w i c z konstatuje, że nie odpowiedziano i nie wyjaśniono najważniejszego zarzutu, jaki podniósł, t. j. niezgodności cyfr, objętych dwoma sprawozdaniami; zresztą zastrzega się, aby czynił zarzuty nie z powodów rzeczowych.

R. m. R o t t e r oświadcza, że gdyby r. m. Federowicz uzasadniał swój wniosek argumentami, które przytoczył I. wiceprezydent dr. Leo, nie byłby się wnioskowi sprzeciwiał. Następnie zwraca uwagę, że r. m. dr. Łepkowski mylnie wskazał różnicę, zachodzącą między preliminowanymi wydatkami na budowę wodociągów a rzeczywistymi.

P r z e w o d n i c z ą c y oświadcza odnośnie do dodatku r. m. dra Frühlinga, że nie może ręczyć, czy Komisya wodociągowa zakończy swe prace nad ostatecznem zestawieniem rachunków do połowy listopada b. r.

Wobec tego oświadczenia r. m. dr. Frühling wniosek swój cofa.

P r z e w o d n i c z ą c y podaje do wiadomości, że rachunki płatne są już skolaudowane, nie mógł ich jednak wypłacić pomimo usilnej prośby interesowanych przedsiębiorców z powodu braku odpowiedniego funduszu.

Wniosek r. m. Federowicza przyjęto.

Wniosek Komisyi wodociągowej i Sekcyi II. oraz wniosek r. m. Epsteina wobec tego upadły. (L. 91.352/02).—

Na wniosek r. m. dra C y f r o w i c z a uchwalono wziąć pod obrady **sprawozdanie delegata do c. k. Rady szkolnej krajowej** i przystąpić do **wyboru delegata.**

R. m. dr. C y b u l s k i, jako sprawozdawca Sekcyi IV. zaznacza, że sprawozdanie dotychczasowego delegata Rady miejskiej do Rady szkolnej krajowej r. m. Rottera zostało wydrukowane i rozdane radcom miejskim. Dzieli się ono na dwie części. W jednej p. delegat omówił stan naszych szkół, opierając się na sprawozdaniach Rady szkolnej krajowej, i wykazał tu wielkie upośledzenie naszych szkół średnich. Ustęp, tyczący się szkół średnich, zasługuje na szczególne uznanie i na to, aby go posłowie gorliwie przeglądali. W drugiej części poruszył r. m. Rotter sprawy, w których sam współdziałał w Radzie szkolnej krajowej, między innemi w sprawie modyfikacyi planów szkolnych dla 6-klasowej szkoły św. Scholastyki. Imieniem Sekcyi IV. sprawozdawca wnosi:

Rada miejska przyjmuje do wiadomości sprawozdanie delegata r. m. Rottera i wyraża mu podziękowanie za działalność, jaką w ciągu ubiegłego trzechlecia rozwinął w Radzie szkolnej krajowej.

R. m. dr. B a n d r o w s k i ubolewa, że sprawozdawca tak krótki dał obraz działalności p. delegata i dyskusyi, jaka się odbywała w Sekcyi szkolnej nad jego sprawozdaniem. Wykazuje ono wielkie braki w naszych szkołach średnich, że w tej mierze nie postępujemy bynajmniej naprzód i że o zmianę na lepsze musimy się ciągle upominać u władz rządowych. W szkolnictwie przemysłowem zachodzą również wielkie braki. Mówi się o uprzemysłowieniu kraju a mamy tylko dwie szkoły przemysłowe we Lwowie i Krakowie i to niekompletnie zorganizowane, które, nie mając funduszów i aparatów do praktycznej nauki, dawać będą tylko wykształcenie teoretyczne. Mowca wykazuje dalej potrzebę reorganizacyi szkół wydziałowych, pomnożenia seminaryów żeńskich oraz powiększenia liczby autonomicznych człon-

ków Rady szkolnej krajowej. Kończąc przemówienie, wnosi:

„Rada miejska poleca Sekcyi szkolnej, aby, rozpatrzywszy dotychczasowy statut Rady szkolnej okręgowej, zastanowiła się, czy nie zachodzi potrzeba wyjednania jego zmiany; aby zastanowiła się nad potrzebą reorganizacyi szkół wydziałowych i utworzenia nowych seminaryów żeńskich, zwłaszcza w Krakowie, i wystąpiła z odpowiednimi wnioskami przed Radą miejską“.

R. m. dr Bujwid podnosi, że delegat r. m. Rotter ważny postawił krok w sprawie reformy szkół średnich, mianowicie co do równouprawnienia obu typów. Mowca zapytuje sprawozdawcę, jak się zapatruje na sprawę zaprowadzenia jednolitej szkoły średniej?

R. m. Maciołowski domaga się, aby delegat Gminy poczynił starania o wprowadzenie do Rady szkolnej krajowej reprezentanta stanu nauczycielskiego, liczącego około 8.000 osób. Następnie krytykuje zasady wymiaru płac nauczycielskich, ustanowione wedle liczby ludności w danej gminie, administracyjne przenoszenia nauczycieli bez przeprowadzenia śledztwa dyscyplinarnego, system oceniania pracy nauczycielskiej wedle „skuteczności“ tej pracy, przepisy o przenoszeniu w stan spoczynku nauczycieli z „ważnych“ powodów, wreszcie „tajność“ kwalifikacyi. Mowca nie wątpi, że Rada miejska zaleci swemu delegatowi, aby w wymienionych punktach domagał się poprawienia ustaw szkolnych, a dotychczasowemu delegatowi dziękuje imieniem nauczycielstwa za to, że zawsze i wszędzie stawał w jego obronie, i składa życzenie, aby mu Pan Bóg na jego własnych dzieciach jego działalność wynagrodził.

R. m. dr. Seinfeld, podkreślając krótkość sprawozdania, które złożył r. m. dr. Cybulski imieniem Sekcyi IV, zauważa, że poprzedni delegat nie składał sprawozdania ze swej działalności w Radzie szkolnej krajowej, gdyż obawiał się zarzutów od radców żydowskich z powodu wyjawionego zdania, że połączenie w szkole dzieci żydowskich z chrześcijańskiemi obniża w tych ostatnich moralność. Już w szkołach ludowych w dzieci wpaja się nienawiść wzajemną; jako przykład przytacza mowca sprawę katechety ks. Dębowskiego. Przyszły delegat powinien zająć się, aby Rada szkolna krajowa starała się o wytworzenie harmonii w szkołach co do stosunków wyznaniowych, aby młodocianych umysłów nie pobudzać do wzajemnej nieufności.

Wreszcie mowca domaga się wprowadzenia do Rady szkolnej krajowej reprezentanta wyznania mojżeszowego, do którego zalicza się prawie ósma część ludności w Galicyi.

R. m. dr. Gross żąda, aby żydzi byli na równi traktowani z ludnością chrześcijańską. Antysemityzm przyszedł do nas z Czech i z krajów alpejskich, gdzie żydów jest po kilkadziesiąt rodzin i to żydów bogatych, którzy sobie radę dadzą. Ale w Galicyi antysemityzm szkodzi krajowi, bo szkodzi 800.000 jego mieszkańców. Nie zatrudnia się żydów w autonomii, żyd nie może być w mieście nauczycielem, więc stronnictwo rządzące tworzy szkołę już nie wyznaniową ale jednostronną; odbiera się przez to tej tak licznej warstwie ludności prawo obywatelskie. Mowca prosi o jasne i szczere postawienie kwestyi szkoły wyznaniowej a wedle jego zapatrywania delegat Rady powinien w Radzie szkolnej krajowej jasno dążyć do tego i wykazać w praktyce, że nie widzi różnicy między nauczycielem katolikiem a żydem. Obecny system uważa za prowadzący do ruiny.

R. m. ks. dr. Bukowski bierze w obronę postępowanie księży katechetów, przytem wyraża zdanie o wyższości etyki chrześcijańskiej nad żydowską.

R. m. dr Frühling twierdzi, że etyka żydów jest ta sama co u katolików, gdyż opiera się na miłości bliźniego, tylko jedni i drudzy jej się nie trzymają.

R. m. Chyliński zapewnia, że Sekcya szkolna weźmie pod obrady wnioski r. m. dra Bandrowskiego i uwzględni uwagi, wypowiedziane przez r. m. Maciołowskiego. Na zarzuty, czynione przez r. m. dra Seinfelda poprzedniemu delegatowi, odpowiada, że były delegat hr. Stanisław Tarnowski składał corocznie publiczne sprawozdania i toczyła się nad niemi dyskusya. Co do ograniczenia obywatelskich praw żydów, to mowca wskazuje, że żydom wolno nauczać i że nauczyciele i nauczycielki żydowskie nauczają często dzieci chrześcijańskie, że w niektórych szkołach nauczyciele żydowscy mają większość i są dyrektorami szkół. Tak Sekcya szkolna jak Rada miejska przy mianowaniach nauczycieli kierowały się zawsze największą bezstronnością, toż samo czynił mowca, jako sprawozdawca Sekcyi szkolnej. Wreszcie oświadcza, że jego stronnictwo zawsze dążyło i dąży do utrzymania harmonii, zgody i jedności, aby tem lepiej wyzyskać znakomite siły, jakie Rada miejska w swym obecnym składzie posiada w pracy dla dobra miasta i kraju. Mowca i jego stronnictwo głosować też będą tylko na takiego kandydata, który znany jest z ducha obywatelskiego.

R. m. dr. Gross odpowiada, że posady nauczycielskie mają numera, czy posada jest dla -yda czy też dla chrześcijanina; często trafia się, że posadę żydowską dostanie chrześcijanin, ale przeciwnie nie dzieje się nigdy. Równouprawnienie istnieje tylko na papierze, w rzeczywistości żyd nie może się dostać ani do Starostwa, ani do Sądu, ani do Kasy oszczędności, ani do Wydziału krajowego.

R. m. Rotter zaznacza, że większość inaczej mówi a inaczej czyni.

Sprawozdawca r. m. dr. Cybulski w odpowiedzi na zapytanie r. m. Bujwida oświadcza, że jest zwolennikiem obecnego ustroju szkoły, a sprawa jednolitości szkoły średniej nie może być doraźnie rozstrzygniętą na jednem posiedzeniu.

Wniosek Sekcyi IV. przyjęto. (L. 91349/02).

Wniosek r. m. dra Bandrowskiego przyjęto. (L. 91348/902). —

Przewodniczący zarządza **wybór delegata do c. k. Rady szkolnej krajowej.**

R. m. Klemensiewicz wnosi kandydaturę r. m. Rottera.

R. m. Chyliński wnosi kandydaturę r. m. dra Jordana.

Przewodniczący zaprasza do skrutynium radców miejskich Schwarza, Epsteina i dra Łepkowskiego.

R. m. Schwarz ogłasza wynik głosowania.

Głosujących 59, absolutna większość głosów 30.

R. m. dr. Henryk Jordan otrzymał głosów 41.

R. m. Jan Rotter otrzymał głosów 18.

Wybrany przeto został delegatem do c. k. Rady szkolnej krajowej r. m. **dr. Henryk Jordan.**

R. m. dr. Jordan, dziękując za wybór, zaznacza, że

w Radzie szkolnej krajowej będzie zawsze przyjacielem młodzieży szkolnej, której los szczerze i serdecznie go obchodzi. W Radzie szkolnej krajowej będzie chciał być przedewszystkiem użytecznym jako lekarz na polu hygieny szkolnej. Mowca zna braki i usterki naszego szkolnictwa i zgadza się na to, co słyszał z ust r. m. dra Bandrowskiego i Maciołowskiego. Ceni twardą pracę nauczycieli i, o ile będzie mógł, starać się będzie o niesienie im pomocy bez względu na narodowość, stan i wyznanie. Z tem większą energią będzie się starał, aby polepszyć dolę i stanowisko służbowe nauczycielstwa ludowego. Co do szkół średnich, obecnego ustroju nie uważa mowca za nietykalny i za reformą szkoły średniej będzie przemawiał. Mowca był przeciwnikiem szkoły wyznaniowej a obecnie z powodu dążeń syonistów do wyodrębnienia żydów jest tem większym jej przeciwnikiem. Nigdy nie dał dowodu nienawiści żydów; na podstawie działania nienawiści tej imputować mu nie można. Niektórzy z mowców na dzisiejszem posiedzeniu nie zadowalają się czynami i nie chcą pozwolić, aby chrześcijanie byli sami sobą i dla siebie coś robili. Jeżeli chodzi o towarzystwo dla budowy domów dla katolickich robotników, mowca uznaje potrzebę założenia podobnego towarzystwa dla robotników żydowskich i pierwszy będzie jego członkiem. (L. 91350). —

Imieniem Komisyi sanitarnej r. m. dr. Domański wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zaprasza się na **członków Komisyi sanitarnej** w myśl § 3 statutu tej Komisyi, wydanego rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 24 lipca 1893 r. L. 46776, pp.: 1) dra Gustawa Bielańskiego, fizyka powiatowego; 2) dra Józefa Łazarskiego, profesora Uniwersytetu Jagiellońsk.; 3) dra Juliana Nowaka, profesora Uniwersytetu Jagiell.; 4) dra Michała Seńkowskiego, docenta Uniwersytetu Jagiellońskiego.

R. m. dr. Cybulski wnosi, aby zamiast dra Seńkowskiego, wybrać dra Biera.

R. m. dr. Bujwid popiera wniosek r. m. dra Cybulskiego.

Ponieważ co do trzech proponowanych nikt opozycyi nie podniósł, przeto Przewodniczący zarządza wybór co do jednego członka.

Do skrutynium zaprasza jak wyżej.

R. m. Schwarz ogłasza wynik głosowania.

Głosujących 42 — absolutna większość głosów 22.

Dr. Seńkowski otrzymał głosów 25, dr. Bier otrzymał głosów 17, wybrany przeto został dr. Seńkowski. (L 91351/902). —

Imieniem Sekcyi VI. i II. naczelnik VI. Wydziału Mgtu Banaś wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Wykonać **roboty adaptacyjne i restauracyjne**, objęte kosztorysem Ekonomatu miejskiego z dnia 7 października 1902 r., **w lokalu** po Wydziale IV. Magistratu i miejskiem Biurze statystycznem **w domu pod L. 3 przy ul. Dominikańskiej (dokąd ma być przeniesiony VI. Wydział Magistratu)** kosztem 360 koron.

2) Na ten cel przyznaje się dla Działu I poz. 14 tegorocznego budżetu kredyt dodatkowy w kwocie 360 kor.

Zarazem imieniem Prezydyum tenże sam sprawozdawca wnosi, aby żądaną kwotę podwyższyć o 100 kor. na urządzenie w Wydziale VI. stacyi telefonicznej.

Wniosek Sekcyi VI. i II. oraz dodatek, objęty wnioskiem prez., przyjęto bez rozpraw. (L. 79485/02). —

Imieniem Komisyi przemysłowej i Sekcyi II. radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Komitetowi wystawy prac uczniów rękodzielniczych w Krakowie udziela się tytułem jednorazowego zasiłku kwotę 400 kor.

Wydatek ten należy pokryć kredytem dodatkowym do Dz. XIV. p. 4 tegorocznego budżetu „wydatki przygodne".

Przyjęto bez rozpraw. (L. 69514/902). —

Przewodniczący z powodu pilnych spraw, zamieszczonych na porządku dziennym posiedzenia tajnego, o godzinie 9 minut 10 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie zwyczajne (10. w kad. XII.) **z dnia 6 listopada 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent miasta: dr Leo Juliusz.
II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **51**. Radcy miejscy: Daszyński, dr. Górski, dr. Paszkowski, Rotter, Turski, hr. Wodzicki **(6)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili; nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bartoszewicz, Bazes, Birnbaum, ks. dr. Bukowski, Drobner, dr. Horowitz, dr. Łepkowski, Rimler, Sędzimir, Sulikowski, Suski, Uderski **(12)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 40 wieczorem.

R. m. dr. Tomkowicz zaznacza, że w ostatnich czasach poruszono w Radzie kilka zaniedbanych spraw. Obecnie mowca wspomina o jednej z takich spraw zaniedbanych, mianowicie o sprawie budowy szkoły przemysłowej w Krakowie. Przytacza w krótkości przebieg tej sprawy, uważając ją za bardzo ważną, gdyż z budową nowego gmachu łączy się reorganizacya tej szkoły, tak potrzebna dla podźwignięcia naszego przemysłu. Mowca zapytuje, czy i jakie poczyniono kroki o przyśpieszenie budowy tego gmachu?

Przewodniczący oświadcza, że w porozumieniu z członkami Prezydyum odroczył wysłanie deputacyi do Wiednia, gdyż obecnie deputacya taka będzie wysłana celem poparcia nie tylko budowy szkoły przemysłowej, ale także wielu innych spraw dla Gminy bardzo ważnych.

R. m. dr. Tomkowicz, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Uprasza się Prezydenta miasta, aby w ciągu 4 tygodni zechciał zdać sprawę, jakie zabiegi uczynił u Rządu, aby przyśpieszyć **budowę Szkoły przemysłowej,** i jakie uzyskał zapewnienie.

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. dr. Bandrowski ubolewa, że dotychczas deputacya nie udała się w tej sprawie do Najj. Pana i że sprawa ta chodzi po dyplomatycznych drogach. Mowca przypomina, że Rząd oświadczył gotowość przystąpienia do budowy, jeżeli kraj lub Gmina w dalszym ciągu przyczynią się do kosztów budowy. Szefowie

sekcyjni z Wiednia oglądali obecne pomieszczenie szkoły przemysłowej, utyskiwali nad jej smutnym stanem, ale w rezultacie nic nie zrobiono. Mowca wnosi: „Rada miejska uchwala wysłać w sprawie budowy Szkoły przemysłowej deputacyę do Najjaśniejszego Pana“.

I. wiceprez. dr. Leo oświadcza się za formą wniosku r. m. dra Tomkowicza, albowiem zostawia ona Prezydyum wybór należytej drogi. Ponieważ załatwić należy w krótkim czasie kilka spraw ważnych dla całego miasta, jak przeniesienie Krakowa do II. klasy podatku domowo-czynszowego i zniesienie akcyzy, trzeba przeto zastanowić się, czy użyć tego ostatecznego środka, jakim jest wysłanie deputacyi do Monarchy, dla tej lub innej sprawy.

R. m. dr. Bandrowski podtrzymuje swój wniosek, uważając, że jeżeli kilka spraw ze sobą się połączy, to wynikną takie trudności, że żadnej sprawy się nie załatwi.

R. m. dr. Frühling zaznaczywszy, że położenie parlamentarne nastręcza teraz najlepszą sposobność do prowadzenia rokowań z Rządem, wnosi: „Celem załatwienia sprawy: *a)* **podátku domowo-czynszowego**, *b)* **kontumacyi**, *c)* **Wawelu**, *d)* **zniesienia podatku akcyzowego**, *e)* **budowy Szkoły przemysłowej**, *f)* **subwencyi dla miasta Krakowa** uchwala Rada, że wysłaną ma być deputacya, która wyjedzie do Wiednia w ciągu czterech tygodni, i gdyby Rząd i Koło polskie nie dały gwarancyi należytego załatwienia tych spraw, ma deputacya udać się do Monarchy“.

R. m. dr. Jordan porusza sprawę budowy Muzeum techniczno-przemysłowego i uważa za krok niepolityczny wysyłanie deputacyi do Monarchy przed wypełnieniem zobowiązania, jakie gmina zaciągnęła przed 14 laty, uchwalając wybudowanie Muzeum dla uczczenia jubileuszu cesarskiego. Mowca domaga się przyśpieszenia tej budowy, zwłaszcza że fundusze na ten cel są już złożone, a zbiory muzealne, które — wedle zdania nawet znawców obcych — mieszczą w sobie prawdziwe skarby, niszczeją z powodu nieodpowiedniego pomieszczenia.

R. m. Chyliński, popierając wniosek r. m. dra Frühlinga, zaznacza, że jest rzeczą bardzo ważną, aby Rada miejska uchwaliła wysłanie deputacyi, która, przybywszy do Wiednia, porozumie się ze wszystkimi czynnikami, wdroży należytą akcyę i wybierze odpowiednią drogę działania. Nie radzi oznaczać terminu wysłania deputacyi, gdyż wymienione sprawy należy odpowiednio przygotować i zgromadzić potrzebny materyał. Co do Muzeum przemysłowego, to — o ile mowcy wiadomo — sprawa budowy tego gmachu łączy się z budową, ewentualnie z przebudową gmachu Magistratu i Akademii handlowej.

R. m. dr. Bandrowski swój wniosek cofa i zgadza się na wniosek r. m. dra Frühlinga.

R. m. Slęk oświadcza się za pozostawieniem wolnej ręki Prezydyum. Sprawa ewakuacyi Wawelu zbliża się do zakończenia, a w najbliższym czasie ma przybyć do Krakowa JE. Pan Marszałek krajowy i może dać bliższe w tej mierze wskazówki i rady.

Wniosek r. m. dra Tomkowicza przyjęto. (L. 92.340).

Wniosek r. m. dra Frühlinga przyjęto. (L. 746/pr.).—

R. m. dr. Cyfrowicz zwraca uwagę na kilka ostatnich **śmiertelnych wypadków, spowodowanych ruchem kolei elektrycznej**, i prosi Przewodniczącego, aby zniewolił dyrekcyę kolei elektrycznej do wprowadzenia takich środków ostrożności, aby wypadki podobnego rodzaju więcej się nie przytrafiały.

Przewodniczący wyjaśnia, że na podstawie kontraktu nie ma w tej mierze wpływu na dyrekcyę kolei; uregulować szybkość jazdy może tylko regulamin, którego dotąd Ministerstwo nie zatwierdziło. W każdym nieszczęśliwym wypadku Sąd pozywa winnych do odpowiedzialności i to jest obecnie jedyna władza, która ma ingerencyę w tych sprawach.

R. m. dr. Bujak wnosi: „Rada miejska uchwali! Uprasza się Prezydenta miasta o wezwanie Dyrekcyi policyi, by poleciła swoim organom czuwać nad swobodnym ruchem wozów kolei elektrycznej i by pociągała do odpowiedzialności osoby względnie rodziców, zaniedbujących swych obowiązków nad dziećmi, które podkładają na szynach kamienie, środki eksplodujące i czepiają się wozów, będących w ruchu“.

R. m. dr. Gross zauważa, że władze państwowe są powołane do kontrolowania ruchu kolei elektrycznej i czuwania nad nim, czego nie czynią ani Magistrat ani Dyrekcya policyi. Mowca sądzi, że należałoby polecić Magistratowi, aby kontrolował ściśle szybkość jazdy przez zapisywanie w różnych porach i różnych miejscach dat, odnoszących się do szybkości ruchu.

Przewodniczący przypomina, że przed otwarciem nowych linij kolei elektrycznej Magistrat w porozumieniu z Dyrekcyą policyi ogłosił plakatami przepisy co do zachowania się publiczności, jednak niesforność naszej publiczności, jak to zaznaczył w swoim wniosku r. m. dr. Bujak, jest jednym z główniejszych powodów nieszczęśliwych wypadków na kolei elektrycznej.

R. m. dr. Rosenblatt zapytuje, czy przeprowadzono hipoteczne **zabezpieczenie praw Gminy na majątku Towarzystwa spółki tramwaju elektrycznego**, wynikających z kontraktu tramwajowego.

R. m. dr. Rothwein oświadcza, że wszelkie prawa gminy są uwidocznione w księgach kolejowych.

Wniosek r. m. dra Bujaka przyjęto. (L. 94.078/02).—

R. m. dr. Frühling interpeluje w sprawie **zamknięcia granicy od strony Królestwa Polskiego dla przewozu drobiu.**

Przewodniczący odpowiada, że o takim zakazie nic mu nie jest wiadomem.

R. m. Judkiewicz wyjaśnia, że z powodu panującej zarazy wśród drobiu w nadgranicznych powiatach wydano rzeczywiście podobnego rodzaju zarządzenie a interwencya Gminy w tym wypadku nie odniesie żadnego skutku. Kupcy jednak poradzili sobie w ten sposób, że drób z Królestwa idzie do Prus, a stamtąd *transito* przychodzi do nas. —

R. m. Klemensiewicz zapytuje, kiedy będą obsadzone **posady dyrektora Magistratu i fizyka miejskiego?**

Przewodniczący odpowiada, że sprawy te zostaną załatwione jeszcze przed Nowym Rokiem. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi V. i II. sekretarz Mgtu dr. Zaczek wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się **Julii Wójcickiej kwotę 400 koron tytułem subwencyi za postawienie i utrzymywanie** w lecie

b. r. **łazienek na Wiśle** i w tym celu udziela się dodatkowego kredytu dla Dz. XIV. p. 6 budżetu roku 1902.

R. m. Bujwid popiera wniosek, ale wyraża życzenie, aby łazienki były umieszczone w odpowiedniejszem miejscu ze względu na bliskość kanału.

Wniosek Sekcyi V. i II. przyjęto. (L 66.646/02) —

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada m. przyznaje kredyt dodatkowy w kwocie 907 kor. 02 hal. dla Dz. V. p. 1 lit. *g)* budżetu roku 1902 na zapłatę rachunku firmy Rumpel i Waldek za **urządzenie dwóch hydrantów w strażnicy pożarnej.**

Przyjęto bez rozpraw. (L. 55.967/02). —

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na bieżące **potrzeby czyszczenia miasta** przyznaje Rada miejska **kredyt dodatkowy** w kwocie 6.000 kor. dla Dz. IX. poz. 10 lit. *d)* budżetu r. 1902.

R. m. dr Rosenblatt oświadcza się za odroczeniem tej sprawy aż do ukończenia dochodzeń, prowadzonych celem zbadania, jak się prowadziło czyszczenie miasta i czy wydawano rzeczywiście te sumy, które podawano w rachunkach.

R. m. dr. Bandrowski przyznaje, że zapatrywanie poprzedniego mowcy w zasadzie jest słuszne, ale miasto musi być czyszczone, gdyż inaczej ulice zamieniłyby się na śmietnik. Ponieważ wniosek ten przedstawiony jest imieniem dwóch Sekcyj, przeto potrzeba kredytu dokładnie już zbadaną została.

R. m. dr. Domański popiera wniosek Sekcyi I. i II.

I. wiceprez. dr. Leo sądzi, że trzeba odróżnić sprawę bieżących wydatków na czyszczenie miasta od sprawy dochodzeń, czy czyszczenie odbywało się w należyty sposób. Żądany kredyt w znacznej części jest już zużyty, gdyż jest to wydatek konieczny. Wnioski Sekcyi należy uchwalić, a w formie rezolucyi można zwrócić się do Prezydyum o przyśpieszenie dochodzenia.

R. m. dr. Rosenblatt wnosi: „Rada miejska uchwali! Uprasza się Prezydenta miasta o przedłożenie Radzie miejskiej w najkrótszym czasie wyników dochodzenia w przedmiocie wydatków na czyszczenie miasta".

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto. (L. 73.555/02).

Wniosek r. m. dra Rosenblatta przyjęto. (L. 745/pr.). —

Imieniem Sekcyi V. i II. sekretarz Magtu dr. Zaczek wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na pokrycie kosztów tępienia zarazy wścieklizny u psów udziela się **kredytu dodatkowego** w kwocie 1.140 koron dla Dz. IX. poz. 1 lit. *f)* budżetu r. 1902. —

Imieniem Sekcyi V. ten sam sprawozdawca wnosi:

Rada miejska uchwali!

Wstawić do budżetu na rok 1903 do Dz. IX. poz. 1 lit. *f)* **tytułem płacy dla oprawcy miejskiego kwotę 1.000 kor.** (zamiast dotychczasowych 800 kor.), oraz **tytułem ryczałtu na utrzymanie dwóch koni, dwóch pomocników oprawcy i żywienie schwytanych psów kwotę 1.300 kor.** (zamiast dotychczasowych 650 kor.).

Przewodniczący uzasadnia powiększenie wydatków rozszerzeniem się obrębu miasta i wybuchającą często wścieklizną.

R. m dr. Rosenblatt zaznacza potrzebę ścisłego wykonywania przepisów o przymusie kagańcowym na plantacyach miejskich.

R. m dr. Guńkiewicz wnosi: „Rada miejska uchwali! Sprawę **podwyższenia opłaty rocznej od psów** na kwotę 40 koron przydziela się Sekcyi skarbowej do regulaminowego traktowania".

R. m. dr. Szarski zauważa, że wydatki te uchwala się tylko dla formy, bo przymus kagańcowy nie jest ściśle wykonywany, a psy są zaopatrzone w kagańce tylko w czasie, gdy oprawca krąży po ulicach miasta.

R. m. Bujwid wnosi: „Rada miejska uchwali! Prezydent miasta zwróci się do c. k. Starostwa, ażeby zarządziło jak najostrzejsze środki celem tępienia psów podmiejskich, które stanowią główną przyczynę wścieklizny".

Sprawozdawca wyjaśnia, że w tej sprawie Magistrat porozumiewał się z c. k. Starostwem i Wydziałem powiatowym.

Przewodniczący stwierdza, że główną przeszkodę w wykonywaniu przepisów, tyczących się tępienia psów nieopłaconych lub nie zaopatrzonych kagańcem, stanowi niesforność publiczności, która stale przeszkadza oprawcy w wykonywaniu jego czynności. Złe nie zostanie usunięte, dopóki nie będzie wprowadzony obowiązek wodzenia psów na smyczy.

Wniosek Sekcyi V. i II. przyjęto.

Wniosek Sekcyi II. przyjęto. (L. 70.597/02)

Wnioski r. m. dra Guńkiewicza i Bujwida przyjęto. (L. 92.342/02 i L. 92.343/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. dr. Bąkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Rada m. przyjmuje opiekę nad **fundacyą ś. p. Ludomira Prószyńskiego dla literatów polskich** w myśl rozporządzeń ostatniej woli fundatora z zastrzeżeniem, że wszelkie koszta wprowadzenia fundacyi w życie i jej normalnego przyszłego funkcyonowania pokryte będą z procentów od kapitału fundacyjnego.

2) Poleca się Syndykowi miejskiemu, aby przedsięwziął potrzebne kroki w celu zrealizowania fundacyi.

3) Poleca się Syndykowi miejskiemu, aby we właściwym czasie tekst aktu fundacyjnego wygotował i Sekcyi III., a następnie Radzie miejskiej do zatwierdzenia przedłożył.

R. m. dr. Bandrowski wnosi: „Rada miejska uchwali! Rada miejska zrzeka się opieki nad fundacyą ś. p. Ludomira Prószyńskiego dla literatów polskich, wyrażając przekonanie, że jedyną instytucyą, powołaną do sprawowania opieki nad tą fundacyą, jest Akademia Umiejętności w Krakowie".

R. m. dr. Gross oświadcza się przeciw wnioskowi Sekcyi III., uważając, że fundacya ta jest ustanowiona w celach politycznych a gmina nie ma prawa przyjmować fundacyi tego rodzaju.

R. m. dr. Koy popiera wniosek Sekcyi III., wyrażając zdanie, że fundacya ś. p Ludomira Prószyńskiego ma przedewszystkiem charakter humanitarny.

R. m. Klemensiewicz wnosi: „Rada miejska uchwali! Zapytać Akademii Umiejętności w Krakowie, czyli ona przyjmie opiekę i administracyę fundacyi ś. p.

Ludomira Prószyńskiego dla biednych literatów na wypadek, gdyby Rada miejska opieki tej się zrzekła".

R. m. dr. Gross w dalszym ciągu uzasadnia swoje zapatrywanie na polityczną naturę fundacyi.

Na wniosek r. m. dra Jordana uchwalono dyskusyę zamknąć.

II. wiceprez. dr. Staniszewski, popierając wniosek Sekcyi III., wyraża obawę, że w razie odstąpienia opieki nad fundacyą Akademii Umiejętności powstaną wątpliwości prawne z powodu kilku niejasnych postanowień woli fundatora i fundacya sama może być unicestwioną a fundusz dla naszego kraju będzie stracony.

R. m. dr. Bandrowski podtrzymuje swój wniosek.

R. m. dr. Frühling popiera wniosek r. m. Klemensiewicza, zaznaczając charakter wyznaniowy i polityczny fundacyi, oraz trwałość istnienia fundacyi, jako podmiotu prawnego, wskutek czego zrzeczenie się gminy nie może budzić obawy obalenia testamentu.

R. m. dr. Ulanowski popiera wniosek Sekcyi III. i zwraca uwagę na zbyteczne przedłużanie dyskusyi.

Sprawozdawca w obronie wniosku Sekcyi III. zaznacza humanitarny charakter fundacyi i niebezpieczeństwo, jakie groziłoby jej istnieniu w razie nieprzyjęcia nad nią opieki przez gminę, oraz wykazuje, że fundacya nie będzie dla gminy żadnym ciężarem, gdyż jest należycie uposażona.

R. m. dr. Frühling zastrzega się wobec przemówienia r. m dra Ulanowskiego, że dyskusyę prowadził ściśle przedmiotowo.

Przewodniczący oświadcza się za przyjęciem fundacyi przez gminę, gdyż odmówienie przyjęcia mogłoby odstraszyć w przyszłości innych, zwłaszcza z pod obcych zaborów, którzyby chcieli czynić zapisy na rzecz Gminy lub ustanawiać fundacye w narodowych celach.

Wniosek r. m. dra Bandrowskiego upadł.

Wniosek r. m. Klemensiewicza upadł.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 34 808/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m dr. Rosenblatt wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska uchwala wydać drowi Julianowi Gertlerowi, adwokatowi, poświadczenie, iż w razie rozwiązania powstać mającego **Towarzystwa „Związku pomocy narodowej"** i nierozporządzenia jego majątkiem przez ostatnie walne zgromadzenie, Gmina miasta Krakowa majątek tegoż Towarzystwa tak ruchomy jak i nieruchomy na własność przyjmie i użyje na cele, oznaczone w statucie Towarzystwa, z zastrzeżeniem, iż Gmina miasta Krakowa nie będzie ponosiła z tego tytułu żadnych kosztów (należytości skarbowych) ani wydatków

Przyjęto bez rozpraw. (L. 34.696/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Katyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Odmawia się prośbie czeladników kominiarskich w Krakowie o przyjęcie ich na etat funkcyonaryuszów miejskich i utworzenie z nich plutonu kominiarskiego przy straży pożarnej miejskiej.

R. m. Kosobucki wniosek ten popiera.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 27.642/02). —

Imieniem Sekcyi I. sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Przyjmuje się **oferty Mojżesza Landesdorfera i Adama Obratschaja,** mocą których zobowiązali się dostarczać na podstawie warunków licytacyjnych w czasie od 1 października 1902 do 30 września 1903 dla pociągów miejskich i na inne potrzeby Gminy miasta Krakowa:

pierwszy: owsa w cenie po 13 kor. 58 hal. za 100 klgr.;

drugi: siana w cenie po 5 kor. 55 hal. za 100 klgr., tudzież słomy w cenie po 3 kor. 64 hal. za 100 klgr.

2) Nad prośbą Mojżesza Landesdorfera o oddanie mu dostawy owsa, siana i słomy lub o zwolnienie go od dostawy owsa, przechodzi się do porządku dziennego.

R. m. dr. Seinfeld zapytuje, czy dotychczasowy proceder dostarczania wszystkich trzech artykułów przez jednego przedsiębiorcę nie upraszczał manipulacyi i czy nie był tańszy, oraz jaki wniosek w tej sprawie przedstawił Magistrat.

Sprawozdawca wyjaśnia, że połączenie dostawy wszystkich trzech artykułów w jednym ręku bezwarunkowo dla gminy jest dogodniejsze, taki też wniosek wyszedł od Magistratu, lecz Sekcya I. uchwaliła, aby dostawę oddać oferentom bezwzględnie najtańszym.

R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby oddać Landesdorferowi dostawę wszystkich trzech artykułów, albo też zwolnić go od dostawy owsa i w tym celu sprawę odesłać jeszcze do Sekcyi I.

Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł.

Wniosek Sekcyi I. przyjęto. (L. 80.808/02). —

Imieniem Sekcyi VI. i II. naczelnik VI. Wydziału Mgtu Banaś wnosi:

Rada miejska uchwali!

a) Komitetowi **taniej kuchni ludowej izraelickiej** udziela się na rok 1902 **jednorazowej subwencyi.** w kwocie 400 kor. i w tym celu przyznaje się dla Dz X. poz. 6 tegorocznego budżetu kredyt dodatkowy w odpowiedniej wysokości.

b) Komitetowi taniej kuchni ludowej izraelickiej udziela się, począwszy od r. 1903, **stałej lecz odwołalnej subwencyi rocznej** w kwocie 400 koron i w tym celu poleca się Wydziałowi obrachunkowemu, aby kwotę 400 koron wstawił do budżetu na rok 1903.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 48.871/02). —

Imieniem Sekcyi VI. i II ten sam sprawozdawca wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Na opędzenie wydatków** w IV. kwartale b. r. na **„wsparcia taryfowe (stałe i jednorazowe) dla ubogich miejscowych, wstydzących się żebrać"**, udziela się **kredytu dodatkowego** w kwocie 11.820 koron dla Dz. X. poz 2 lit. *a)* tegorocznego budżetu.

2) **Wzywa się Magistrat, aby zgłoszenia o wsparcia przyjmował tylko od ubogich, przynależnych do Gminy miasta Krakowa, od ubogich zaś, do Gminy miasta Krakowa nie przynależnych, przyjmował takież zgłoszenia jedynie w wyjątkowych przypadkach, t. j. w razie udowodnionej choroby lub śmierci żywiciela rodziny.**

Przyjęto bez rozpraw. (L. 81.123/02). —

Imieniem Sekcyi II. r. m. dr. Ponikło wnosi:

Rada miejska uchwali!

Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu budowy wodociągu miejskiego za r. 1900 przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 92.092/02). —

Na wniosek r. m. Klemensiewicza przyjęto *en bloc* następujące wnioski Sekcyi II., przedstawione przez r. m Schwarza:

1) **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu Rudolfa za r. 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu. (L. 92.090). —

2) **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu dra Dietla za r. 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu. (L. 92 093). —

3) **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu dra Warschauera za r. 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu. (L. 92.091). —

4) **Sprawozdanie o zamknięciu rachunkowem funduszu fundacyj różnych za r. 1900** przyjmuje się do wiadomości.

Odpowiedzialnym urzędnikom rachunkowym i kasowym udziela się absolutoryum z administracyi tego funduszu. (L. 92.094). —

Z powodu spóźnionej pory zamyka Przewodniczący posiedzenie o godzinie 8 minut 35 wieczorem. —

Posiedzenie nadzwyczajne (11. w kad. XII.) **z dnia 13 listopada 1902 roku.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **58**.

Radcy miejscy: Daszyński, Federowicz, dr. Górski, dr. Jordan, Judkiewicz, I. wiceprezydent dr. Leo, dr. Paszkowski, Rotter, II. wiceprezydent dr. Staniszewski, hr. Wodzicki (**10**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Rimler, Slęk, Sulikowski (**3**).

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 30 wieczorem.

Przewodniczący zawiadamia, że nadeszło od posła dra Rapoporta pismo z oświadczeniem, że i nadal będzie uczestniczył w pracach miejskiej **Komisyi dróg wodnych.**

Przyjęto do wiadomości. —

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) Podziękowanie b. r. m. **prof. dra Kasparka Franciszka** za uznanie jego pracy w Radzie miejskiej.

Przyjęto do wiadomości. (L 761/pr.). —

2) Prośbę **dyetaryuszy Magistratu** o udzielenie zapomogi drożyźnianej.

R. m. dr. Seinfeld uprasza Przewodniczącego o przyspieszenie załatwienia tej sprawy przez Sekcyę III. tak, aby dyetaryusze mogli dostać zapomogę jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 93681/02). —

R. m. dr. Bobilewicz zapytuje, czy **projekt nowego regulaminu obrad Rady miejskiej** jest już wypracowany i jeżeli tak, czy Przewodniczący zechce zamieścić go na porządku dziennym najbliższego posiedzenia Rady?

Przewodniczący odpowiada, że projekt jest już gotów i znajduje się w rękach sprawozdawcy, wybranego przez Sekcyę III.

R. m dr. Gross zapytuje Przewodniczącego, co się dzieje **z protestem,** wniesionym blisko rok temu **przeciw wyborom do gminy wyznaniowej izraelickiej?**

Przewodniczący wyjaśnia, że Magistrat boradował nad tą sprawą na jednem z ostatnich posiedzeń, lecz z powodu, że materyał jest bardzo obszerny, a jeden z pp. Wiceprezydentów nie był dokładnie z nim obznajomiony, ostateczne załatwienie tej sprawy odłożono do jednego z najbliższych posiedzeń. —

R. m. dr. Gross zapytuje, czy **dyetaryusze Magistratu** dostali już w tym roku dodatek drożyźniany?

Przewodniczący odpowiada, że dostali. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i Komisyi inwestycyjnej radca Magtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Zakupić na własność gminy miasta Krakowa realność L. k. 25 Dz. VIII.**, Rozalii z Rosesów Fussmanowej, Maryi z Rosesów Pechnerowej, Salomei Roses i Brajndli ze Strumlaufów Rosesowej, przez pełnomocnika Adolfa Szerera działających, własną — w stanie wolnym od ciężarów, a między tymi także od prawa dożywotniego użytkowania $^{1}/_{4}$ części połowy powyższej realności, na tejże na rzecz Brajndli ze Strumlaufów Rosesowej zaintabulowanego, a to za ugodzoną cenę kupna 22.000 kor. i pod innymi warunkami, przez pełnomocnika Adolfa Szerera deklaracyą protokolarną z dnia 3 października 1902 r. przyjętymi.

2) Koszta spisania kontraktu, przeniesienia i przepisania własności poniesie gmina miasta Krakowa z własnych funduszów, koszta zaś wykreślenia ciężarów sprzedający.

3) Wydatek w sumie 22 000 kor. na zapłatę ceny kupna pokryć z pożyczki inwestycyjnej miejskiej.

4) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. Markusa Karola i dra Seinfelda Hermana.

R. m. dr. Gunkiewicz zapytuje, czy istnieje zabezpieczenie, aby realności nie obciążano tymczasem nowymi długami.

Sprawozdawca wyjaśnia, że nabycie ma nastąpić pod warunkiem, że realność będzie wolna od ciężarów.

Wniosek Sekcyi I i Komisyi inwestycyjnej przyjęto. (L. 75051/02). —

Imieniem Prezydyum radca Magtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Do **podpisania kontraktu zamiany** w myśl uchwały Rady miejskiej z dnia 9 stycznia 1902 r. **w celu uregulowania granic realności L. w. h. 679 Dz. IV. gm. kat. Kraków i gruntu miejskiego, parcela L. kat. 2076, gmina kat. Czarna wieś, między Salomeą Molkner a gminą miasta Krakowa** zawrzeć się mającego, deleguje się w miejsce b. radcy miejskiego p. Jana Kwiatkowskiego r. m. dra Łepkowskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 88656/02). —

Imieniem Sekcyi IV. i II. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Komitetowi włościańskiemu jubileuszu M. Konopnickiej udziela się tytułem jednorazowego zasiłku na koszta pomieszczenia i przyjęcia gości włościańskich kwotę 500 k.

Wydatek ten należy pokryć kredytem dodatkowym do Dz. XIV. poz. 4 tegorocznego budżetu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 86713/02). —

Imieniem Komisyi przemysłowej i Sekcyi II. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Gmina miasta Krakowa obowiązuje się dostarczyć dla **szewskiego kursu majsterskiego**, który Wydział krajowy od 15 października do 15 grudnia 1902 r. w Krakowie urządzić postanowił, bezpłatnie lokalu wraz z opałem, oświetleniem i usługą, tudzież zasiłku w kwocie 600 kor. na pokrycie innych kosztów tego kursu.

2) Na pokrycie kosztów opału, oświetlenia i obsługi udziela się kwoty 200 kor., a łączny wydatek w kwocie 800 koron pokryć należy kredytem dodatkowym do Dz. XIV. poz 6 tegorocznego budżetu.

3) Na pokrycie kosztów szewskiego kursu majsterskiego w r. 1903 należy wstawić do budżetu przyszłorocznego kwotę 800 koron.

R. m. Klemensiewicz zaznaczywszy, że utrzymywanie szewskich kursów majsterskich, mających znaczenie ogólno-krajowe, należy do kraju, wnosi następującą poprawkę do ustępu pod 3):

„Na pokrycie kosztów opału, oświetlenia i obsługi wstawić w budżet na r. 1903 kwotę 200 kor.“

R. m. dr. Szarski po otrzymaniu wyjaśnienia od sprawozdawcy, że kwota 800 kor. w ustępie 3) nie obejmuje wydatku na lokal z opałem, oświetleniem i usługą, popiera wniosek r. m. Klemensiewicza.

Wniosek Komisyi przemysłowej i Sekcyi II. przyjęto z poprawką r. m. Klemensiewicza. (L. 85448/02). —

Imieniem Sekcyi IV. r. m. Sołtysik wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska ustanawia dla wyższych kursów dla kobiet im. Adryana Baranieckiego kuratoryę z 3 członków, których wyznaczy Sekcya IV.

Kuratorya wypracuje sobie sama regulamin, który zatwierdzi Sekcya szkolna.

Sprawozdawca w dłuższem przemówieniu zaznacza, że Rada miejska nie może się ograniczać do spełniania nadzoru nad kursami tylko zapomocą badania corocznych rachunków, jak się to działo dotąd. Przed kilku laty postawił r. m. ks. dr. Bukowski w Sekcyi IV. wniosek o utworzenie kuratoryi, któraby czuwała nad pedagogicznym i naukowym kierunkiem zakładu. Sekcya szkolna przychodzi obecnie z wnioskiem o utworzenie takiej kuratoryi, sądząc, że nadzór Rady miejskiej pod względem pedagogicznym i naukowym jest konieczny, gmina bowiem przyczynia się do utrzymywania zakładu znacznym funduszem i jest za niego moralnie odpowiedzialną. Konieczną jest łączność między kursami a Sekcyą szkolną; organem takim, utrzymującym łączność, ma być kuratorya. Kursa są obecnie instytucyą publiczną i nie mogą się uchylać od kontroli. Taka kontrola przyczyni się do podniesienia powagi i znaczenia kursów oraz wzmocnienia ku nim zaufania; nie naruszy ona powagi grona profesorów, owszem może ją tylko wzmocnić. Mowca prosi o przyjęcie wniosku Sekcyi IV.

R. m. ks. dr. Spis wyjaśnia, że dawna Sekcya szkolna zajęła się przedewszystkiem organizacyą kursów przyjęciem ich przez gminę i zapewniła byt materyalny tej instytucyi.

R. m. dr. Bąkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Wzywa się Sekcyę szkolną, aby się zastanowiła, czy nie zachodzi potrzeba zreformowania kursów Baranieckiego, względnie zniesienia ich wobec zezwolenia kobietom korzystania z wykładów uniwersyteckich.

R. m. Bartoszewicz wykazuje, że kursa dają wykształcenie kobietom, które nie ubiegają się o posady nauczycielskie lub o stopień doktorski, i w przeciwstawieniu do systemu nauki uniwersyteckiej obznajamiają słuchaczki z całokształtem danego przedmiotu. Mowca zgadza się na obmyślenie reformy kursów, ale stanowczo zastrzega się przeciw ich zniesieniu.

R. m. Chyliński uważa dyskusyę, prowadzoną nad istnieniem kursów, za bezprzedmiotową i wskazuje, że sposobność do dyskusyi nad organizacyą kursów będzie dana Radzie przy przedłożeniu przez Sekcyę IV. sprawozdania dyrekcyi z działalności kursów w ubiegłem trzechleciu.

R. m dr. Bujwid zwraca uwagę, że kursa Baranieckiego spełniają bardzo ważne zadanie wobec kobiet, pragnących się kształcić, przybyłych z za kordonu.

R. m. dr. Bąkowski wyjaśnia, że wniosek jego zmierza tylko do zastanowienia się, czy nie należy wprowadzić pewnych reform.

Sprawozdawca wyjaśnia swoje zapatrywanie na działalność dawnej Sekcyi szkolnej.

Wniosek Sekcyi IV. przyjęto (L. 75521/02).

Wniosek r. m. dra Bąkowskiego przyjęto. (L. 95443/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m dr. Frühling wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Zezwala się na wykreślenie ze stanu biernego realności, L. w. h. 2311 ks. grunt. gminy kat. Kraków objętej, prawa rozwiązania kontraktu z dnia 27 czerwca 1899 r. względnie prawa odkupu tej realności, oraz zakazu jej sprzedaży.

2) Koszta należytości stemplowych i legalizacyi deklaracyi poniesie **Towarzystwo wzajemnej pomocy uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego.**

3) Do podpisania deklaracyi upoważnia się r. m. dra Bąkowskiego i dra Frühlinga.

R. m. dr. Seinfeld domaga się, aby utrzymać w stanie biernym tej realności zakaz jej sprzedania.

R. m. Klemensiewicz, dr. Rothwein, dr. Ulanowski popierają wniosek Sekcyi III. w całości.

Sprawozdawca oświadcza, że zastrzeżenie, czynione przez gminę, byłoby małostkowe wobec faktu, że p. Wołodkowicz ofiarował młodzieży kilkadziesiąt tysięcy, nie żądając żadnej gwarancyi.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 85558/01). —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **zakupno jednego konia do Zakładu Talarda** udziela się do Działu IX. poz. 9 *u.* budżetu na rok bieżący **dodatkowego kredytu** w kwocie 800 kor.

R. m. Klemensiewicz zapytuje, czy nieczystości nie wywozi się zbyt daleko, co jest przyczyną, że wozy i konie ulegają prędko zniszczeniu.

Sprawozdawca wyjaśnia, że w razie wywożenia nieczystości na grunt prywatny strona interesowana musi dostarczyć swoich koni i złożyć opłatę od każdego beczkowozu.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto. (L. 61339/02). —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **sprawienie aparatów kontrolnych w teatralnej hali maszyn**, jakie wstawione być musiały skutkiem wymiany akkumulatorów, udziela się w dziale XI. do poz. 12 wydatków nadzwyczajnych kredytu dodatkow. w kwocie 4800 kor.

R. m. Kosobucki wnosi:

Rada miejska uchwala kwotę 4800 kor. na rozdzielacz elektryczny dla teatru miejskiego i poleca Sekcyi I., aby rozpisała oferty i oddała roboty firmom krajowym lub czeskim.

Przemawiają r. m. Beringer, sprawozdawca i r. m. Kosobucki.

Przewodniczący wyjaśnia, że nagłość sprawy nie pozwalała czekać na decyzyę Sekcyi I. i Rady m.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto.

Wniosek r. m. Kosobuckiego upadł (L. 20707/02). —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **wypłatę reszty należytości za budowę szkoły barakowej przy ul. Dietlowskiej** udziela się w Dz. XII. (wydatki nadzwyczajne) budżetu na rok bieżący dodatkowego kredytu w kwocie 1080 kor.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 100412/01). —

Imieniem Sekcyi I. i II. tenże sprawozdawca wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **zakupno konserwy porfirowej** udziela się w Dz. VI. poz. 1 *c)* budżetu na rok bieżący **dodatkowego kredytu** w kwocie 10.000 kor.

Sprawozdawca oświadcza, że z powodu spóźnionej pory odstępuje od żądanego kredytu.

R. m. dr. Domański zauważa, że należało wniosku tego Radzie nie przedstawiać, tylko zawiadomić Sekcyę I., że wyjednanie kredytu jest zbyteczne.

Przewodniczący powyższą sprawę cofa z porządku dziennego. —

Imieniem Sekcyi I. i II. dyrektor Budownictwa miejskiego Wdowiszewski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Zatwierdza się **projekt budowy kanału w ul. Skałecznej**, wypracowany przez Budownictwo miejskie dnia 10 lipca 1902 r., i na wykonanie tegoż udziela się kredytu 2.800 kor., pokryć się mającego z pożyczki 1892 r.

2) Wykonanie tego kanału, nie objętego programem robót, zatwierdzonym przez Wydział krajowy, należy usprawiedliwić przed tymże Wydziałem koniecznością odwodnienia klasztoru PP. Augustyanek, w którym się mieści publiczna szkoła ludowa.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 51.147/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. Klemensiewicz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Ustanawia się przy Komisaryacie targowym miejskim jako organ, temu Komisaryatowi przydzielony, **przysięgłego dozorcę targu rybnego**, którego powoła Prezydent miasta za wynagrodzeniem rocznem w kwocie 150 koron, płatnem w ratach miesięcznych z dołu.

Kwota powyższa ma być wstawiona do budżetu miejskiego tylko na rok 1903.

Z odnośnym dozorcą ma być spisana odpowiednia umowa.

R. m. dr. Bąkowski i dr. Łepkowski oświadczają się przeciw wnioskowi Sekcyi III.

R. m. dr. Domański żąda odroczenia sprawy.

R. m. dr. Bandrowski i dr. Bujwid popierają wniosek Sekcyi III.

Na wniosek r. m. dra Seinfelda uchwalono dyskusyę zamknąć.

Sprawozdawca i Przewodniczący bronią wniosku Sekcyi III.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto. (L. 88.609/02). —

Imieniem Sekcyi IV. i II. radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Rada miejska przyjmuje do wiadomości, że c. k. Rada szkolna okręg. miej. od czasu wejścia w życie postanowień orzeczenia organizacyjnego szkoły wydział. żeńskiej im. św. Scholastyki, tj. od początku roku szkolnego 1899/00, mianowała dla klas wyższych **szkoły im. św. Scholastyki** odpowiednio ukwalifikowane nauczycielki tymczasowe, które pobierały i dotąd pobierają płace z funduszu szkolnego krajowego.

2) Żądaniu c. k. Rady szkolnej okręg. miej., wyrażonemu w odezwie z 7 stycznia 1902 r. L. 29:

a) ustanowienia dla trzech klas wyższych szkoły wydz. św. Scholastyki trzech posad stałych nauczycielskich z odpowiednią kwalifikacyą, płatnych z funduszu miejskiego, a zaliczonych pod względem płac i innych korzyści służbowych przynajmniej do I. klasy płac w myśl art. 11 ust. z 5 maja 1896 r. Nr. 34 Dz. u. i rozp. kr.;

b) ustanowienia dla klas równorzędnych wyższych szkoły wydz. im. św. Scholastyki nauczycieli(lek) tymczasowych, płatnych z funduszu miejskiego, z płacą roczną przynajmniej po 1188 koron;

c) przyznania c. k. Radzie szkolnej okręg. miej. prawa przedstawiania na powyższe posady kandydatów, których mianować będzie Rada miasta Krakowa; —

Rada miejska odmawia, a natomiast zgadza się, aby c. k. Rada szkolna okręg. miejska tak jak dotychczas mianowała i nadal (aż do nowej organizacyi szkoły wydz. im. św. Scholastyki) dla klas wyższych szkoły wydz. św. Scholastyki odpowiednio ukwalifikowane nauczycielki tymczasowe, płatne z funduszu szkolnego krajowego.

3) Rada miejska zobowiązuje się zwracać corocznie funduszowi szkolnemu krajowemu poniesiony wydatek na opłacenie nauczycielek tymczasowych, dla klas wyższych w myśl ust. 2) ustanowionych.

4) Rada miejska uznaje obowiązek zwrócenia funduszowi szkolnemu krajowemu kwoty 8316 kor., wydanej na opłacenie nauczycielek tymczasowych w klasach wyższych szkoły wydz. św. Scholastyki w latach szkolnych od 1899/00 do 1901/02 włącznie.

5) Należytość w kwocie 8316 kor., w ust. 4) wspomniana, ma być pokryta częścią, a mianowicie w wysokości 1.980 kor. z tegorocznego budżetu Dz. XII. poz. 7 *f)*, częścią zaś, a mianowicie w wysokości 6.336 kor., kredytem dodatkowym do tegoż działu tegorocznego budżetu,

w budżet zaś na rok 1903 i ewentualnie w budżety lat następnych należy wstawić odpowiednią kwotę, na opłacanie nauczycielek tymczasowych w klasach wyższych szkoły wydz. im. św. Scholastyki potrzebną.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 22 878/02). —

Imieniem Komisyi przemysłowej radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad prośbą **Emilii Pydynkowskiej** o udzielenie zasiłku na utrzymanie zakładu artystycznego haftów i restaurowania zabytków starożytnych przechodzi się do porządku dziennego.

R. m. dr. Trzebicky wnosi: „Rada miejska udzieli Emilii Pydynkowskiej na utrzymanie zakładu artystycznego haftów kwoty 400 kor.".

R. m. dr. Tomkowicz popiera ten wniosek.

R. m. dr. Bandrowski wnosi, aby sprawę odesłać do Komisyi przemysłowej celem ponownego jej rozpatrzenia.

R. m. dr. Trzebicky swój wniosek cofa.

Wniosek r. m. dra Bandrowskiego przyjęto. (L. 16.299/02). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad prośbą **Józefa Janika**, dzierżawcy wikliny na gruntach miejskich, o opust w drodze łaski połowy czynszu dzierżawnego z powodu szkód, zrządzonych tegorocznym wylewem Wisły i Rudawy, przechodzi się do porządku dziennego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 83.593/02). —

Imieniem Sekcyi I. radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad **prośbą dzierżawców łąk miejskich w Dąbiu** o opust z czynszu dzierżawnego z powodu szkód, zrządzonych tegorocznym wylewem Wisły w zbiorze siana, przechodzi się do porządku dziennego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 82.765/02). —

Imieniem Prezydyum radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Do podpisywania kontraktów najmu, dzierżaw, dostaw i t. p., jakie Prezydent miasta z mocy statutu miejskiego imieniem Gminy zawiera, upoważnia Rada miejska w myśl § 86 statutu miejskiego czterech Radców miejskich, wybrać się mających.

R. m. dr. Seinfeld sądzi, że według postanowień obecnie obowiązującego statutu Rada miejska musi wyznaczać Radców miejskich osobno dla każdej sprawy.

Sprawozdawca wyjaśnia, że rozchodzi się tu o podpisywanie kontraktów, zawieranych przez samego Prezydenta miasta.

R. m. dr. Rosenblatt wnosi, aby sprawę odesłać do Sekcyi III. celem bliższego rozpatrzenia i wydania opinii.

Wniosek r. m. dra Rosenblatta przyjęto. (L. 94.114/02). —

R. m. dr. Gross, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Poleca się Sekcyi prawniczej, ażeby sprawę **regulacyi płac dyurnistów miejskich** załatwiła najśpieszniej i przedłożyła wnioski na najbliższem posiedzeniu Rady tak, aby w budżecie na r. 1903 ewentualnie podwyższony wydatek mógł być zamieszczony.

Prośbę dyurnistów o zapomogę drożyźnianą udziela się Sekcyi skarbowej celem przedłożenia sprawozdania na najbliższem posiedzeniu Rady.

Po uchwaleniu nagłości sprawy wniosek r. m. dra Grossa przyjęto. (L. 94 564/902). —

Uchwalono przystąpić do posiedzenia tajnego.

Przewodniczący o godzinie 7 min. 50 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (12. w kad. XII.) **z dnia 20 listopada 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.
I. wiceprezydent: dr. Leo Juliusz.
II. wiceprezydent: dr. Staniszewski Walenty.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.
Radców miejskich obecnych **51**.

Radcy miejscy: dr. Cyfrowicz, Drobner, dr. Górski, dr. Horowitz, Miedniak, dr. Pareński, dr. Rosenblatt, Rotter, Schwarz, Slęk, hr. Wodzicki, Uderski (**12**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: Bazes, dr. Guńkiewicz, dr. Lustgarten, Rimler, Schmelkes, dr. Szarski (**6**).

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 40 wieczorem.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady m pisma:

1) Prośbę **Joachima Ćwikły** o podwyższenie pensyi.

Odesłano do komisyi administracyjnej. (L. 1151/02 Adm. Akc.). —

2) Upomnienie się **firmy Rumpel & Waldeck** o zapłatę kwoty 135.234 kor. 29 hal. za roboty wodociągowe z oznaczeniem ostatecznego terminu do zapłaty po dzień 1. grudnia b. r. pod groźbą procesu.

Przewodniczący oświadcza, że pismo to podał do wiadomości Rady, aby uniknąć odpowiedzialności w razie wytoczenia Gminie procesu z powodu zwłoki w wypłacie.

Pismo odesłano do Komisyi wodociągowej. (L. 96625/02) —

R. m. dr. Ponikło, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Uprasza się Prezydenta miasta, aby zechciał imieniem Rady bezzwłocznie **wnieść przedstawienie do c. k. Namiestnictwa o zniesienie rozporządzenia z dnia 5 listopada b. r. L. 129.643, wzbraniającego dowozu mleka z Królestwa Polskiego do miasta Krakowa.**

Nagłość sprawy uchwalono i wniosek przyjęto. (L. 96640/02). —

R. m. Chyliński, powołując się na § 60 ust. 20 statutu m. Krakowa, zapytuje Przewodniczącego, z jakich powodów nastąpiło **opóźnienie obrad nad budżetem** i kiedy Przewodniczący zwoła posiedzenie Komisyi budżetowej?

Przewodniczący odpowiada, że budżet rozdzielony został w pierwszych dniach października Sekcyom i Komisyom; Komisya wodociągowa uchwali budżet na jutrzejszem posiedzeniu, a na najbliższy poniedziałek jest już zwołane posiedzenie Komisyi budżetowej.

R. m. dr. Benis wnosi interpelacyę w następujących słowach:

„Muszę zwrócić uwagę na bardzo ważną sprawę, mianowicie **sprawę kanału wodnego Kraków-Wiedeń**. Jak sobie Panowie przypominacie, przed dwoma laty, gdy

Rząd wniósł przedłożenie inwestycyi dla budowy kanałów wodnych, na wniosek kolegi dra Seinfelda wybrała Rada miejska osobną Komisyę, która miała się zająć sprawą budowy kanałów wodnych. Komisya ta kooptowała członków z poza Rady miejskiej, odbyła kilka posiedzeń, których rezultatem było, że uchwalono zaprosić do tej Komisyi prof. Rychtera, żeby wspólnie wypracować memoryał, zaopatrzony w plan, w którymby były w sposób należyty przedstawione żądania miasta Krakowa tak co do galicyjskiej trasy kanału Kraków-Wiedeń, jak i co do portu w mieście Krakowie. Od tego czasu minęły dwa lata, a prof. Rychter dotychczas nie porozumiał się z Komisyą i swojego elaboratu Komisyi nie przedłożył, chociaż go wygotował. Wiem atoli, że są zdania co do tego elaboratu bardzo sprzeczne i z bardzo poważnej strony odzywają się wątpliwości, czy zasady, na których opiera swój elaborat, a których nie powziął w porozumieniu z Komisyą kanałową, odpowiadają gospodarczym interesom Krakowa. Faktem jest, że Komisya nie wie, co się z tym wnioskiem przekazania sprawy prof. Rychterowi stało. W czasie, kiedy stara Rada rozwiązała się, a nowowybrana nie rozpoczęła jeszcze urzędowania, sprawa budowy kanałów posunęła się naprzód. W lecie tego roku p. Morazik wraz z nadinżynierem Lidkiem i inżynierem Czerwińskim objechali całą trasę kanałową, począwszy od Wiednia aż do Krakowa. Wówczas reprezentowana była gmina miasta Krakowa przez p. Prezydenta miasta, który dobrał sobie prof. Rychtera, i przez Starostwo w osobie p. Sarego, przy współudziale posła dra Rapaporta i dra Benisa; Komisya ta objechała teren około Krakowa. Od tego czasu sprawa postąpiła o tyle naprzód, że Ministerstwo handlu poleciło inżynierowi Wilhelmowi Gałuszce zdjąć okolicę Krakowa. W tym czasie Komisya kanałowa nie zbierała się, będąc przekonania, że sprawa kanałów wodnych stoi dla Galicyi pomyślnie.

Tymczasem niedawno Ministerstwo handlu rozdzieliło między członków Rady przybocznej dla budowy kanałów wodnych memoryał, z którego okazuje się, że stan budowy kanału Kraków-Bogumin jest dla nas bardzo niekorzystny.

Jak Panowie sobie przypominacie, Ministerstwo handlu otrzymało upoważnienie do emisyi pożyczki w kwocie 250,000.000 kor. nominalnie, z których wedle ustawy ma być 75,000.000 kor. efektywnie użytych na regulacyę rzek a reszta na kanalizacyę rzek, oraz na zbudowanie kanału spławnego Kraków-Wiedeń. Ponieważ 75,000.000 kor. efektywnych na regulacyę rzek równa się 78,948.000 kor. nominalnie, na budowę więc kanałów spławnych pozostaje nominalnie 171,052.000 kor; do tego należy doliczyć $12\frac{1}{2}\%$ udziału krajów, co daje nominalnie 24,436.000 kor. Razem dysponować będzie Rząd na budowę kanałów kwotą nominalną 195,488.000 kor., co daje po strąceniu 5% na emisyę 185,713.600 kor. efektywnego kapitału na budowę kanału i kanalizacyę rzek.

Z kapitału tego mają być przeprowadzone następujące roboty:

1) Kanalizacya Wełtawy w obrębie miasta Pragi aż po tak zwane Kaiserwiese kosztem 14,400.000 kor. efektywnie, co odpowiada kapitałowi nom. 15,157.894 kor.

2) Kanalizacya Łaby od Melnika do Jaromierza kosztem efektywnym 20,600.000 koron a nominalnym 21,684.210 kor.

3) Trzecią pracą, która ma być wykonana przez Ministerstwo handlu, jest kanał Dunaj-Odra. Na kanał ten preliminuje Ministertwo kwotę 120,713.600 koron efektywnie, co odpowiada emisyi 127,066.946 kor. nominalnie. Kanał ten ma się rozpocząć w Wiedniu i sięgać aż po Odrę, względnie być doprowadzonym w kierunku ku Odrze tak daleko, jak na to starczą środki pieniężne.

4) Jako przedłużenie kanału Dunaj-Odra ma być przeprowadzony kanał spławny aż do Wisły pod Krakowem. Wedle memoryału Ministerstwa handlu ma to połączenie począć się w Krakowie, „soll im Jahre 1904 begonnen und in der ersten Bauperiode zwar nicht vollendet, aber, so weit die Mittel reichen, gefördert werden". Ze słów tych wynika, że Ministerstwo nawet nie zamierza w pierwszym peryodzie budowy, sięgającym po rok 1912, połączyć Wisły z Odrą, a rzeczą jest notoryczną, że preliminowana na ten cel przez Ministerstwo kwota wystarcza zaledwie na doprowadzenie kanału od Krakowa aż po granicę Śląska. Na koszta kanału Wisła-Odra preliminuje Ministerstwo efektywnie 30,000.000 koron, co się równa kapitałowi emisyjnemu 31,578.950 kor. nominalnie oraz udziałowi Galicyi w kwocie $12\frac{1}{2}\%$, równych 3,947.369 koron.

Zuamiennem jest przytem, że memoryał Ministerstwa nie stoi na pierwotnem stanowisku Rządu, jednolitego technicznego i finansowego planu dla kanału Wiedeń-Kraków, ale dzieli tę kanałową przestrzeń na dwie części: Wiedeń-Odra i Kraków-Odra, a dla każdej części jest projektowane osobne techniczne i finansowe traktowanie. Podczas gdy co do połączenia Wiedeń-Odra Ministerstwo pisze „der Donau-Oder-Canal ist von der grössten volkswirthschaftlichen Bedeutung und deshalb rechtfertigt es sich, die möglichste Vollendung dieser Strecke für die erste Bauperiode in Aussicht zu nehmen", traktuje memoryał Ministerstwa kanał Kraków-Odra zupełnie inaczej. Z góry się liczy z tem, że w pierwszym peryodzie budowy nie będzie kanał ten ukończony, i preliminuje też tylko taką kwotę, która wystarczy jedynie na doprowadzenie robót do granicy galicyjsko-śląskiej.

Razem więc na budowę kanałów w Czechach przeznacza Ministerstwo handlu 35,000.000 kor. Ministerstwo pisze we wspomnianym memoryale, że skanalizowanie Wełtawy, od Pragi począwszy, nie było zamieszczone w pierwotnym programie, ale jest podyktowane potrzebą. Jest to moment bardzo ważny. Rzecz jest ważna a jasna i nie potrzebuje motywów". — Mowca wnosi:

„Rada miejska uchwali!

1) Zaprotestować przeciwko zamierzonemu przez c. k. Ministerstwo handlu podzieleniu trasy kanałowej Kraków-Wiedeń na dwie części i przeciwko odrębnemu finansowemu i technicznemu traktowaniu części Wiedeń-Odra i Kraków-Odra, tak, jak Ministerstwo handlu tej odrębności dało wyraz w powołanym memoryale.

2) Wnieść protest przeciw przesunięciu ukończenia kanału Kraków-Odra do drugiego peryodu budowy i żądać, aby w r. 1904 równocześnie od Krakowa i Wiednia rozpocząć się mająca budowa kanału Kraków-Wiedeń, do roku 1912 na całej przestrzeni została dokończoną i do użytku oddaną.

Wymieniony protest i postulaty gminy miasta Krakowa należy ująć w formę memoryału i przesłać go Ministerstwu handlu, Ministerstwu dla Galicyi i Kołu polskiemu na ręce posłów z miasta Krakowa i Izby handlowo-przemysłowej".

Przewodniczący oświadcza, że o ile mu wiadomo, to budowa kanału ma zacząć się od Krakowa równocześnie z robotami w innych miejscowościach, że jednak w polu jeszcze nic nie zrobiono. Projekt, wypracowany przez p. Rychtera, znajduje się w rękach r. m. Beringera; trasy zaś na kanał Bogumin-Kraków Ministerstwo jeszcze nie wypracowało.

Nagłość sprawy uchwalono.

R. m. dr. Gross popiera wniosek r. m. dra Benisa, zaznaczając, że Galicya będzie płaciła dużo na koleje alpejskie i kanały czeskie — a w zamian za to otrzyma wątpliwy przekaz na przyszłość. Mowca prosi, aby Prezydyum energicznie zabrało się do tej sprawy.

R. m. dr. Benis podnosi, że w Czechach odbywają się liczne zgromadzenia, żądające przyznania Czechom jeszcze większego udziału w budowie kanałów.

Wniosek r. m. dra Benisa przyjęto. (L. 99446/02). —

R. m. Daszyński, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Wzywa się Rząd i Parlament, aby przeprowadziły zupełne **upaństwowienie kolei północnej imienia Cesarza Ferdynanda** w r. 1904, tj. w tym czasie, w którym wedle aktu koncesyjnego tej kolei upaństwowienie staje się prawem, możliwem każdej chwili do uchwalenia go przez Parlament".

Nagłość sprawy uchwalono.

Wnioskodawca wykazuje, że z naszego stanowiska upaństwowienie kolei Północnej jest konieczne ze względów ekonomicznych i narodowych, gdyż każda stacya tej kolei jest rozsadnikiem germanizmu.

R. m. dr. Gross, nawiązując do przemówienia r. m. Daszyńskiego, wnosi:

„Rada miejska uchwali!

Poleca się Sekcyom skarbowej i prawniczej, aby w możliwie najkrótszym czasie przedstawiły **projekt petycyi, wnieść się mającej do Rady państwa w celu odpowiedniej zmiany przepisów prawnych, krzywdzących miasta niestołeczne pod względem opodatkowania kolei żelaznych na korzyść miast stołecznych**"

Przewodniczący oświadcza, że wniosek r. m. dra Grossa uważać należy za wniosek samoistny. W Parlamencie robiono starania o zmianę ustawy w kierunku, wskazanym przez r. m. dra Grossa, jednak zaniechano na czasie uczynić zastrzeżenia co do Krakowa.

Wniosek r. m. dra Grossa przyjęto. (L. 98335/02). —

R. m. Federowicz popiera wniosek r. m. Daszyńskiego z tą zmianą, ażeby wnieść petycyę do Rządu, Rady państwa i Koła polskiego.

Wniosek r. m. Daszyńskiego z poprawką r. m. Federowicza przyjęto. (L. 98336/02). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. radca Magtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Celem zastosowania się z budową domu do linii regulacyjnej ulicy Łobzowskiej, **sprzedać p. Izraelowi Abrahamerowi, właśc. realności L. w. h. 2225 Dz. IV., skrawek gruntu miejsk. z parceli 2486/1, z wykazu hip. 1783 wydzielić się mający, o powierzchni 20 25°□**, w cenie po 100 kor. za 1°□, którą nabywca przy podpisaniu kontraktu zapłaci.

2) Koszta kontraktu, opłaty skarbowe, należytości przenośne i t. p. poniesie wyłącznie nabywca.

3) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok Prezydenta miasta r. m. dra Stanisałwa Domańskiego i dra Karola Łepkowskiego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 74182). —

Imieniem Komisyi plantacyjnej radca Mgtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **członków Komisyi plantacyjnej** z poza Rady miejskiej na trzechlecie XII. kadencyi (1902—1905) zaprasza Rada następujących obywateli:

1) ks. kanonika Drohojowskiego Juliana;

2) dra Golińskiego Stanisława, krajow. instruktora ogrodnictwa;

3) dra Jakubowskiego Macieja, dyrektora szpitala św. Ludwika;

4) dra Janczewskiego Edwarda, prof. Uniwersytetu;

5) dra Wilkosza Ferdynanda, adwokata.

Przyjęto bez rozpraw. (L 54.002/02). —

Imieniem Prezydyum, Sekcyi I. i Sekcyi II. radca Mgtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) Na pokrycie kosztów **najmu lokalu**, wynajętego od p. Wentzla w domu pod L 19 przy Rynku gł. na lat 3, od 1 października 1902 począwszy, **dla pomieszczenia biura Wydziału IV. Magistratu i Biura statystycznego** za czas od 1 października do końca grudnia b. r., tudzież na pokrycie kosztów adaptacyi tegoż lokalu i zaprowadzenia telefonu, udziela się kredytu dodatkowego w kwocie 1.730 kor.

2) Na pokrycie kosztów najmu i stałej opłaty od telefonu na rok przyszły wstawić do budżetu kwotę 2.558 koron.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 86.904/02). —

Tenże, uzasadniwszy nagłość sprawy, imieniem Prezydyum i Sekcyi II. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **naprawy w lokalu na II. piętrze domu dra Łepkowskiego** przy ul. Poselskiej, **do którego ma się przenieść II. Wydział Magistratu**, oraz na przeniesienie sprzętów przyznaje się kredyt dodatkowy w kwocie 200 koron.

Po uchwaleniu nagłości sprawy wniosek przyjęto bez rozpraw. (L. 91.134/02). —

Imieniem Sekcyi III. r. m. dr. Bąkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Odmawia się prośbie zarządu **miejskiej kasy chorych dla robotników w Krakowie** o udzielenie zezwolenia na używanie herbu miasta Krakowa w pieczęci, w nagłówkach, na pismach itd.

R. m. Daszyński sprzeciwia się wnioskowi Sekcyi III., zaznaczając, że używanie herbu miasta zostało wprowadzone przez zarząd miejskiej kasy chorych w czasie, kiedy jej przewodniczącym był obecny Prezydent miasta p. Friedlein.

R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby nad wnioskiem Sekcyi III. przejść do porządku dziennego.

Sprawozdawca obstaje przy wniosku Sekcyi III.

Wniosek Sekcyi III. przyjęto.

Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł. (L. 30.471/01).—

Imieniem Sekcyi III. radca Mgtu dr. Schlichting wnosi:

Rada miejska uchwali!

Odmawia się prośbie **fornali straży pożarnej miej-**

skiej o podwyższenie płacy i przyznanie mieszkania *in natura*.

Wzywa się Sekcyę ekonomiczną, aby względem wybudowania mieszkań dla fornali straży pożarnej miejskiej w budynku koszar straży pożarnej przedłożyła Radzie miejskiej odpowiednie wnioski.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 32.142/02) —

Imieniem Komitetu Muzeum narodowego r. m. dr. Muczkowski wnosi następujący **projekt zmian statutu Muzeum narodowego w Krakowie** *).

§ 11 l. 3) Do słów: „Dyrektor Akademii Sztuk pięknych w Krakowie" dodać: „względnie jego zastępca, delegowany przez grono profesorów Akademii".

§ 11 l. 12) Zamiast dotychczasowego brzmienia tego ustępu wstawić: „Dwaj malarze, jeden rzeźbiarz i jeden architekt".

§ 12. Po słowach „artykułu wymienionych" dodać: „oraz członków kooptowanych".

§ 13. Pierwszy ustęp pozostawić bez zmiany, zamiast zaś drugiego ustępu tego paragrafu wstawić: „Dyrektora i kustosza mianuje Rada miejska względnie Prezydent miasta (§ 56 statutu m. Krakowa) z grona trzech kandydatów, przedstawionych przez Komitet; innych urzędników oraz sługi mianuje Prezydent miasta".

§ 14. Po słowach „po myśli § 11 l. 11" dodać słowa: „dyrektor Muzeum narodowego etc...."

Nadto na końcu tego § dodać: „W sprawach, dotyczących osoby dyrektora Muzeum, oraz w sprawach kontroli nad zarządem Muzeum dyrektor nie ma prawa głosowania.

Uchwałę Wydziału może zawiesić Prezydent miasta, względnie jego zastępca (przewodniczący). O zawieszonej uchwale Wydziału rozstrzyga Komitet".

§ 15. Opuścić całe drugie zdanie od słów: „Jeżeliby zaprojektowane rozchody...." do końca, a natomiast dodać: „Prezydent miasta, względnie jego zastępca (przewodniczący) może zawiesić uchwałę Komitetu. O zawieszonej uchwale rozstrzyga Rada miejska (§ 83 statutu m. Krakowa)".

Uchwalono przystąpić do dyskusyi szczegółowej nad każdą projektowaną zmianą.

§ 11. R. m. dr. Bąkowski wnosi, aby ustęp pod l. 2) „Prezes Akademii Umiejętności w Krakowie" opiewał: „Delegat Akademii sztuk pięknych w Krakowie".

R. m. Bartoszewicz sprzeciwia się zmianie, proponowanej przy ust. l. 12), zaznaczając, że Muzeum narodowe powstało głównie dzięki ofiarności malarzy polskich.

R. m. dr. Paszkowski podaje poprawkę do do wniosku r. m. dra Bąkowskiego, aby ustęp pod l. 2) opiewał: „Prezes lub delegat itd."

I. wiceprezydent dr. Leo popiera wniosek r. m. Bartoszewicza.

Co do zmiany ustępu l. 2) przyjęto wniosek r. m. dra Bąkowskiego z poprawką r. m. dra Paszkowskiego.

Co do zmiany ustępu l. 3) przyjęto wniosek Komitetu Muzeum narodowego.

Wniosek Komitetu Muzeum narodowego co do zmiany ustępu l. 12 upadł.

Wniosek Komitetu Muzeum narodowego co do zmiany **§ 12** przyjęto bez rozpraw.

---

*) Statut Muzeum narodowego w Krakowie, uchwalony przez Radę miejską w dniach 18. i 22. kwietnia 1901 r., dołączony jest do protokołu jako jego część integralna.

§ 13. R. m. Bartoszewicz wnosi, aby zmienić stylizacyę ustępu 2-go, projektowanego przez Komitet, mianowicie słowa: „Dyrektora i kustosza mianuje Rada miejska, względnie Prezydent miasta itd" — zmienić na: „Dyrektora mianuje Rada miejska, kustosza Rada miejska, względnie Prezydent miasta itd"

R. m. dr. Seinfeld wnosi, aby nad wnioskiem Komitetu co do zmiany tego paragrafu przejść do porządku dziennego, gdyż proponowana zmiana niweczy ingerencyę Rady miejskiej co do wyboru osoby dyrektora Muzeum.

R. m. dr. Tomkowicz zaznacza, że Komitet muzealny, składający się w przeważnej części ze znawców sztuki, najwięcej jest ukwalifikowany do wyboru kandydata na posadę dyrektora.

R. m. dr. Bąkowski popiera wniosek r. m. dra Seinfelda i wnosi o zamknięcie dyskusyi.

Dyskusyę uchwalono zamknąć.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski popiera wniosek Komitetu z poprawką r. m. Bartoszewicza.

R. m. dr. Seinfeld w obronie swojego wniosku przypomina, że wybór dzisiejszego dyrektora Muzeum, dokonany przez Radę miejską, jest pomyślnym precedensem na przyszłość.

R. m. dr. Paszkowski sprawę tę uważa za teoretyczną, wykluczając zajście kolizyi między Radą miejską a Komitetem muzealnym, gdyż Rada miejska może każdej chwili statut dla Muzeum narodowego zmienić.

Sprawozdawca oświadcza, że w projektowanej zmianie nie widzi uszczuplenia praw Rady miejskiej.

Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł.

Wniosek Komitetu z poprawką r. m. Bartoszewicza przyjęto.

Wniosek Komitetu co do zmiany **§ 14** przyjęto bez rozpraw.

§ 15. R. m. dr. Seinfeld oświadcza się przeciw zmianie tego paragrafu.

I. wiceprezydent dr. Leo wyjaśnia, że postanowienie, zawarte w tym paragrafie, polegało na mylnem zapatrywaniu, że Rada miejska wyznaczy dla Muzeum narodowego roczną stałą dotacyę w oznaczonej ściśle kwocie, tymczasem Gmina przyjęła do swego budżetu wszystkie dochody i rozchody muzealne. Mowca wnosi, aby paragraf ten zmienić w sposób następujący: na końcu 1-go zdania dodać słowa: „i przedkłada go do uchwalenia Radzie miejskiej" — zdanie drugie opuścić.

R. m. Sędzimir wniosek ten popiera.

Wniosek I. wiceprezydenta dra Leo przyjęto.

Wniosek Komitetu, obejmujący dodatek, przyjęto.

Wobec uchwalonej zmiany § 15 Sprawozdawca wnosi, aby w **§ 16** skreślić słowa: „a względnie zatwierdzonego".

Wniosek sprawozdawcy przyjęto. (L. 29.982/02). —

R. m. dr. Muczkowski imieniem Komisyi archiwalnej wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyjmuje do wiadomości **sprawozdanie dyrektora Archiwum dra Stanisława Krzyżanowskiego za lata 1900 i 1901** *).

Przyjęto bez rozpraw. (L. 98.334/02). —

---

*) Drukowane sprawozdanie dołącza się do protokołu jako jego część integralną.

Imieniem Sekcyi IV. radca Mgtu Buczkowski przedstawia sprawę **wyboru dwóch deputacyj miejskich dla IV. Gimnazyum i II. wyższej Szkoły realnej** (po trzech członków Rady miejskiej dla każdej deputacyi), tudzież **dodatkowego uzupełniającego wyboru po jednym członku Rady miejskiej do deputacyi dla Gimnazyów: św. Anny, św. Jacka, Sobieskiego, I. wyższej Szkoły realnej i Seminaryum nauczycielskiego męskiego.**

R. m. Chyliński zaznaczywszy, że co do wyboru nastąpiło między stronnictwami porozumienie, wnosi następujący skład deputacyi:

1) Do gimnazyum św. Anny:

Radcy miejscy: dr. Bandrowski, Chyliński, dr. Ponikło.

2) Do gimnazyum św. Jacka:

Radcy miejscy: dr. Bujwid, ks. dr. Bukowski, dr. Trzebicky.

3) Do gimnazyum Sobieskiego:

Radcy miejscy: dr. Cybulski, dr. Rosenblatt, dr. Tomkowicz.

4) Do gimnazyum IV.:

Radcy miejscy: dr. Jordan, Katyński, II. wiceprezydent dr. Staniszewski.

5) Do wyższej szkoły realnej:

Radcy miejscy: dr. Cyfrowicz, Rotter, Sare.

6) Do II. szkoły realnej:

Radcy miejscy: Federowicz, dr. Pareński, Sołtysik

7) Do męskiego Seminaryum nauczycielskiego:

Radcy miejscy: Chyliński, dr. Tomkowicz, dr. Ulanowski.

Wniosek r. m. Chylińskiego przyjęto (L. 75.915/02). —

Sekretarz Mgtu Banaś przedstawia sprawę **wyboru Komisyi dla założenia miejskiego Urzędu pracy.**

R. m. Federowicz wnosi: „Rada miejska wybiera do Komisyi radców miejskich: ks. dra Bukowskiego, Bujwida, Daszyńskiego, Chylińskiego, dra Muczkowskiego, Kosobuckiego, dra Bobilewicza, dra Seinfelda“.

Komisyi przysługuje prawo dobrania czterech członków.

Wniosek r. m. Federowicza przyjęto. (L. 98.337/02).—

Na wniosek r. m. Federowicza uchwalono **przedstawić Wydziałowi krajowemu na członka Komitetu administracyjnego szpitala św. Łazarza r. m. dra Cyfrowicza a na zastępcę r. m. Klemensiewicza.** (L. 84.449/02). —

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący o godzinie 7 minut 55 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie zwyczajne (13. w kad XII.) **z dnia 4 grudnia 1902 roku.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **62**.

Radcy miejscy: dr. Cyfrowicz, Epstein, dr. Górski, dr. Ponikło, hr. Wodzicki **(5)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m.: Rimler, Sędzimir **(2)**.

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 40 wieczorem.

Sekretarz odczytuje nadeszłe do Rady pisma:

1) Pismo c. k. Delegata Namiestnictwa z dnia 22 listopada 1902 roku L. 825/del. z zawiadomieniem **o podwyższeniu subwencyi państwowej dla Muzeum narodowego w Krakowie do 3000 kor.**

Przyjęto do wiadomości. (L. 97448/02). —

2) Prośbę **Hieronima Thomana**, maszynisty przy rzeźni miejskiej, o zrównanie poborów jego z poborami dwóch młodszych służbą maszynistów miejskich.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 94882/02). —

3) Prośbę **dozorców sieci rur wodociągowych miejskich** o udzielenie zapomogi.

Odesłano do Komisyi wodociąg. (L. 101024/02). —

R. m. dr. Łepkowski zapytuje Przewodniczącego, czy mu wiadomo, że **w Budownictwie miejskiem zalegają** z krzywdą interesowanych obywateli **pisma c. k. Administracyi podatków,** żądające wyjaśnień w sprawie próśb właścicieli realności, którzy domagają się zwolnienia względnie opustu podatków, wymierzonych od nowo wybudowanych lub przebudowanych domów.

Przewodniczący odpowiada, że skargi takie dotychczas go nie doszły, lecz że zajmie się zaraz jutro zbadaniem poruszonej sprawy. (L. 792/02/pr.). —

R. m. Federowicz zaznacza, że nastąpiło **naruszenie** przepisu, zawartego w **§ 51 Instrukcyi dla Kasy miejskiej, z powodu nieobsadzenia przez dłuższy czas posady kontrolora Kasy,** opróżnionej przez śmierć ś. p. Stefana Lipowskiego, i zapytuje Przewodniczącego, czy zamierza w najkrótszym czasie przedłożyć wnioski w sprawie obsadzenia tej posady i ewentualnie innych posad, które opróżnią się z powodu mianowania kontrolora.

Przewodniczący oświadcza, że wnioski takie przedłoży w najbliższych dniach. —

R. m. dr. Gross, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

„I. Poleca się połączonym Sekcyom prawniczej i skarbowej oraz Komisyi administracyjnej, aby w jak najkrótszym czasie przedłożyły **projekt reformy taryf akcyzy państwowej** przy uwolnieniu najniezbędniejszych środków żywności i środków produkcyi od podatku według zasad obecnej taryfy wiedeńskiej, jak niemniej przy odpowiedniem uwzględnieniu obecnych dochodów miejskiej akcyzy; należy również obliczyć, jakiej na ten wypadek zniżki czynszu dzierżawnego ma gmina żądać od Rządu.

Dalej poleca się połączonym Komisyom **przygotowanie projektu samodzielnej akcyzy miejskiej** na wypadek zniesienia akcyzy państwowej.

Poleca się tejże obszerniejszej Komisyi wygotowanie memoryału, wykazującego, że Kraków ma prawo żądać **zniesienia akcyzy państwowej,** jako aktu prostej sprawiedliwości państwowej, skoro nawet w Czechach jedyna Praga posiada akcyzę państwową, a w całej Austryi oprócz Krakowa niema żadnego miasta niestołecznego z akcyzą państwową, przeciwnie istnieją kraje koronne, których stołeczne miasta nawet są wolne od akcyzy. Memoryał ten należy już bez odniesienia się do Rady rozesłać wszystkim posłom galicyjskim i ogłosić w pismach, a następnie co 3 miesiące należy załatwienie sprawy przypominać właściwym czynnikom. (L. 104634/02).

II. Poleca się połączonym Sekcyom skarbowej i prawniczej, by wzięły pod rozwagę **wprowadzenie oszczędności budżetowych w kwocie około 160.000 kor. rocznie** przez zaciągnięcie w Kasie oszczędności miejskiej lub

innej instytucyi pożyczki konwersyjnej w kwocie 2,000.000 koron i odpowiednie przystosowanie planu inwestycyjnego. (L. 104632/02).

III. Poleca się Sekcyom połączonym prawniczej i skarbowej, aby rozważyły sprawę **przemiany gminnego dodatku do podatku czynszowego na podatek czynszowy** (Zinsgroschen). (L. 104633/02)".

I. wiceprezydent dr. Leo oświadcza się za odesłaniem tych wniosków do odnośnych Sekcyi i Komisyi.

Wnioskodawca zgadza się na przekazanie swych wniosków Sekcyi II. i III. oraz Komisyi administracyjnej.

Uchwalono wnioski r. m. dra Grossa odesłać do Sekcyi II. i III. oraz Komisyi administracyjnej. —

R. m. Miedniak zapytuje, czy obaj pp. Wiceprezydenci miasta, bawiąc we Wiedniu w sprawie odnowienia kontraktu o dalszą dzierżawę akcyzy, czynili starania **o uwolnienie od opłaty akcyzowej spirytusu denaturowanego na cele przemysłowe?**

I. wiceprezydent dr. Leo wyjaśnia, że we Wiedniu sprawa ta nie mogła być przedmiotem pertraktacyi, bo opłaty od spirytusu denaturowanego pobiera gmina na podstawie ustawy krajowej. Podjęte są już starania o uchwalenie przez Sejm odpowiedniej noweli. Gmina jednak musi uzyskać rekompensatę za utratę z tego tytułu dochodu w kwocie około 20.000 kor. przez podniesienie dochodu od spirytusu czystego, przeznaczonego do konsumcyi. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Komisyi wodociągowej i Sekcyi II. r. m. Sare wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na pokrycie dalszych wydatków budowy wodociągu przyznaje się kredyt do wysokości 210.000 koron. Na poczet tego kredytu udzielać będzie fundusz inwestycyjny lub amortyzacyjny funduszowi budowy wodociągu w miarę potrzeby zaliczek, zwrócić się mających z dodatkowej pożyczki wodociągowej.

Wykonanie tej operacyi kredytowej oraz oznaczenie stopy procentowej powierza się Sekcyi skarbowej.

Sprawozdawca uzasadnia przedstawiony wniosek tem, że Komisya wodociągowa nie może rychło przedłożyć Radzie obszernego sprawozdania o budowie wodociągów, obejmującego wynik badań wód pod względem ilościowym i jakościowym, co zresztą nie ma żadnego wpływu na wypłatę należytości przedsiębiorców, i przedstawia następujący wykaz potrzebnych kredytów na roboty wodociągowe, dołączony do porządku dziennego, zaznaczając, że podane rachunki na miejscu skolaudowano.*)

R. m. dr. Bujwid odczytuje **oświadczenie**, które na jego żądanie dołącza się do niniejszego protokołu jako jego część integralną.**)

R. m. Sare zauważa, że wniosek Komisyi wodociągowej i stan sprawy uległy zmianie od dnia 30 paź-

---

*) **Wykaz potrzebnych kredytów na roboty wodociągowe.**

Należytość przedsiębiorstwa Meus-Górski-Rumpel-Waldeck za roboty, wymienione w rachunku do LL. 413, 625/01, 159/02, wynosi	566.308 K 42 h	
Na powyższy rachunek wypłacono	499.507 „ 48 „	
Pozostaje do wypłaty . .		66.800 K 94 h
Za roboty, wymienione w rachunku do L. 152 BW ex 1902, wynosi		3.723 „ 35 „
Należytość za połączenia domowe, wymienione w rachunku L. 152, 504 BW. ex 1902, wynosi	126.944 K 10 h	
Na powyższe rachunki wypłacono	70.000 „ — „	
Pozostaje do wypłaty . .		56.944 „ 10 „
Należytość przedsiębiorstwa F. König za urządzenia elektryczne, wymienione w rach. do L. 1.291, wynosi .	18 944 K 40 h	
Na powyższą należytość wypłacono	15.500 „ — „	
Pozostaje do wypłaty . .		3.444 K 40 h
Należytość przedsiębiorstwa E. Schinzel za wodomierze	26.478 K 63 h	
Na to wypłacono	14.951 „ 78 „	
Pozostaje do wypłaty . .		11.526 „ 85 „
Należytość firmy Märky-Bromowsky-Schultz za maszyny L. 341 BW. ex 1902 wynosi	292.426 K 83 h	
Na to wypłacono	247.384 „ 80 „	
Pozostaje do wypłaty . .		45.117 „ 23 „
Należytość za połączenia domowe za II. półrocze 1902 okrągło		22.463 „ 13 „
Razem kredyt potrzebny . .		210.000 K — h

) **Oświadczenie.

Na posiedzeniu Rady miejskiej w dniu 30 października 1902 na porządku obrad znajdował się wspólny wniosek Komisyi wodociągowej i Sekcyi skarbowej. Wniosek ten domagał się od Rady kredytu dodatkowego celem zaspokojenia należytości przedsiębiorców za wykonane i sprawdzone roboty wodociągowe. Wówczas radca miejski i poseł sejmowy JanKanty Federowicz imieniem własnem jak i większości Rady oświadczył, że, acz z przykrością, głosować będą przeciw przedstawionym wnioskom. Zaznaczył przytem radca i poseł Federowicz, iż wiadomo jemu i wszystkim, którzy przeciw przedłożonym wnioskom głosować zamierzają, że przedsiębiorcy doznają dalszej zwłoki, że niektórzy z nich dwa lata na pieniądze bezskutecznie czekają, że płacić muszą procenta lichwiarskie, że żal i rozgoryczenie zmusza ich do grożenia Gminie procesem, że to źle świadczy o administracyi gminnej, podkopuje kredyt Gminy i rzuca kiepskie (!) światło na stosunki.

Jako logiczny wynik poprzednich rozumowań, wskazujących na szkodliwe skutki zwłoki w wypłatach, wnosi radca i poseł Federowicz odroczenie sprawy.

Wniosek ten Rada uchwaliła.

Mniejszość Rady, świadoma tak w dniu 30 października, jak i dziś doniosłości podniesionych wyżej momentów, do którejto świadomości 5 tygodni temu przyznał się radca i poseł Federowicz imieniem większości, lecz świadoma zarazem i tego, że konkluzyą z nich nie odroczenie, lecz rychłe, o ile można, załatwienie tej sprawy być powinno, gotowa była wówczas za takiem załatwieniem głosować. Sądząc, że właściwy powód ówczesnego postępowania większości, acz dla oczu naszych ukryty, niezawodnie być musiał w rozumieniu większości dosyć ważny, jeżeli ówczesna uchwała większości Rady stanęła mimo zaznaczonej przez jej rzecznika świadomości szkodliwych stąd dla Gminy następstw, zaznaczamy jednocześnie, że zdaniem naszem w czasie ubiegłym w istocie rzeczy nic a nic się nie zmieniło. Wobec tego więc, nie wchodząc w powód obecnej zmiany frontu większości, żądającej dziś co do rzeczy tego samego, czego 5 tygodni temu wbrew wnioskowi własnych towarzyszy, tworzących przecież większość i w obu nadmienionych u wstępu Komisyach, nie chciała, w interesie sprawy głosować będziemy za wnioskami Komisyi wodociągowej i Sekcyi skarbowej.

Zarazem upraszamy, aby oświadczenie to nasze dołączono do protokołu dzisiejszego posiedzenia.

W Krakowie, dnia 4 grudnia 1902.

W imieniu mniejszości:

Bujwid r. m."

dziernika b. r., gdyż wtenczas żądano kredytu w kwocie 350.000 koron, a w międzyczasie, tj. dopiero po 30 października b. r., odebrano ostatecznie roboty na miejscu.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski zaznacza, że stylizacya wniosku nie odpowiada intencyom Komisyi wodociągowej i Sekcyi II., gdyż w dniu 30 października b. r. żądano kredytu na dalsze roboty wodociągowe i na pretensye, jeszcze nie likwidowane, z któregoby Komisya wodociągowa mogła czerpać na wydatki, nawet jeszcze nie przewidziane — obecnie zaś rozchodzi się nie o otwarcie kredytu, lecz o uchwalenie kredytu na zaspokojenie wierzytelności już należnych, cyfrowo i imiennie ściśle oznaczonych. Mowca wnosi, aby zmienić stylizacyę pierwszego zdania w tym kierunku, że „uchwala się kredyt do wysokości 210.000 koron na zaspokojenie wierzytelności, w przedstawionym wykazie podanych“.

Sprawozdawca zgadza się na wniosek II. wiceprezydenta dra Staniszewskiego.

Wniosek Komisyi wodociągowej i Sekcyi II. w stylizacyi, proponowanej przez II. wiceprezydenta dra Staniszewskiego, przyjęto. (L. 100.676/02). —

Imieniem Sekcyi I., II. i Komisyi emerytalnej sekretarz Mgtu Grodyński wnosi:

Rada miejska uchwali!

Celem zapłacenia ceny kupna realności lk. 111 Dz. I., zakupionej od Konwentu OO. Dominikanów w Krakowie na własność Gminy miasta Krakowa kontraktem z 22 listopada 1898 r., **zaciągnąć pożyczkę z funduszu emerytalnego urzędników i sług Magistratu w sumie 42.000 koron**, spłacalną w ten sposób, aby roczna rata spłaty z procentem 4% i amortyzacyą nie przekraczała 6% zaciągniętej pożyczki.

R. m. dr. Muczkowski wnosi następujący dodatek: „Wzywa się Magistrat, aby celem użycia zakupić się mającego domu przy kościele św. Idziego na cele gminne odpowiednie wnioski Radzie przedłożył“.

R. m. dr. Seinfeld przypomina, że zburzenie tej realności celem rozszerzenia ulicy jest zastrzeżone w kontrakcie.

R. m. dr. Rosenblatt popiera wniosek r. m. dra Muczkowskiego, gdyż przez zburzenie tego domu ulica Grodzka rozszerzyć się nie da. Sprawozdawca wyjaśnia, że dom ma być zburzony celem utworzenia placu i ułatwienia komunikacyi oraz odsłonięcia Wawelu, a z całego tenoru kontraktu wypływa obowiązek zburzenia tej realności, chociaż wyraźnego postanowienia niema.

Dyr. Bud. miej. Wdowiszewski wyjaśnia, że OO. Dominikanie chcieli dom ten odrestaurować i tylko pod naciskiem sprzedali go Gminie w tej myśli, że dom będzie zburzony.

R. m. Uderski sądzi, że, jeżeli pomimo zakupienia tej realności przez Gminę prezbyteryum kościoła św. Idziego nie da się przesunąć celem rozszerzenia ulicy Grodzkiej, to lepiej od kontraktu odstąpić.

R. m. dr. Bandrowski oświadcza się za odesłaniem sprawy do Sekcyi I.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski zwraca uwagę, że tutaj rozchodzi się tylko o wykonanie zawartego już prawomocnie kontraktu, a obowiązek Gminy do zburzenia tej realności na podstawie zawartego kontraktu jest niewątpliwy.

R. m. dr. Guńkiewicz popiera wniosek Sekcyi i dodatek r. m. dra Muczkowskiego.

R. m. ks. dr. Spis wyraża zapatrywanie, że kontrakt ten nie podlega zatwierdzeniu przez Wydział krajowy.

Wniosek Sekcyi I., II. i Komisyi emerytalnej z dodatkiem r. m. dra Muczkowskiego przyjęto. (L. 88.410/02).—

Imieniem Sekcyi II. i III. r. m. dr. Fischler wnosi:

Rada miejska uchwali!

Ustanawia się w miejsce prowizorycznego stróża dla jatek na placu Nowym etatową posadę stróża jatek tych w randze pachołka Magistratu, z płacą roczną 600 kor, dodatkiem kwaterowym 200 kor. rocznie i umundurowaniem, począwszy od dnia 1 stycznia 1903.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 75.677/02). —

Imieniem Prezydyum i Sekcyi II. radca Magtu Felkel wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się **kredyt dodatkowy** w kwocie 1695 kor. 13 hal. do Dz. I. *c)* budżetu ex 1902 r. **na wybory do Rady miejskiej.**

R. m. Klemensiewicz zapytuje, kiedy Komisya weryfikacyjna zakończy swoje czynności.

II wiceprezydent dr. Staniszewski wyjaśnia, że czynności tej Komisyi posunęły się znacznie naprzód, lecz obecnie trudno znaleźć czas na dalsze posiedzenia wobec ciągłych posiedzeń Rady, Sekcyi i innych Komisyi.

R. m. dr. Bandrowski zaznacza, że sprawa weryfikacyi wyborów jest bardzo nagła i zasadnicza.

Wniosek Prezydyum i Sekcyi II. przyjęto. (L. 84705/02). —

Imieniem Sekcyi II. r. m. dr. Gross wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się **kredyt dodatkowy** dla Działu I. 3 budżetu ex 1902 r. w kwocie 2525 kor. **tytułem zapomogi drożyźnianej dla dyetaryuszów Magistratu.**

R. m. Federowicz zapytuje, jaki był wniosek Magistratu.

Sprawozdawca odpowiada, że wniosek był odmowny.

R. m. dr. Bujwid przypomina o podaniu pachołków w sprawie podwyższenia ich poborów.

R. m. dr. Fischler wnosi, aby sprawę odesłać jeszcze do Sekcyi II.

R. m. Bartoszewicz wnosi:

„Uchwala się udzielić dyetaryuszom Magtu zapomogi w kwocie 3222 kor., zapomoga ta ma być rozdzielona w stosunku do lat służby z tem, że najniższa kwota zapomogi wynosi 30 kor.“

Przemawiają r. m. dr. Bąkowski, Schwarz, ks. dr. Bukowski, dr. Frühling, Daszyński i Przewodniczący.

Sprawozdawca zgadza się na wniosek r. m. Bartoszewicza.

R. m. dr. Fischler cofa swój wniosek.

Wniosek r. m. Bartoszewicza przyjęto.

Wniosek Sekcyi II. upadł. (L. 93681/02). —

Imieniem Komisyi statystycznej i Sekcyi II. koncepista Magtu dr. Sikorski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Przyznaje się kredyt dodatkowy w wysokości 1200 koron na pokrycie wydatków, spowodowanych przeprowadzeniem dochodzeń przedwstępnych do spisu przed-

siębiorstw przemysłowych i handlowych, dokonanego w czerwcu b. r.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 360/02 B. st.). —

Imieniem Komitetu Muzeum narodowego i Sekcyi II. wicesekretarz Magtu Groele wnosi:

Rada miejska uchwali!

1) **Pożyczkę 20.000 koron, udzieloną** uchwałą Rady miejskiej z dnia 11 lipca 1901 r. **na koszta adaptacyi Muzeum narodowego z funduszu amortyzacyjnego,** zwrotną temuż funduszowi z funduszu Muzeum narodowego w pięciu ratach rocznych wraz z 4%, **konwertuje się na pożyczkę zwrotną w 10 ratach rocznych.**

2) Na koszta ostatecznego urządzenia Muzeum udziela się **dalszej pożyczki 20.000 koron** z funduszu amortyzacyjnego, zwrotnej z funduszu Muzeum narodowego w 10 ratach rocznych.

3) Przeprowadzenie powyższego urządzenia powierza się komisyi, złożonej z I. wiceprezydenta miasta dra Lea, r. m. Beringera oraz dyrektora Muzeum dra Kopery, w porozumieniu z Komitetem Muzeum narodowego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 91.777/02). —

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący o godzinie 7 minut 30 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Posiedzenie nadzwyczajne (14. w kad. XII.) **z dnia 18 grudnia 1902 r.**

Przewodniczący: Friedlein Józef, prezydent miasta.

I. wiceprezydent miasta: dr. Leo Juliusz.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **49**. Radcy miejscy: dr. Bandrowski, dr. Cyfrowicz, Daszyński, Epstein, dr. Górski, dr. Gross, Klemensiewicz, dr. Paszkowski, Rotter, Slęk, Sołtysik, Szatkowski, dr. Ulanowski i hr. Wodzicki **(14)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili zaś nieobecności swej r. m.: dr. Benis, ks. dr. Bukowski, Drobner, Landau, Schmelkes i Uderski **(6)**.

Początek posiedzenia o godzinie 5 minut 35 wieczorem.

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) **Podziękowanie Komitetu, opiekującego się Domem pracy na Kazimierzu,** za udzieloną przez Radę miejską w r. 1902 subwencyę na szkołę prania i prasowania.

Przyjęto do wiadomości. (L. 104.571/02). —

2) Podanie p. **Karola Hintzingera,** star. ofic. egz. Magistratu, o przyznanie poborów po myśli uchwały Rady miejskiej z dnia 20 czerwca 1898.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 103.696/02). —

3) Podanie **Jadwigi Knapowej** o przyznanie w drodze łaski emerytury.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 101.884/02). —

4) Podanie **Katarzyny Susułowej** o udzielenie jednorazowej zapomogi.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 100.786/02). —

5) Podanie **etatowych dozorców plantacyjnych** o policzenie lat służby prowizorycznej.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 99.749/02). —

6) Podanie **Andrzeja Piotrowskiego,** stróża nocnego o przeniesienie w stan spoczynku i wyznaczenie emerytury.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 99.645/02). —

7) **Prośbę nauczycielstwa stałego młodszego i prowizorycznego, pracującego przy szkołach w Krakowie, o udzielenie dodatku drożyźnianego.**

R. m. dr. Bobilewicz wnosi, aby podanie to odesłać do Sekcyi IV. i II. z tem, że Sekcye wnioski swoje mają przedstawić Radzie miejskiej w najkrótszym czasie.

Wniosek r. m. dra Bobilewicza przyjęto. (L 104.228/02). —

R. m. dr. Łepkowski zapytuje, czy **lokal, przeznaczony na pomieszczenie biur obu wiceprezydentów,** będzie odrestaurowany z końcem b. r. tak, aby pp. wiceprezydenci z Nowym Rokiem mogli objąć urzędowanie?

Przewodniczący oświadcza, że dopilnuje, aby restauracya była jak najprędzej ukończona. —

R. m. Miedniak zapytuje, dlaczego **miejskie wozy z węglem** nie krążą po odleglejszych przedmieściach i czy nie byłoby rzeczą praktyczną zaprowadzić skrzynki na zamówienia?

Przewodniczący odpowiada, że nakaże, aby węgiel regularnie wszędzie był rozwożony, co do wprowadzenia zaś skrzynek na zamówienia, to rzecz tę rozpatrzy Komisya węglowa. —

R. m. dr. Seinfeld, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi: „Gdy c. k. Rząd jeszcze ustawą z dnia 3 lipca 1901 L. 98 Dz. p. p. został upoważniony do **sprzedaży nieruchomości na Wawelu Krajowi** — gdy Wysoki Sejm w tej sprawie powziął uchwały dnia 8 lutego 1897 i dnia 30 kwietnia 1900 — Rada miejska uchwala wnieść bezzwłocznie do Wysokiego Sejmu petycyę, aby tenże energicznie zażądał od Wysokiego Rządu zawarcia umowy w myśl rokowań już przeprowadzonych".

Po uchwaleniu nagłości sprawy wniosek przyjęto. (L. 104.894/02). —

R. m. dr. Muczkowski, powołując się na dawniejszą swą interpelacyę w przedmiocie prowadzonych **dochodzeń z powodu nadużyć przy czyszczeniu miasta,** zapytuje, czy dochodzenie to już ukończono i czy dotyczący funkcyonaryusz pełni dalej urzędowanie i pobiera całą pensyę?

Przewodniczący odpowiada, że śledztwo jest prawie ukończone, tylko należy jeszcze przesłuchać naczelnika straży, który od dłuższego czasu jest chory, a przesłuchanie go może nastąpić dopiero po wydaniu przychylnej opinii lekarskiej; zasuspendowany nie został, gdyż z powodu choroby otrzymał urlop. —

R. m. Bujwid zauważa, że onegdaj na schodach z dworca kolejowego do podkopu stało 26 robotników, pozornie zajętych zmiataniem schodów, na prawdę nic nie robiących.

Przewodniczący zaznacza, że prawdopodobnie byli to robotnicy kolejowi, ponieważ Gmina obecnie dokonuje czyszczenia własnymi ludźmi i nie donajmuje innych robotników. —

R. m. dr. Ponikło, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi: „Rada miejska uchwala: **ustanowić osobną Komisyę dla zachęcania obcych do zwiedzania Krakowa** — i po-

leca Komisyi archiwalnej poczynić jak najrychlej wnioski co do składu i zakresu działania tej Komisyi".

Po uznaniu nagłości wniosek przyjęto. (L. 104.903/02). —

R. m. dr. Guńkiewicz wnosi: **Rada miejska wybiera komisyę**, złożoną z obecnych delegatów Rady miejskiej, w Komisyi teatralnej zasiadających, i 4 wybrać się mających członków:

1) **celem zastanowienia się, czy i w jaki sposób teatr krakowski** w razie rozwiązania obecnego kontraktu dzierżawy, ewentualnie po ukończeniu sześcioletniego czasu dzierżawy, **ma być prowadzony we własnej administracyi**, czy ma być dalej wydzierżawiony, czy i jakie należałoby umieścić nowe postanowienia przyszłego kontraktu dzierżawy;

2) **do ewentualnego porozumienia się z reprezentacyą miasta Lwowa, czy i pod jakimi warunkami i w jakich granicach byłoby możliwe połączenie administracyi teatru krakowskiego z teatrem lwowskim**, jeżeliby oba miasta zadecydowały prowadzenie tych teatrów we własnej administracyi.

Za zgodą wnioskodawcy wniosek ten odesłano do Sekcyi III. (L. 106.763/02). —

R. m. dr. Bobilewicz zapytuje, czy Prezydyum rozpisało już **konkurs na posadę lekarza** miejskiego?

Przewodniczący oświadcza, że konkurs jest już rozpisany. —

R. m. dr. Seinfeld zapytuje Przewodniczącego, czy stosownie do uchwały Rady miejskiej **wniesiono już skargę sądową o rozwiązanie kontraktu dzierżawy budynków kontumacyjnych z Ogólnym Związkiem handlarzy i hodowców bydła we Lwowie?**

Przewodniczący odpowiada, że sprawa rozstrzygnie się w dniach najbliższych i albo będzie wniesiona skarga, albo też Związek odstąpi dobrowolnie od kontraktu. —

Imieniem Sekcyi II. naczelnik Wydziału obrachunkowego Goetze, uzasadniwszy nagłość sprawy, wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska upoważnia Sekcyę skarbową, by **niewyczerpane w r. 1902 kredyty**, a mianowicie:

1) resztę dodatkowego kredytu 5000 koron, przyznanego przez Radę miejską dla Dz. I. budżetu r. 1902 na urządzenie biur dla pp. Wiceprezydentów;

2) kredyt budżetowy Dz. II. p. 4, wydatki nadzwyczajne, z 1902 r. w kwocie 1740 koron na kupno gruntu na cmentarz od XX. Karmelitów w Czernej;

3) ewentualne oszczędności Dz. VII. wydatków zwyczajnych r. 1902 na cele taśmowych ogrodzeń gazonów i ścieżek plantacyjnych;

4) cztery tysiące koron z kredytu budżetowego 8000 koron Dz. IX., wydatki nadzwyczajne, p. 6 r. 1902 na sprawienie wózków do kropienia ulic; — przeniosła wyjątkowo na rok 1903 w formie depozytów celem ich użytkowania.

Po uznaniu nagłości wniosek Sekcyi III. przyjęto bez rozpraw. (L. 104892/02). —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Magtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyznaje **kredyt dodatkowy** w kwocie 260 koron dla wydatków nadzwyczajnych Dz. II. budżetu z r. 1902 **na pokrycie kosztów sprawienia i osadzenia graniczników.**

R. m. Chyliński zapytuje, ile wynoszą wszystkie dodatkowe kredyty, dotąd uchwalone na rok bieżący?

Naczelnik Wydziału obrachunk. Goetze wyjaśnia, że kredyty te prawdopodobnie nie przekroczą sumy 100.000 koron.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto. (L. 100041/02). —

Imieniem Sekcyi I. i II. radca Magtu Skrzyniarz wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyznaje **kredyt dodatkowy** w kwocie 1700 kor. dla Dz. I. 10 *f)* **(koszta kancelaryjne, druki)** budżetu r. 1902.

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto bez rozpraw. (L. 80030/02). —

Imieniem Sekcyi I. i II. ten sam sprawozdawca wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska przyznaje **kredyt dodatkowy** w kwocie 6941 kor. 23 hal. dla wydatków nadzwyczajnych Dz. II. budżetu r. 1902 **na pokrycie wydatków, spowodowanych zatrudnieniem robotników, pozbawionych pracy.**

Wniosek Sekcyi I. i II. przyjęto bez rozpraw. (L. 98137/02). —

Imieniem Komitetu Muzeum narodowego i Sekcyi II. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na pokrycie kosztów **zaprowadzenia wodociągu w wychodkach publicznych na parterze Sukiennic od ul. św. Jana**, oraz klozetu i wodociągu w tym klozecie na I-szem piętrze Sukiennic, udziela się kredytu dodatkowego w kwocie 1923 kor. 28 hal. Dz. II. p. 4 *h)* tegorocznego budżetu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 99621/02). —

Imieniem Komitetu Muzeum narodowego i Sekcyi II. ten sam sprawozdawca wnosi:

Rada miejska uchwali!

Na **pokrycie niedoboru funduszu Muzeum narodowego**, powstałego wskutek tego, iż w miejsce b. kustosza p. Ziemięckiego przydzielono do pomocy Dyrekcyi Muzeum p. **Jana Pagaczewskiego**, przyznaje się kredyt dodatkowy 1561 kor. 20 hal. do Dz. XI. 2 *i)* tegorocznego budżetu.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 93106/02). —

Imieniem Sekcyi II. i V. sekretarz Magtu dr. Zaczek wnosi:

Rada miejska uchwali!

Udziela się **dodatkowego kredytu dla Dz. XIII. 2 budżetu na rok 1902** w kwocie 1640 kor. 47 hal.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 49683/02). —

Imieniem Sekcyi II., III. i V. sekretarz Magtu dr. Zaczek wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska zgadza się na żądanie tutejszej c. k. Dyrekcyi Policyi **powiększenia krakowskiego Oddziału straży wojskowo-policyjnej do 398 ludzi**, ale pod warunkiem:

1) że c. k. Rząd zniży Gminie opłacany na utrzymanie całej straży wojskowo-policyjnej dodatek z 35% na 25%;

2) że c. k. Rząd odstąpi od podnoszonych do Gminy roszczeń *pro praeterito* (t. j. od 1 czerwca 1893) z tytułu

dodatku na utrzymanie 70 żołnierzy policyjnych, o którąto liczbę powiększył c. k. Rząd w r. 1892 straż wojskowo-policyjną bez poprzedniego porozumienia się z Radą miejską, a którychto roszczeń gmina miasta Krakowa nie uznaje.

Bliższe postanowienia co do liczby i dyslokacyi posterunków, tudzież co do innych szczegółów mają być wydane w porozumieniu z Gminą.

Sprawozdawca w obszernym wywodzie przedstawia obecny stan straży policyjnej, rozłożenie czynności personalu, stosunki, panujące w innych miastach pod względem liczby żołnierzy i kosztów, ponoszonych przez interesowane miasta, szczegółowy przebieg konferencyi, prowadzonych przez reprezentantów Gminy z przedstawicielami odnośnych władz co do powiększenia liczby żołnierzy policyjnych, i korzyść w razie przyjęcia alternatywy powiększenia do liczby 197 lub też do liczby 398 ludzi.

R. m. dr. Koy zaznacza, że p. delegat Fedorowicz, pod którego przewodnictwem odbyła się konferencya, zastrzegł z naciskiem wobec delegatów Gminy, aby nie łączono sprawy powiększenia straży policyjnej z warunkiem zrzeczenia się przez Rząd pretensyi do Gminy za przeszłość, na co delegaci Gminy się zgodzili. Przedłożone wnioski łączą te sprawy, co może doprowadzić do tego, że nie uzyska się powiększenia straży policyjnej a na spór między Rządem a Gminą o zaległe sumy nie wywrze się żadnego wpływu korzystnego dla Gminy. Mowca wnosi, aby we wnioskach połączonych Sekcyi opuścić ustęp pod 2).

R. m. Markus żąda, aby przy rokowaniach, prowadzonych z Rządem, zwrócić uwagę na to, że nawet przy opuście do 25% Kraków będzie płacił stosunkowo więcej na utrzymanie straży policyjnej niż inne miasta.

R. m. dr. Seinfeld uważa obecny system powoływania rekrutów do straży wojskowo-policyjnej za nieodpowiedni dla interesów miasta i wykazuje korzyści utworzenia własnej gminnej cywilnej straży policyjnej. W tym wypadku Rząd utrzymywałby osobną straż policyjną dla celów państwowych. Mowca ze względów zasadniczych oświadcza się przeciw powiększeniu straży wojskowo-policyjnej, uważając, że obecna jej liczba przy innej jakości żołnierzy i innym sposobie rozłożenia ich czynności na potrzeby miasta jest zupełnie wystarczająca. Wkońcu sprzeciwia się poprawce r. m. dra Koya i wnosi, aby sprawę jeszcze odesłać do połączonych Sekcyi.

R. m. dr. Frühling oświadcza się za natychmiastowem przyjęciem wniosków połączonych Sekcyi bez zmiany.

R. m. dr. Rosenblatt uważa, że należy załatwić albo całe powiększenie straży wojskowo-policyjnej z uwzględnieniem sporów, wynikłych za przeszłość, albo też o ugody wcale nie tentować.

R. m. dr. Rothwein wskazuje na to, że dzisiaj żołnierze policyjni głównie używani są do sprawowania policyi państwowej; sprzeciwia się poprawce r. m. dra Koya.

II. wiceprezydent dr. Staniszewski zaznacza, że połączone Sekcye dlatego oświadczyły się za powiększeniem straży wojskowo-policyjnej aż do liczby 397, ponieważ Dyrekcya Policyi wyraźnie stwierdziła, że tylko przy tej liczbie bezpieczeństwo publiczne w Krakowie zapewnione być może. Na to powiększenie liczby straży i powiększenie połączonych z tem kosztów może wszakże zgodzić się Gmina tylko pod tym warunkiem, że nie będzie pociągnięta do zapłaty za przeszłość kwoty około 180.000 kor. Gdyby tej pewności nie było, to trzeba zastanowić się dobrze, czy siły finansowe Gminy pozwalają na tak wydatne pomnożenie straży. Rozdzielenie tych spraw byłoby dla Gminy rzeczą ryzykowną.

R. m. dr. Koy wyjaśnia, że, jako jeden z delegowanych przez Gminę do prowadzenia rokowań z Rządem, uważał za swój obowiązek podać do wiadomości Rady zastrzeżenie p. Delegata.

R. m. dr. Bujwid wyraża obawę, że pomimo powiększenia liczby straży a przy zachowaniu dotychczasowego jej ustroju nie zapanuje lepszy porządek w mieście, i oświadcza, że dlatego będzie głosował przeciwko powiększeniu.

R. m. dr. Seinfeld utrzymuje swój wniosek odesłania sprawy do Sekcyi, gdyż stanowisko delegatów Gminy pozostaje w pewnej sprzeczności z wnioskami przedłożonymi.

Sprawozdawca udziela kilku wyjaśnień co do ewentualnego wprowadzenia cywilnej straży policyjnej.

Wniosek r. m. dra Seinfelda upadł.

Wniosek Sekcyi II., III. i V. przyjęto.

Poprawka r. m. dra Koya upadła. (L. 89322/02). —

Przewodniczący imieniem Sekcyi II prosi o **dokonanie wyboru 16 członków Rady do Komisyi ciągnienia losów m. Krakowa.**

R. m. Chyliński prosi Przewodniczącego, aby sam członków tych wyznaczył.

Przewodniczący oświadcza, że uczynić tego nie może, gdyż jest to atrybucyą Rady miejskiej.

R. m. dr. Bobilewicz wnosi, aby do Komisyi ciągnienia losów powołać członków Sekcyi II. i VI.

Wniosek r. m. dra Bobilewicza przyjęto. (L. 104583/02). —

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący o godzinie 8 minut 15 wieczorem posiedzenie zamyka. —

Posiedzenie zwyczajne (15. w kad. XII.) **z dnia 31 grudnia 1902 r.**

Przewodniczący: dr. Leo Juliusz, I. wiceprezydent miasta.

II. wiceprezydent miasta: dr. Staniszewski Walenty.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Nowicki Jan.

Radców miejskich obecnych **43**.

Radcy miejscy: dr. Bandrowski, dr. Benis, dr. Bujwid, dr. Cyfrowicz, Prezydent Friedlein, Jawornicki, dr. Pareński, dr. Paszkowski, Rotter, Slęk, Szatkowski, dr. Ulanowski, hr. Wodzicki (**13**) nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Nie usprawiedliwili nieobecności swej r. m.: Bazes, dr. Bąkowski, Beringer, Bialik, Birnbaum, dr. Domański, dr. Frühling, dr. Lustgarten, Rimler, Sędzimir, Sulikowski, Suski, dr. Szarski, dr. Tomkowicz (**14**). —

Początek posiedzenia o godz. 5 minut 30 wieczorem.

Przewodniczący podaje do wiadomości pismo c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie, zawiadamiające, że **Rząd zatwierdził dzierżawę akcyzy przez gminę na dalsze trzechlecie za kwotę 500.000 koron rocznie.** (L. 826/02/pr.). —

Przewodniczący imieniem Prezydyum w myśl § 91 statutu miejskiego zawiadamia Radę, że Naczelnik miej-

skiej straży pożarnej p. **Wincenty Eminowicz** w dniu wczorajszym został zawieszony w urzędowaniu.

Powyższe zawiadomienie przyjęto do wiadomości. —

Sekretarz Rady odczytuje następujące pisma:

1) Zawiadomienie Administracyi dóbr w Krzeszowicach, że JE. Marszałek krajowy **hr. Andrzej Potocki ofiarował 500 cetnarów węgla dla ubogich miejscowych.**

Odesłano do komisyi węglowej. (L. 981/03). —

2) Prośbę **Towarzystwa wzajemnej pomocy uczniów Uniwersytetu Jagiellońskiego** o subwencyę na bezpłatne obiady dla niezamożnej młodzieży akademickiej.

Odesłano do Sekcyi IV. (L. 980/03). —

3) Pismo pp. **Gabryeli Hendlowej i Waleryi Andre,** jako spadkobierczyń ś. p. dra Andrzeja Rydzowskiego, żądających wykonania legatu co do przeznaczenia legowanej realności przy ul. Poselskiej L. 141 w Krakowie.

Odesłano do Sekcyi III. (L. 103051/02). —

4) **Zażalenie** Tadeusza Niedzielskiego i Julii Czerwiniecowej **przeciw funkcyonaryuszom akcyzy miejskiej z powodu zajścia na rogatce Zwierzynieckiej w dniu 22 b. m.**

Przewodniczący oznajmia, żeby dwa zażalenia będą przydzielone naczelnikowi akcyzy z poleceniem, aby w trzech dniach złożył Prezydyum sprawozdanie. (L. 840, 841/02/pr.). —

Na wniosek Prezydyum wybrano r. m. **Uderskiego** do Sekcyi I. w miejsce II. wiceprezydenta dra Staniszewskiego, który jako członek Prezydyum może brać udział w obradach każdej Sekcyi (L. 982/03). —

R. m. dr. Gross zapytuje, co się dzieje ze **sprawą protestu przeciw wyborom do Rady wyznaniowej izraelickiej?**

Przewodniczący wyjaśnia, że Magistrat obradował nad tą sprawą przed miesiącem i uchwalił przedłożyć akta Namiestnictwu celem zażądania pewnych wyjaśnień; po ich udzieleniu nastąpi merytoryczne załatwienie sprawy. —

R. m. Kosobucki popiera **zażalenie** Czerwiniecowej i Niedzielskiego **z powodu zajścia w dniu 22 b. m. na rogatce Zwierzynieckiej** i ubolewa, że akcyza miejska posługuje się denuncyantami, chociaż personal jej dosyć jest liczny, aby podołał swym obowiązkom.

Przewodniczący powołuje się na zarządzenie, aby naczelnik akcyzy w 3 dniach złożył sprawozdanie, i jeżeli sprawdzi się to, co zawierają zażalenia, funkcyonaryusze akcyzy będą ukarani. —

Przystąpiono do porządku dziennego.

Imieniem Sekcyi IV. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Rada miejska zgadza się na **zetatowanie prowizorycznej szkoły męskiej, z klas nadetatowych szkoły im. Dietla utworzonej,** a w lokalu prywatnym przy ul. Starowiślnej L. 46 umieszczonej, **jako osobnej XXIII. szkoły 4-klasowej męskiej,** z tem wyraźnem zastrzeżeniem, że prócz wydatków rzeczowych, wynikających z art. 6 ust. kraj. z dnia 24 kwietnia 1894 r. Dz. u kr. Nr. 49, do żadnych innych świadczeń się nie zobowiązuje.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 35115/02). —

Przewodniczący cofa z porządku dziennego **sprawę subwencyi dla Stowarzyszenia ku wspieraniu słuchaczów Wszechnicy, rygorozantów i bezpłatnych praktykantów wyznania mojżeszowego,** gdyż odnośne podanie Stowarzyszenie cofnęło. —

Imieniem Sekcyi IV. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad prośbą **Towarzystwa oświaty ludowej we Lwowie** o udzielenie subwencyi na zakładanie bezpłatnych polskich czytelni dla włościan Polaków w całej Galicyi przechodzi się do porządku dziennego.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 87362/02). —

Imieniem Sekcyi IV. radca Magtu Buczkowski wnosi:

Rada miejska uchwali!

Nad prośbą Zarządu oddziału **Towarzystwa przyrodniczego im. Kopernika** o przyznanie w miejsce dotychczasowej subwencyi w kwocie 400 kor. wyjątkowo na rok 1903 subwencyi w kwocie 800 kor. przechodzi się do porządku dziennego.

R. m. dr. Cybulski wnosi, aby na rok 1903 przyznać wyjątkowo subwencyę w kwocie 800 kor., gdyż wydatek znajdzie pokrycie z budżetu tegorocznego z niepodniesionych subwencyi.

Wniosek Sekcyi IV. przyjęto.

Wniosek r. m. dra Cybulskiego upadł. (L. 99577/02). —

Po wyczerpaniu porządku dziennego Przewodniczący o godzinie 5 minut 50 wieczorem zamyka posiedzenie jawne i zarządza tajne. —

Nakładem gminy miasta Krakowa. — Czcionkami drukarni Związkowej w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.